

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF ART AND CULTURAL MANAGEMENT MANUAL
(THAI HERITAGE CONSERVATION BRANCH) OF HIGH SCHOOLS
ACCORDING TO THE AWARDS OF THE MINISTRY OF EDUCATION.

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Management
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2017
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขา
อนุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์
รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

โดย

นางสาวกมลวรรณ ม่วงสุข

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.พิเชฐ โพธิ์ภักดี)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

กมลวรรณ ม่วงสุข : การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ (DEVELOPMENT OF ART AND CULTURAL MANAGEMENT MANUAL (THAI HERITAGE CONSERVATION BRANCH) OF HIGH SCHOOLS ACCORDING TO THE AWARDS OF THE MINISTRY OF EDUCATION.) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห, 205 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ แหล่งข้อมูลประกอบด้วย เอกสารจำนวน 13 รายการ และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางฯ แบบประเมินความครบถ้วนของร่างองค์ประกอบคู่มือ และแบบประเมินคุณภาพของคู่มือ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา วิเคราะห์ความถี่ และการวิเคราะห์ฐานนิยม

สรุปผลการวิจัยที่สำคัญได้ดังนี้

1. แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยการบริหารงานด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้าน และในแต่ละด้านประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล ซึ่งแนวทางที่ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ตามตัวชี้วัด ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม 2) โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมและ นักเรียนได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ 3) โรงเรียนเป็นแบบอย่างและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่สาธารณะ 4) โรงเรียนมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานนอก และ 5) โรงเรียนดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

2. คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนนำ ประกอบด้วย ปกคู่มือฯ, คำชี้แจง, ความเป็นมาและความสำคัญ, วัตถุประสงค์ของคู่มือและคำจำกัดความ 2) ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานด้านดนตรีไทย การบริหารงานด้านนาฏศิลป์และการบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน 3) ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย รายการอ้างอิง และภาคผนวก

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง ปลายมือชื่อนิสิต

การศึกษา

ปลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2560

5983803527 : MAJOR EDUCATIONAL MANAGEMENT

KEYWORDS: ART AND CULTURAL / MANUAL / SCHOOL MANAGEMENT / MOE AWARD

KAMONWAN MOUNGSUK: DEVELOPMENT OF ART AND CULTURAL MANAGEMENT MANUAL(THAI HERITAGE CONSERVATION BRANCH) OF HIGH SCHOOLS ACCORDING TO THE AWARDS OF THE MINISTRY OF EDUCATION.. ADVISOR: ASST. PROF. CHAYAPIM USAHO, Ph.D., 205 pp.

The objective of this study is to study and create work manual of management of arts and culture high school, Thai heritage conservation branch, based on the ministry of education award criteria. Sources of research include; Action Plan and Annual Report for high school received the ministry of education award and the informant. There are 5 instruments used to collect data the first is document analyzer, second is interview form. The third is suitable evaluation form of draft guidelines. The fourth is Evaluation form of the manual composition. The last is Manual Quality Assessment. Data analysis use arithmetic mean and mode analysis.

The results of the research are as follows:

1. Management of arts and culture high school, Thai heritage conservation branch, based on the ministry of education award criteria include Thai music, Thai classical dance and Folk performance management. On each field consist of planning, implementation, and evaluation. There are the ways to get the Ministry of Education Award, Thai heritage conservation branch, according to key performance indicator include; 1) The school has a program of cultural activities. 2) The school has established a Art and Cultural club and students receive awards in local, province and country level. 3) The school is a role model and publishes Art and Cultural to the public. 4) The school coordinates with outsiders. 5) Continuing every semester year.

2. In manual of management of arts and culture high school, Thai heritage conservation branch, based on the ministry of education award criteria, there are three parts as follow; 1) The preface includes the cover of the manual, the statement, the background and importance, the purpose of the manual and definitions. 2) The content consists of Thai music management, Thai classical dance management, and Folk performance management 3) Reference part contains references and appendices.

Department: Educational Policy Management Student's Signature
and Leadership Advisor's Signature

Field of Study: Educational Management

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของหลายๆ ฝ่ายซึ่งถึงว่าเป็นผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ดังจะขอกล่าวถึง ดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อูสาโท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้แนวคิด ให้คำแนะนำต่างๆ อีกทั้งยังอดทนอธิบายงานที่ผู้วิจัยไม่เข้าใจด้วยความทุ่มเท และช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทุกท่านได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. ยุทธนา ฉิมพรรณรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล นายชัยชาญ ช่วยโพธิ์กลาง นายสมเกียรติ ภูเจริญ นายสัตถามุติ รักสินิตสกุล นางสาวนงลักษณ์ ฉิมพาลี นางสาวลัดดา ฉิมพาลี และนายสุวัฒน์ อยู่แท้กุล ที่ร่วมให้การประเมินและให้คำแนะนำต่างๆ

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตสาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกคนที่ให้กำลังใจและร่วมเรียนรู้ด้วยบรรยากาศกัลยาณมิตร ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา โดยเฉพาะ พี่ๆ น้องๆ ร่วมอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ร่วมกันฝ่าฟันอุปสรรคมาจนสำเร็จผลด้วยดี

และสุดท้าย ต้องขอกราบขอบพระคุณครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่งที่ช่วยสนับสนุนทั้งด้านกำลังกายและกำลังใจ ในการเรียนระดับมหาบัณฑิตอย่างเป็นทางการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตการวิจัย	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ตอนที่ 1 แนวคิดการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	10
1.1 หลักการบริหารสถานศึกษา	10
1.2 หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	16
1.3 นโยบายของการมัธยมศึกษา.....	21
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม	23
2.1 ความหมายของศิลปวัฒนธรรม	23
2.2 ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม.....	24
2.3 นโยบายด้านศิลปวัฒนธรรม.....	25

2.4 แนวทางการจัดการศิลปวัฒนธรรม	27
ตอนที่ 3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย	30
3.1 หลักการและเหตุผลของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	30
3.2 วัตถุประสงค์ของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	30
3.3 เป้าหมายของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	31
3.4 รายละเอียดประเภทรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	31
3.5 หลักเกณฑ์พิจารณารางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	32
3.6 แนวทางการคัดเลือกสถานศึกษาระดับดีเด่นรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	33
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือ	35
4.1 ความหมายหนังสือคู่มือ	35
4.2 ประเภทของคู่มือ	35
4.3 องค์ประกอบคู่มือ	36
4.4 หลักการเขียนคู่มือ	43
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	53
3.1 แหล่งข้อมูล	53
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย	64
4.2 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัย	80

4.3 ความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดก ไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	87
4.4 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	91
4.5 (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	101
4.6 ความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	104
4.7 องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย	107
4.8 (ร่าง) คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย	109
4.9 คุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย	113
4.10 คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย	115
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	164
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	164
5.2 อภิปรายผล.....	169
5.3 ข้อเสนอแนะ	171
รายการอ้างอิง.....	172
ภาคผนวก.....	175
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	205

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 แนวทางการคัดเลือก สถานศึกษา รางวัล MOE AWARDS สาขาอนุรักษ์มรดกไทย	33
ตารางที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบคู่มือการบริหารงาน	42
ตารางที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	58
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เอกสารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ในการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	65
ตารางที่ 5 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย	69
ตารางที่ 6 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ	70
ตารางที่ 7 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : กิจกรรมชมรมดนตรีไทย	71
ตารางที่ 8 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย).....	72
ตารางที่ 9 โครงการ/กิจกรรม ด้านนาฏศิลป์ : โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์	73
ตารางที่ 10 โครงการ/กิจกรรม ด้านนาฏศิลป์ : โครงการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์สู่ความเป็น เลิศ.....	74
ตารางที่ 11 โครงการ/กิจกรรม ด้านนาฏศิลป์ : กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์.....	75
ตารางที่ 12 โครงการ/กิจกรรม ด้านนาฏศิลป์ : กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์).....	76
ตารางที่ 13 โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงพื้นบ้าน : โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรม ท้องถิ่น.....	77
ตารางที่ 14 โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงพื้นบ้าน : โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	78
ตารางที่ 15 โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงพื้นบ้าน : กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน).....	79
ตารางที่ 16 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านดนตรีไทย	81

ตารางที่ 17 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล กระทรวงศึกษาธิการ ด้านนาฏศิลป์.....	83
ตารางที่ 18 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแสดงพื้นบ้าน.....	85
ตารางที่ 19 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการ บริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	87
ตารางที่ 20 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	88
ตารางที่ 21 (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ.....	101
ตารางที่ 22 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	104
ตารางที่ 23 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ ความเหมาะสมของ (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือ การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ.....	105
ตารางที่ 24 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขา อนุรักษมรดกไทย	113
ตารางที่ 25 ผลการประเมินคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย.....	114

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการบริหารในลักษณะวัฏจักรและพลวัต	11
ภาพที่ 2 แสดงวงจรการบริหาร	11
ภาพที่ 3 แสดงวงจรการบริหารงานคุณภาพ “Deming Cycle”	14
ภาพที่ 4 แสดงปกคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม	109

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องเป็นการศึกษาที่ก่อให้เกิดดุลยภาพทั้งดงามระหว่างอุดมการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม กับธรรมชาติของมนุษย์ที่มีศักยภาพอันไพศาลในการที่จะสร้างปัจเจกที่มีความเป็นอิสระ และการเรียนการสอนศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนทัศนศิลป์ ดนตรี หรือนาฏศิลป์นั้น ไม่ได้เป็นการเรียนเพื่อประติมากรรมของสวยงาม หรือเป็นการเรียนเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่การเรียนการสอนศิลปะนั้นมุ่งที่การเติบโตอย่างมีบูรณาการของปัจเจก หรืออีกนัยหนึ่ง การศึกษาโดยทั่วไปและเฉพาะอย่างยิ่งศิลปศึกษา ควรเป็นหนทางเพื่อให้คนเราได้เติบโต และกลายเป็นคนที่มีความอ่อนไหวต่อความงดงามในธรรมชาติ ค่านิยมของสังคม และต่อต้านที่เป็นความงดงามของชีวิต โดยการฝึกใช้โสตประสาททั้ง 5 เป็นเพียงเครื่องของการศึกษาศิลปะเท่านั้น แต่จุดมุ่งหมายที่แท้จริงคือเพื่อก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่สร้างสรรค์ มีความอึดเอิบพอลใจ มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ (เทวี ประสาท, 2546)

การเรียนดนตรี และนาฏศิลป์นั้น มีอิทธิพลที่ส่งผลถึงสมองของผู้เรียนโดยตรง เสียงดนตรีทำให้สมองรับรู้ เส้นประสาท สมองขยายตัวเมื่อสัมผัสกับเสียงดนตรีที่ดี ทำให้สมองตื่นตัวกับเสียงที่ได้ยิน ดังที่ ดร.สุกรี เจริญสุข (2557) ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่าเสียงดนตรีมีอิทธิพลต่อร่างกาย เมื่อร่างกายสัมผัสต่อเสียงดนตรี จังหวะดนตรีมีอิทธิพลทำให้ร่างกายเคลื่อนไหว ขยับตามจังหวะเสียงดนตรีมีอิทธิพลต่อจิตใจ ทำให้นึกถึงอดีต และทำให้คิดถึงอนาคต ดนตรีทำให้อารมณ์เปลี่ยนไปตามมิติของกาลเวลา อาจจะเป็นหวนรำลึกถึงอดีต เป็นการสร้างอารมณ์ปัจจุบัน และสร้างให้เกิดเป็นจินตนาการได้

ศิลปะเป็นมิติหนึ่งในวัฒนธรรมของมนุษย์ที่มุ่งเน้นแห่งความสุขและความบันเทิง ศิลปะในสรรพสิ่งทั้งปวง บ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรืองเรื่องดีก็ด้วยประชาชนมีความเข้าใจศิลปะ เพราะศิลปะเป็นสิ่งมีค่า เป็นเครื่องโน้มน้าวอารมณ์ โดยเฉพาะศิลปะการแสดงไม่ว่าจะเป็นดนตรีหรือนาฏศิลป์ก็ตามล้วนแล้วแต่มีความสำคัญสามารถกล่อมเกลาคิดใจ โน้มน้าวอารมณ์ไปในทางที่ดี เป็นแนวทางที่ให้คิดและให้กำลังใจ ในการที่จะสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมืองสืบไป (สุมิตร เทพวงษ์, 2548)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งวัฒนธรรม ออกเป็น 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาศิลปะ สาขาช่างฝีมือ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขากีฬาและนันทนาการ เป็นต้น สำหรับคำว่า “ศิลปวัฒนธรรม” เป็นการผสมคำกับระหว่างคำว่า “ศิลปะ” รวมกับคำว่า “วัฒนธรรม” เพราะฉะนั้นคำว่า “ศิลปวัฒนธรรม” จึงหมายถึง วัฒนธรรมในเชิงศิลปะ ซึ่งให้ความสำคัญกับ “ศิลปะ” โดยมี “วัฒนธรรม” บูรณาการร่วมอยู่ ซึ่งศิลปะก็มีหลากหลายแขนงแตกออกไป ไม่ว่าจะเป็น สาขาศิลปะสาขาวาดศิลป์ สาขานาฏศิลป์ สาขาทักษะศิลป์ เป็นต้น โดยศิลปวัฒนธรรมนี้ ถือได้ว่าเป็นรากเหง้าของประเทศ เป็นรากที่จะทำให้ประเทศไทยยืนหยัดอยู่ได้อย่างยั่งยืน ดัง พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานในพิธีเปิดปีแห่งการรณรงค์เพื่อเสริมและรักษาวัฒนธรรมไทย ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในวันศุกร์ที่ 22 เมษายน 2537 ว่า

“ชาติไทยของเรามีความเจริญด้วยศิลปกรรม จรรยา และศิลปวัฒนธรรม อันครบถ้วนทุกสาขา ที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาแต่บรรพกาล สิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติล้ำค่าและเป็นนิมิตหมายสำคัญอย่างมาก ที่แสดงให้เห็นความเป็นชาติไทย คนไทย ซึ่งแตกต่างจากชาติอื่นคนอื่น จึงเป็นสิ่งที่คนไทยพึงศึกษาให้เห็นแจ้งถึงคุณค่า และพยายามถนอมรักษาไว้ด้วยความรู้ ความสามารถ และความฉลาดรอบคอบ เพื่อมิให้ต้องสูญหายหรือแปรสภาพไปในทางเสื่อม ในการนี้ทุกคนจะต้องทราบแก่ใจ โดยตระหนักว่าการศึกษาและรักษาวัฒนธรรมไทย แท้จริงคือการจรรโลงรักษาอิสรภาพและความเป็นไทยของชาติไทยและคนไทยแต่ละคนไว้ นั่นเอง”

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมระหว่างภูมิภาคเป็นอย่างมาก ประเทศไทยจึงได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของหลายๆประเทศทั่วโลก ซึ่งสภาวะการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรมขึ้น ศิลปวัฒนธรรมไทยถูกละเลยคุณค่า อีกทั้งยังมีการถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ไม่มากเท่าที่ควร หากมรดกไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ไม่ได้รับการสืบสาน อนุรักษ์และฟื้นฟูคุณค่าดังกล่าวศิลปวัฒนธรรมไทยเหล่านี้ก็จะหายไปมากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ที่จะต้องร่วมด้วยช่วยกัน ในการฟื้นฟู อนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยให้ดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งนโยบายของรัฐบาล ภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดนโยบายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในแง่ของศิลปวัฒนธรรม ไว้ว่า ให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย ภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความ

หลากหลายของศิลปวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชน (ประยูรท์ จันทร์โอชา, 2557)

การธำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนพึงรักษาไว้ เพื่อให้ประเทศไทยคงไว้ซึ่งความเป็นประเทศไทย และคนไทย เพราะประเทศไทยจะคงอยู่อย่างไว้วัฒนธรรม ความเป็นไทยไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะต้องร่วมกันดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบต่อไปชั่วลูกชั่วหลานซึ่งการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยระบบการศึกษา ทั้งที่จัดขึ้นบนฐานของโรงเรียนและจัดขึ้น บนฐานของชุมชน ซึ่งความสำคัญของการศึกษาด้านศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ได้ปรากฏ เป็นมาตราสำคัญในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 43 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอันรัฐพึงฟื้นฟูหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

มาตรา 50 ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรา 57 รัฐต้องอนุรักษ์ฟื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย และรัฐต้องอนุรักษ์คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟูบริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ ความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์ อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชน ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่ กฎหมายบัญญัติ

สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในการปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมไทยแก่เยาวชน เพราะนอกจากสถานบันครอบครัวแล้ว เยาวชนก็ใกล้ชิดกับสถานศึกษามากที่สุด เพราะฉะนั้นการ อนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมจึงมิได้เป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกๆ คนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคน ที่ จะต้องช่วยกันทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป เพื่อให้ประเทศไทยของเราได้ยืนหยัด อย่างเข้มแข็งบนรากแห่งวัฒนธรรมนี้

ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาได้มีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีการมอบรางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย แก่สถานศึกษาที่มีผลงานทางด้านดนตรีไทย โขน และการแสดงพื้นบ้าน เพื่อเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ในด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมการเล่นดนตรีไทย การเล่นโขน การแสดงพื้นบ้านตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย อันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

จากผลการคัดเลือกโรงเรียนที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทยในปี 2559 นั้น มีจำนวนโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 53 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 36 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 14 โรงเรียน โดยผลการคัดเลือกของโรงเรียนมัศึกษานั้น คิดเป็นร้อยละ 26 จากจำนวนโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลในปีดังกล่าว

จากปัญหาดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นว่าในโรงเรียนมัศึกษานั้น ยังมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในสถานศึกษานั้น เป็นหน้าที่ของทุกๆ คนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียนและบุคลากรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเพื่อให้การดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมสามารถดำเนินไปได้อย่างเป็นรูปธรรม มีแนวทางที่ชัดเจน จึงควรที่จะมีคู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา ซึ่งสำหรับคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนมัศึกษานั้น ยังไม่มีปรากฏว่ามีใครจัดทำขึ้น ซึ่งหากผู้บริหารมีคู่มือในการปฏิบัติงานด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ มีคุณภาพตามที่กำหนด ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เป็นต้นซึ่งจากประโยชน์ข้างต้นนี้ จะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญข้างต้น จะเห็นได้ว่า สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญในการบ่มเพาะแนวคิดในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมแก่เยาวชนไทย การบริหารโรงเรียนจึงจำเป็นที่จะต้องธำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมที่มีมายาวนานเพื่อรักษาสมบัติของชาติที่บรรพบุรุษของชนชาติไทยได้สั่งสมมา ผู้วิจัยจึงได้มุ่งพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมสาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางแก่สถานศึกษาในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1.2.2 เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 **การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม** หมายถึง การวางแผน (Plan) การนำสู่การปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.3.1.1 **การวางแผนด้านศิลปวัฒนธรรม** หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์, เป้าหมาย, ผู้รับผิดชอบ, ระยะเวลาดำเนินการ, งบประมาณที่ใช้ การกำหนดกิจกรรม/โครงการด้านศิลปวัฒนธรรม กำหนดตัวชี้วัด ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.3.1.2 **การปฏิบัติตามแผนด้านศิลปวัฒนธรรม** หมายถึง การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินงาน และจัดกิจกรรมตามแผน ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.3.1.3 **การประเมินผลด้านศิลปวัฒนธรรม** หมายถึง การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล การจัดทำรายงานผล ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.3.2 **งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย** หมายถึง กิจกรรมที่ระบุไว้ตามตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ประกอบด้วย กิจกรรมด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ไทย และด้านการแสดงพื้นบ้าน ตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย

1.3.3 **เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ** หมายถึง เกณฑ์รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 1. ผลงานเป็นที่ประจักษ์ 2. ผลงานเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศ 3. ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี 4. ผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชนและบุคคลทั่วไป และ 5. ประสานงานและบูรณาการการทำงานอนุรักษมรดกไทยร่วมกัน

1.3.4 **แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ** หมายถึง ขั้นตอนการวางแผน วิธีการปฏิบัติตามแผน และวิธีการประเมินผล ของโครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย, นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้าน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.3.5 **คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ** หมายถึง เอกสารที่เป็นแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาการพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1.4.1 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

1.4.1.1 การบริหารงานแบบ PIE (Newby, 2000)

- 1) P คือ Plan (การวางแผน)
- 2) I คือ Implementation (การปฏิบัติตามแผน)
- 3) E คือ Evaluation (การประเมินผล)

1.4.1.2 งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

- 1) ดนตรีไทย
- 2) นาฏศิลป์ไทย
- 3) การแสดงพื้นบ้าน

1.4.2 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

- 1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์
- 2) ผลงานเกิดประโยชน์
- 3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ
- 4) ประสานงานและบูรณาการการทำงานการอนุรักษมรดกไทยร่วมกัน
- 5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

1.4.3 องค์ประกอบของคู่มือ ประกอบด้วย

1) ชื่อคู่มือ	5) คำจำกัดความ
2) คำชี้แจง	6) การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม
3) ความเป็นมาและความสำคัญ	7) เอกสารอ้างอิง
4) วัตถุประสงค์	8) ภาคผนวก

แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

สาขานุรักษ์มรดกไทย

1. การบริหารงานแบบ PIE

- 1) P คือ Plan (การวางแผน)
 - 2) I คือ Implementation (การปฏิบัติตามแผน)
 - 3) E คือ Evaluation (การประเมินผล)
- (Newby, Stepich, Lehman & Russell, 2000)

2. งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย

- 1) ดนตรีไทย
 - 2) นาฏศิลป์ไทย
 - 3) การแสดงพื้นบ้าน
- (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

เกณฑ์รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ

สาขานุรักษ์มรดกไทย

- 1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์
 - 2) ผลงานเกิดประโยชน์
 - 3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ
 - 4) ประสานงานและบูรณาการการทำงานการ
อนุรักษมรดกไทยร่วมกัน
 - 5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี
- (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

องค์ประกอบของคู่มือ ประกอบด้วย

- 1) ชื่อคู่มือ
- 2) คำชี้แจง
- 3) ความเป็นมาและความสำคัญ
- 4) วัตถุประสงค์
- 5) คำจำกัดความ
- 6) การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม
- 7) เอกสารอ้างอิง
- 8) ภาคผนวก

คู่มือการบริหารงาน
ด้านศิลปวัฒนธรรม
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามเกณฑ์รางวัล
กระทรวงศึกษาธิการ
สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัล MOE AWARD สาขาอนุรักษ์มรดกไทย เท่านั้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การได้รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย

1.6.2 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนการได้รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทยเพิ่มมากขึ้น

1.6.3 กระทรวงศึกษาธิการได้มีผลสะท้อนผลการดำเนินงานการมอบรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย

1.6.4 สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำแนวทางในการส่งเสริม อนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด ไปใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม และเพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1.1 หลักการบริหารสถานศึกษา
- 1.2 หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 1.3 นโยบายของการมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

- 2.1 ความหมายของศิลปวัฒนธรรม
- 2.2 ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม
- 2.3 นโยบายด้านศิลปวัฒนธรรม
- 2.4 แนวทางการจัดการศิลปวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย

- 3.1 หลักการและเหตุผลของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.2 วัตถุประสงค์ของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.3 เป้าหมายของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.4 รายละเอียดประเภทรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.5 หลักเกณฑ์พิจารณารางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.6 แนวทางการคัดเลือกสถานศึกษาระดับดีเด่นรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 4 แนวคิดการพัฒนาคู่มือการบริหารงาน

- 4.1 ความหมายของคู่มือ
- 4.2 ประเภทของคู่มือ
- 4.3 องค์ประกอบคู่มือ
- 4.4 หลักการเขียนคู่มือ

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1 หลักการบริหารสถานศึกษา

ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีหลักการที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบเพื่อให้การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สามารถสรุปได้ ดังนี้

Gulick (1973) ได้พัฒนา กระบวนการบริหารจากแนวคิดทางการบริหารของ Fayol และ Taylor ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากจนถึงปัจจุบันเป็นที่รู้จักกันตามอักษรย่อว่า “POSDCoRB” (อ่านว่า พอสต์คอ์บ) มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน (Planning : P) หมายถึง การจัดวางโครงการแผนการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไรเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing : O) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่งส่วนงาน การจัดสรรงานตำแหน่งต่าง ๆ และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

3. การจัดตัวบุคคล (Staffing : S) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การเลื่อนขั้น การพัฒนาบุคลากร เลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

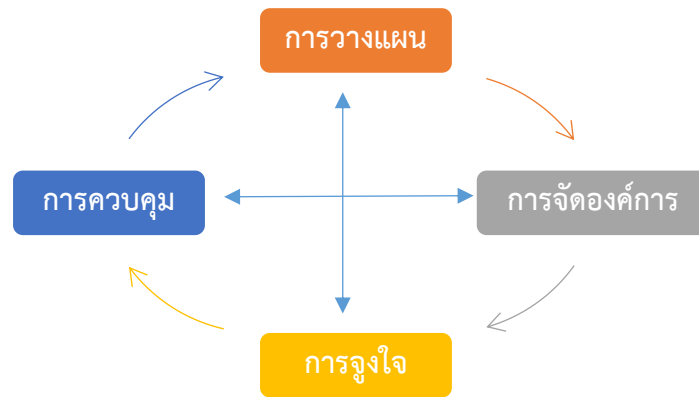
4. การอำนวยการ (Direction : D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุม บังคับบัญชา การควบคุมการปฏิบัติงาน และควบคุมดูแลการปฏิบัติของผู้บริหารในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Coordination : Co) หมายถึง การประสานกิจการด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

6. การรายงาน (Reporting : R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของภารกิจอย่างสม่ำเสมอ

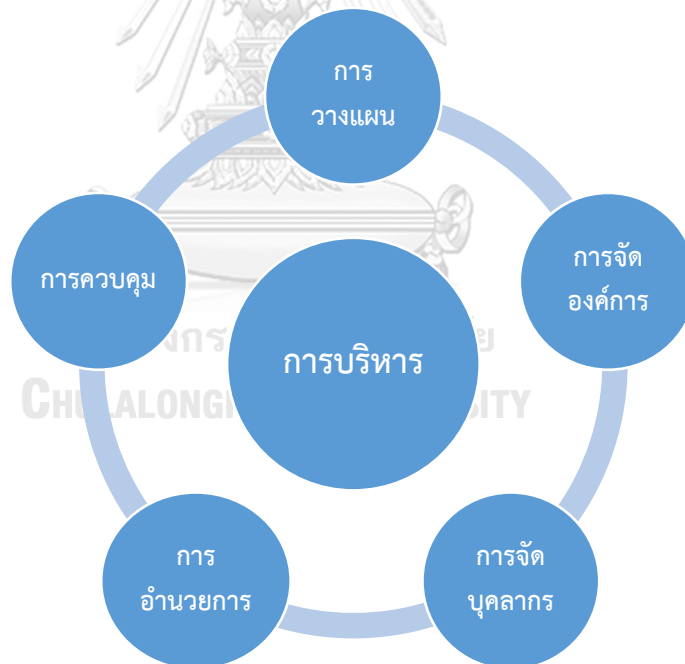
7. งบประมาณ (Budgeting : B) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2545) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง หน้าที่การบริหาร ซึ่งจะต้องมีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ มีการเริ่มต้นและเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับเริ่ม ตั้งแต่การวางแผน การจัดการองค์การ การจูงใจ และการควบคุม เป็นลำดับไปในลักษณะวัฏจักรและขณะเดียวกันก็ต้องมีลักษณะพลวัตด้วย กล่าวคือมีได้อยู่หนึ่งแต่ต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและไปในทุกทิศทาง ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการบริหารในลักษณะวัฏจักรและพลวัต

สัมมา ธรณิตย์ (2556) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องเลือกนำมาใช้ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็น เพื่อความสำเร็จของโรงเรียนนั้นๆ กระบวนการบริหาร เป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียนตลอดเวลาและมีปฏิสัมพันธ์กันทุกทิศทาง ดังแผนภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แสดงวงจรการบริหาร

ปราชนา กล้าผจญ และ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2545) กล่าวว่า กระบวนการบริหารที่สำคัญมีอยู่ 5 ประการ ได้แก่

1) การวางแผน (Planning) เกี่ยวข้องกับการตั้งจุดประสงค์ และวางแผนว่าจะทำให้จุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นบรรลุผลสำเร็จได้อย่างดี จะต้องทำอะไรบ้าง ใครจะต้องทำอะไรบ้าง จะทำให้สำเร็จได้ที่ตรงไหนอย่างไร ในขั้นแรกของการวางแผนนั้น จะเป็นกรเลือกเป้าหมายขององค์การนั้น จะมีการกำหนดเป้าหมายย่อย สำหรับหน่วยงานย่อยขององค์กร ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้วางแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ส่วนผู้บริหารระดับกลางและระดับต้น จะเป็นผู้กำหนดแผนปฏิบัติการ (Operational/Action Plan) โดยปกติ แผนกลยุทธ์นั้นมักจะเป็นแผนระยะยาว อาจจะเป็น 5 ปี หรือ 10 ปี ส่วนแผนปฏิบัติการนั้นเป็นแผนดำเนินการในระยะสั้นๆ

2) การจัดองค์กร (Organizing) เมื่อผู้บริหารการศึกษาได้กำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนงานหรือโปรแกรมต่างๆ ขึ้นมาเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ก็ต้องมีการออกแบบและพัฒนาองค์กรขึ้นมา องค์กรที่แตกต่างกัน ก็มีเป้าหมายที่ต่างกัน

3) การอำนวยการ (Directing) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ได้แก่ การใช้ความสามารถในการสื่อสาร การจูงใจพนักงาน การจัดสินใจ การแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อมุ่งให้งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การควบคุม (Controlling) เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 อย่างคือ

1.1 การกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงาน

1.2 การวัดผลการปฏิบัติงาน

1.3 การแก้ไขผลการปฏิบัติงานใดๆ ที่ไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน

5) การจัดบุคคลลงสู่หน่วยงาน (Staffing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานต่างๆ ขององค์กร

ปรียาพร วงอนุตรโรจน์ (2544) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงหลักการบริหาร ดังนี้

1. มีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดเงิน จัดวัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสม

2. ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการ งานที่ทำควรมีระบบ มีความรอบคอบ จึงจะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

3. มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจการใดๆ ควรจะมีการประเมินผลและติดตามผลเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานได้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการประเมินผล จะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา

ปราชนา กล้าผจญ และ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2545) กล่าวว่า หลักการบริหารสถานศึกษา มี 9 ประการ ได้แก่

1. ความเข้าใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติการ (Policy)
- 2.ใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (Authority)
3. มีความสามารถในการคาดคะเน และจัดทำแผนงาน (Planning)
4. ความสามารถในการจัดโครงสร้างและระบบงาน (Organizing)
5. ความสามารถในการจัดบุคลากรลงในหน่วยงาน (Staffing)
6. ความสามารถในการอำนวยความสะดวก การเป็นผู้นำ (Directing)
7. การร่วมมือประสานงาน ประชาสัมพันธ์ (Coordinating)
8. ความสามารถในการจัดทำรายงานประเมินผลการปฏิบัติงาน (Reporting)
9. ความสามารถในการจัดการควบคุมทรัพยากร ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน (Budgeting)

ชาลวชัย อาจินสมาจาร (2550) กล่าวว่า หลักการบริหารการศึกษา แบ่งออกเป็น

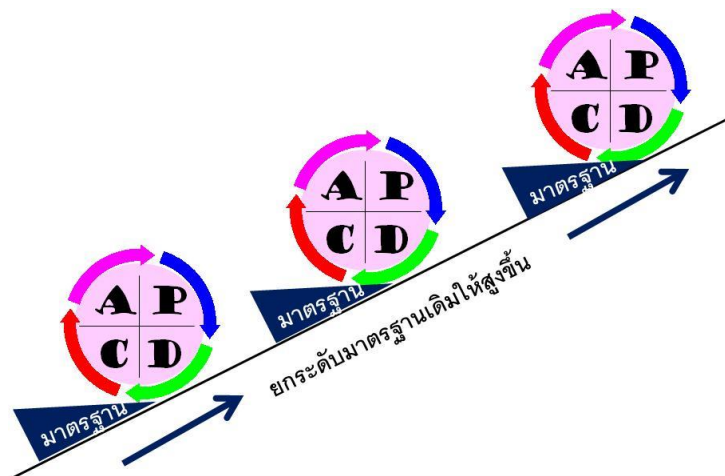
1. การตั้งวัตถุประสงค์ (Purposing) จะให้ทิศทางในการทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. การวางแผน (Planning) เป็นการเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานจากแนวทางหลายๆ แนวทาง ซึ่งมีประโยชน์เพราะเป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จ และจะช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเงินอีกด้วย
3. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบด้วย โครงสร้างของหน่วยงาน และกระบวนการขององค์การในฐานะเป็นโครงสร้างหรือเป็นรูปแบบของความสัมพันธ์ การจัดองค์การเป็นการกำหนดตำแหน่งของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่นการมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบการประสานงานและการผสมผสานกิจกรรมของทุกคนซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

Deming (1986) ได้เผยแพร่ วงจรการบริหารงานคุณภาพ “Deming Cycle” ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ เป็นแนวคิดหนึ่ง ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญเพียงแค่การวางแผน แต่แนวคิดนี้เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างของ PDCA ประกอบด้วย

- 1) Plan คือ การวางแผน
- 2) DO คือ การปฏิบัติตามแผน
- 3) Check คือ การตรวจสอบ
- 4) Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือ การจัดทำมาตรฐานใหม่

ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพ

ทุกครั้งที่การดำเนินงานตามวงจร PDCA หมุนครบรอบ ก็จะเป็นแรงส่งสำหรับการดำเนินงานในรอบต่อไป และก่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพ

ภาพที่ 3 แสดงวงจรการบริหารงานคุณภาพ “Deming Cycle”

Newby (2000) ได้นำเสนอ กระบวนการบริหารแบบ PIE ได้แก่ การวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำข้อมูลข่าวสาร (Information) ในอดีตมากำหนดหรือช่วยพยากรณ์อนาคต แนวคิดของการวางแผนจึงมีลักษณะเป็น “ศาสตร์” ที่ต้องอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Information) ที่มีความแม่นยำ เชื่อถือได้ และต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และมีความต่อเนื่องกันตามลำดับ เพื่อให้ผู้ใช้แผนมีความรู้และความเข้าใจ เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ โดยองค์ประกอบของการวางแผนที่สำคัญ คือ

1.1 การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ที่ต้องการบรรลุ มีหลายระดับ คือ 1) จุดมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ (Goals) เป็นการแสดงถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาข้างหน้า ซึ่งจะมองในรูปของผลลัพธ์ (Outcomes) 2) วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นผลมาจากการแปลงจุดมุ่งหมาย (Goals) ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้ง่ายในการนำไปปฏิบัติ วัตถุประสงค์จึงเป็นการกำหนดผลผลิต (Output) ที่คาดหวังให้เกิดขึ้น และ 3) เป้าหมาย (Targets) เป็นผลมาจากการแปลงวัตถุประสงค์ให้เป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานมากขึ้น เป้าหมายจึงเป็นตัวกำหนดผลลัพธ์สุดท้ายที่เกิดจากการปฏิบัติตามแผน โดยกำหนดเป็นหน่วยนับที่วัดผลได้เชิงปริมาณ และกำหนดระยะเวลาที่จะบรรลุผลสำเร็จด้วย

1.2 วิธีการและกระบวนการ (Means and Process) เป็นองค์ประกอบที่เกิดจากการนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์ และกำหนดเป็นทางเลือก (Alternative) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หรือ กลวิธี (Strategy) ให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ และถ่ายทอดออกมาเป็นแผนงาน (Programs) และ โครงการ (Projects) ที่เชื่อมโยงกัน โดยทั่วไปประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1) กลวิธีการปฏิบัติ หรือมาตรการ (Strategy) ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ให้บรรลุจุดหมาย (Ends) ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) แผนงาน (Programs) และโครงการ (Projects) เป็นการกำหนดแนวทางของการกระทำให้เป็นรูปธรรมในการปฏิบัติมากขึ้น โดยทั่วไปจะมีประเด็นของการเขียนที่ชัดเจน ครอบคลุม และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

3) ทรัพยากร (Resources) และค่าใช้จ่าย (Cost) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการวางแผนและนำไปปฏิบัติ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ผู้วางแผนจะต้องระบุให้ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การวางแผนนั้น ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเป้าหมาย เป้าประสงค์หรือตัวชี้วัด กำหนดวิธีการดำเนินงาน และทรัพยากรที่ใช้ได้แก่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาที่ใช้

2. การปฏิบัติตามแผน (Implementation) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกรรมวิธีในการตัดสินใจเลือกแผนงานและโครงการไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามจุดหมาย (Ends) ที่กำหนดไว้ ส่วนของขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยกลยุทธ์หลายอย่าง ทั้งกลยุทธ์ภายในและภายนอกองค์การ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับการวางแผน ได้แก่ การมอบหมายงานต่อผู้รับผิดชอบ การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลา ปฏิบัติงาน และจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด

3. การประเมินผล (Evaluation) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงการตรวจสอบการควบคุม และการวัดผลการปฏิบัติตามแผนเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ข้อบกพร่อง หรือข้อจำกัดของแผนนั้นๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงแผนให้สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการประเมินผลจะต้องประกอบด้วยวิธีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล และเมื่อดำเนินการประเมินผลแล้วจะต้องมีการรายงานผล และเผยแพร่รายงาน

กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารนั้นมีหลากหลายกระบวนการ ส่วนในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการบริหารงานแบบ PIE เพราะเนื่องจากเป็นกระบวนการที่บริหารงานที่ครอบคลุมหลักการบริหารงานในทุกๆ หลักการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ครอบคลุมถึง การจัดหน่วยงาน (Organizing) การจัดตัวบุคคล (Staffing) งบประมาณ (Budgeting) เป็นต้น

2. การนำแผนสู่ปฏิบัติ (Implementation) ครอบคลุมถึง การปฏิบัติตามแผน (DO) การอำนวยความสะดวก (Direction) การประสานงาน (Coordination) การควบคุม (Controlling) เป็นต้น

3. การประเมินผล (Evaluation) ครอบคลุมถึง การรายงาน (Reporting) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุงการดำเนินการ (Act) เป็นต้น

จากทฤษฎีข้างต้น จะพบว่า หลักการบริหารงานแบบ PIE นั้น เป็นหลักการที่ครอบคลุม หลักการบริหารอื่นๆ ที่ได้ศึกษามาทั้งหมด อีกทั้งหลักการ PIE ยังเป็นหลักการที่กะทัดรัดและง่ายต่อการนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกกระบวนการบริหารงานแบบ PIE มาใช้ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

1.2 หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นระดับการศึกษาที่อยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเป็นระดับกลางระหว่างระดับประถมศึกษา และมุ่งหมายเพื่อสร้างพัฒนาการของนักเรียนเพื่อไปสู่ระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาวิชาชีพหรือวิชาการขั้นสูงในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาสำหรับเด็กวัยรุ่นที่กำลังจะเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสำคัญต่อสังคม การจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการและความสนใจของนักเรียน โดยการจัดการศึกษาในระดับมัศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1) เพื่อบุคคล

1.1 การศึกษาที่จัดให้ตามความต้องการของวัยรุ่น ตามความสามารถ ความถนัดของตน และมีความมั่นใจในตนเอง

1.2 การศึกษาของเด็กวัยนี้ ควรส่งเสริมให้เด็กใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ต่อไปได้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาเป็น คิดอย่างมีระบบ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.3 การมุ่งสร้างนิสัย และมีวินัยในการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีความมานะ และรู้จักวิธีการทำงานโดยยึดหลักประหยัดทั้งในด้าน ค่าใช้จ่าย เนื้อที่แรงงาน และเวลา ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และมีจิตสาธารณะ

1.4 ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินชีวิตทั้งส่วนตนและครอบครัว ได้เป็นอย่างดี

1.5 ส่งเสริมสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรม

1.6 ส่งเสริมให้มีความเข้าใจในคุณค่าของชีวิตโดยส่วนรวมและมีความเมตตาจิตต่อมวลมนุษยชาติ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม

2) เพื่อท้องถิ่น

- 2.1 ผู้เรียนรู้สึกประทับใจและมีความภาคภูมิใจต่อสังคมและผลประโยชน์ของตนเองขึ้นอยู่กับส่วนรวม โดยเฉพาะท้องถิ่นของตน
- 2.2 ผู้เรียนรักท้องถิ่น และถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องบำรุงรักษา รู้จักใช้และทะนุบำรุงทรัพยากรในท้องถิ่น และรู้จักการแก้ปัญหาของส่วนรวมในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่
- 2.3 สามารถรักษา ถ่ายทอด และปรับปรุงขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นให้เหมาะสมกับความจำเป็นของยุคนี้ๆ
- 2.4 สามารถค้นพบความหวังในท้องถิ่น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ากว่าเดิม

3) เพื่อประเทศชาติ

- 3.1 จัดการศึกษาให้ตัวผู้เรียนได้รู้จักสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 3.2 ควรให้ผู้เรียนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นไทย และหวงแหนอธิปไตยของชาติตนเอง
- 3.3 ให้มีความสำนึกในทางการเมือง มีความสนใจ และเข้าใจในระบอบการเมืองการปกครองเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ตระหนักถึงปัญหาของประเทศชาติ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เสียดสละความสุขส่วนตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- 3.4 ให้รู้จักคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ อนุรักษ์และเสริมสร้างมรดกทางวัฒนธรรม
- 3.5 มีความสุจริต ยุติธรรม ร่วมมือ ร่วมใจกันขจัดปัญหาการเอาเปรียบและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

สำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2545 – 2559 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 – 2559 กำหนดให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและด้านวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละคนเข้าใจและเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของกาจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพ ความรู้ ความสามารถในวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น และเพียงพอสำหรับการที่จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อ รู้จักการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างมีระบบ มีความเข้าใจในปัญหาและแนวทางที่จะแก้ปัญหา

ของสังคม รู้จักปรับตัว เพื่อให้เกิดความเหมาะสมที่ดั่งงาม ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง มีความสามารถ และเจตคติที่ดีในการทำงาน มีทักษะในการทำงาน อย่างเป็นระบบและการทำงานเป็นหมู่คณะ มีศีลธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่ดั่งงาม ประพฤติและ ปฏิบัติตามครรลองของศาสนา และวัฒนธรรมอันดีงามของไทย มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและใจ มีความสามารถในด้านกีฬา พร้อมทั้งน้ำใจนักกีฬา มีทักษะความสามารถในวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประกอบอาชีพอิสระ ที่สามารถสืบต่อเนื่อง และพัฒนาประสิทธิภาพ อาชีพของบิดามารดา หรือ อาชีพอื่นที่กระทำได้โดยการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการดำรงตนบนเส้นทางสายกลางตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความสามัคคีกลมเกลียว ระหว่างคนในชาติ เคารพและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นองค์กรที่มีความสำคัญทางสังคมในการสร้างความเจริญให้แก่สังคม และประเทศชาติ โดยมีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาซึ่งจะให้ความรู้ ประสบการณ์ และ อบรมเยาวชน เพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติ และเพื่อให้การบริหารงานภายในโรงเรียนเป็นไปตาม นโยบายของรัฐบาลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจหรือ หน้าที่ความรับผิดชอบในด้านการบริหารโรงเรียน และสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน แบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย และชี้แนวทางปฏิบัติในโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้วิเคราะห์นโยบาย จากหน่วยบังคับบัญชา นำมาเป็นนโยบายของโรงเรียน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ชัดเจนให้ผู้ ถือปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ตรงกัน และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
2. มีการกำหนดกรอบของแผนงาน โครงการ กิจกรรมตามนโยบาย
3. กำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน งานโครงการ กิจกรรม โดยการพัฒนาองค์กร และจัดตั้งเป็น คณะกรรมการทุกขั้นตอนของนโยบาย แผนงาน งานโครงการ กิจกรรม โดยสามารถควบคุม ตรวจสอบ และติดตามงานได้ทุกระยะจนกว่างานจะสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ
4. ผู้บริหารกระตุ้น เร่งรัด ให้ผู้รับผิดชอบงานดำเนินงานไปตามกำหนดเวลาของแผน
5. ผู้บริหารจำเป็นต้องควบคุม ติดตาม ดูแล และนิเทศ เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนและ โครงการ

6. การประเมินผลงาน เพื่อการประชาสัมพันธ์ และรายงาน โดยที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนด รูปแบบและแนวทางการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประชาสัมพันธ์และการรายงานผลต่อ ประชาชน จังหวัด และกระทรวง

นอกจากนี้ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (สมป.) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นคู่มือประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน เป็นข้อมูลใน การพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด และเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและ สนับสนุนโรงเรียน พัฒนาไปสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ แนวทางการประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานและเกณฑ์มาตรฐานด้านปริมาณของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแนวทางการ ประเมินด้านคุณภาพจะนำไปใช้ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นความจำเป็นพื้นฐานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนเกณฑ์มาตรฐานด้านปริมาณ ได้เสนอไว้เพื่อให้โรงเรียนได้ทราบถึงเกณฑ์การ จัดสรรต่างๆ ที่ควรจะเป็น โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญครอบคลุมกลไกการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจของการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ บริหารทั่วไป ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. งานแผนงานและการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย
 - 1.1 การวางแผนการพัฒนาโรงเรียน
 - 1.2 การจัดองค์กร
 - 1.3 การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.4 การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน
 - 1.5 การคำนวณต้นทุนของการผลิต
 - 1.6 การควบคุมภายใน
 - 1.7 การประเมินผลการดำเนินงาน แผนงาน และการประกันคุณภาพ
2. งานวิชาการ ประกอบด้วย
 - 2.1 การวางแผนวิชาการ
 - 2.2 การบริหารงานวิชาการ
 - 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 - 2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

- 2.6 การแนะแนวการศึกษา
- 2.7 การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ
3. งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน
 - 3.2 การบริหารกิจการนักเรียน
 - 3.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม
 - 3.4 การดำเนินงานด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.5 การดำเนินงานการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - 3.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน
4. งานบุคคล ประกอบด้วย
 - 4.1 การบริหารงานบุคคล
 - 4.2 การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
 - 4.3 การประเมินผลการดำเนินงานบุคคล
5. งานธุรการ ประกอบด้วย
 - 5.1 การวางแผนงานธุรการ
 - 5.2 การบริหารงานบุคคล
 - 5.3 การบริหารงาน
 - 5.4 การประเมินผลการดำเนินงานธุรการ
6. งานการเงินและพัสดุ ประกอบด้วย
 - 6.1 การบริหารการเงิน
 - 6.2 การบริหารเงินและบัญชี
 - 6.3 การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์
 - 6.4 การประเมินผลการดำเนินงานการเงินและพัสดุ
7. งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย
 - 7.1 การบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 7.2 การบริการอาคารเรียน
 - 7.3 การบริการห้องเรียน
 - 7.4 การบริการห้องบริการ
 - 7.5 การบริการห้องพิเศษ
 - 7.6 การบริการอาคารประกอบ
 - 7.7 การให้บริการน้ำดื่ม

- 7.8 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 7.9 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
- 7.10 การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน
- 7.11 การประเมินผลการดำเนินงานบริการและอาคารสถานที่
- 8. งานชุมชนและภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย
 - 8.1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 8.2 การให้บริการชุมชน
 - 8.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
 - 8.4 การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน
 - 8.5 การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

ดังนั้น การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาตามที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการอาศัยความร่วมมือร่วมใจ จากบุคลากรภายในโรงเรียน และจากภาคีเครือข่ายจากภายนอกโรงเรียน

1.3 นโยบายของการมัธยมศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2545 – 2559 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 – 2559 กำหนดแผนนโยบายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า รัฐควรจัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษาเพื่อความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของพลเมือง โดยจัดให้สอดคล้องและสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดนโยบายของการมัธยมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

1. นโยบายทางด้านความเสมอภาคทางการศึกษา
2. นโยบายทางด้านคุณภาพการศึกษา
3. นโยบายด้านการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม
4. นโยบายด้านการส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ
6. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชนบท
7. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ
8. นโยบายด้านการระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาการศึกษา
9. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบริหารและสนับสนุน

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1. มุ่งส่งเสริมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยให้โอกาสและความเสมอภาคแก่เด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งให้การสนับสนุนและมีการส่งเสริมเด็กที่ยากไร้ ขาดโอกาสทางการศึกษา และเด็กที่พิการได้เข้ารับการศึกษอย่างกว้างขวางมากขึ้น

2. มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู มีความรับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีระเบียบวินัย โดยให้มีการจัดห้องสมุด จัดกิจกรรม ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสถานที่ จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของการดำรงชีวิต โดยเฉพาะชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างความรู้ และคุณธรรมดังกล่าว

3. มุ่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดทำโครงการทางด้านวิทยาศาสตร์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในสังคม และเป็นพื้นฐานสำหรับนักเรียนจำนวนหนึ่งในการที่จะพัฒนาเพื่อให้ได้รับการศึกษาระดับสูง และเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมืองในด้านที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับสูงต่อไป

4. มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการของการประกอบอาชีพ และสามารถประกอบอาชีพได้ มีรายได้ระหว่างเรียนตามสภาพของเวลา กำลังและความสามารถ โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ การรวมกลุ่ม หรือการจัดบริษัทจำลอง เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม

5. มุ่งส่งเสริมและอนุรักษ์การดนตรี กีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ทั้งในด้านความเข้าใจในแนวความคิด กิจกรรม และการเสริมสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประสานกันกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

6. มุ่งส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร โดยเน้นการนิเทศ การติดตามผล และการตรวจเยี่ยมโรงเรียน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ ครู อาจารย์ และผู้บริหารของโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนให้มีการนิเทศภายในเพื่อให้ครู อาจารย์ ได้ช่วยเหลือ และดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มความสามารถ

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

2.1 ความหมายของศิลปวัฒนธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2542 ได้นิยามความหมาย “ศิลปะ” คือ การแสดงออกซึ่งอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์ด้วยสื่อต่าง ๆ อย่างเสียง เส้น สี ผิวดิน รูปทรง เป็นต้น เช่น วิจิตรศิลป์ ศิลปะการดนตรี ศิลปะการวาดภาพ ศิลปะการละคร

อริสโตเติล (Aristotle) ปราชญ์ในยุครีกโบราณ นิยามความหมาย ของศิลปะว่า ศิลปะ คือการเลียนแบบธรรมชาติ

ตอลสตอย (Leo Tolstoi) นักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงชาวรัสเซีย นิยาม ความหมาย ของศิลปะ ว่า ศิลปะคือการถ่ายทอดความรู้สึกของมนุษย์ออกมา

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ศิลปินผู้มาวางรากฐาน การศึกษาศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย ได้นิยามความหมายของศิลปะว่า ศิลปะคืองาน อันเป็น ความพากเพียรของมนุษย์ ซึ่งจะต้องใช้ ความพยายาม ด้วยมือและความคิด

จิราบุช โสภากและคณะ (2545) กล่าวว่า ศิลปะ คือ ความงาม คุณค่าของความงาม หรือผลงานของมนุษย์ที่มีจุดมุ่งหมายการสร้างสรรค์และแสดงออกถึงความงาม เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของมนุษย์ ให้มนุษย์มีอารมณ์เพลิดเพลินและมีความสุขแห่งชีวิตอย่างแท้จริง

สรุป ศิลปะ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของมนุษย์ ซึ่งมีปรากฏคุณค่าของความงามในผลงานนั้นๆ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2542 ได้นิยามความหมาย “วัฒนธรรม” ว่าเป็น สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่หมู่คณะ, วิถีชีวิตของหมู่คณะ, ในพระราชบัญญัติ วัฒนธรรม พุทธศักราช 2485 หมายถึงลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน, ทางวิทยาการ หมายถึง พฤติกรรมและ สิ่งที่คนในหมู่ผลิตสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกของตน กลุ่มประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2548) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิต (The Way of Life) ของคนในสังคม เช่น การกิน การอยู่การแต่งกายและหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต ซึ่งคนส่วนใหญ่ปฏิบัติสืบต่อกันมา สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขและกาลเวลา

ประเวศ วะสี (2548) กล่าวว่า วัฒนธรรม คือวิถีชีวิตร่วมกันของกลุ่มชนอันสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมหนึ่งๆ สิ่งแวดล้อมในแต่ละแห่งแตกต่างกัน วัฒนธรรมจึงแตกต่างหลากหลายไปตามชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ที่เรียกว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตร่วมกันมีความหมายกว้างและครอบคลุมมาก

สรุป ความหมายของ “วัฒนธรรม” คือ แบบแผนการดำเนินชีวิตที่ถือปฏิบัติปรับเปลี่ยนสืบทอดกันมาทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม

เพราะฉะนั้น ศิลปวัฒนธรรม จึงหมายถึง วัฒนธรรมเชิงศิลปะ ซึ่งให้ความสำคัญกับ “ศิลปะ” โดยมี “วัฒนธรรม” บุรณาการร่วมอยู่ หรือมีวัฒนธรรมเป็นพลังขับเคลื่อน

2.2 ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม

ความสำคัญของงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีผู้กล่าวถึงไว้ ดังต่อไปนี้

“งานด้านการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุ ทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ ของความเจริญด้านอื่นๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป”

พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร 12 ตุลาคม 2513

“ชาติไทยของเรามีความเจริญด้วยศีลธรรม จรรยา และศิลปวัฒนธรรมอันครบถ้วนทุกสาขา ที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาแต่บรรพกาล สิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติล้ำค่าและเป็นนิมิตหมายสำคัญอย่างมาก ที่แสดงให้เห็นความเป็นชาติไทย คนไทย ซึ่งแตกต่างจากชาติอื่นคนอื่น จึงเป็นสิ่งที่คนไทยพึงศึกษาให้เห็นแจ้งถึงคุณค่า และพยายามถนอมรักษาไว้ด้วยความรู้ ความสามารถ และความฉลาดรอบคอบ เพื่อมิให้ต้องสูญหายหรือแปรสภาพไปในทางเสื่อม ในการนี้ทุกคนจะต้องทราบแก่ใจ โดยตระหนักว่าการศึกษาและรักษาวัฒนธรรมไทยแท้จริงคือการจรรโลงรักษาอิสรภาพและความเป็นไทยของชาติไทยและคนไทยแต่ละคนไว้ นั่นเอง”

พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีเปิดปีแห่งการรณรงค์เพื่อเสริมและรักษาวัฒนธรรมไทย
ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ 22 เมษายน 2537

จาก พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมไทยว่าเป็นสิ่งที่พึงรักษาไว้เพื่อให้ไทยคงไว้ซึ่งความเป็นประเทศไทย และคนไทย เพราะประเทศไทยจะคงอยู่อย่างไร้วัฒนธรรม ความเป็นไทยไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะต้องร่วมกันดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบต่อไปชั่วลูกชั่วหลานซึ่งการถ่ายทอด

ศิลปวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยระบบการศึกษาทั้งที่จัดขึ้นบนฐานของโรงเรียนและจัดขึ้น บนฐาน ของชุมชน ซึ่งความสำคัญของการศึกษาด้านศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ได้ปรากฏ เป็น มาตราสำคัญในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ดังนี้

มาตรา 43 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ฟื้นฟูหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

มาตรา 50 ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรา 57 รัฐต้องอนุรักษ์ฟื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย และรัฐต้องอนุรักษ์คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟูบริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ ความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์ อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชน ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่ กฎหมายบัญญัติ

สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในการปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมไทยแก่เยาวชน เพราะนอกจากสถาบันครอบครัวแล้ว เยาวชนก็ใกล้ชิดกับสถานศึกษามากที่สุด เพราะฉะนั้นการ อนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมจึงไม่ได้เป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หากแต่เป็นหน้าที่ของ ทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ที่จะต้องช่วยกันทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป เพื่อให้ประเทศไทยของเราได้ยืนหยัด อย่างเข้มแข็งบนรากแห่งวัฒนธรรมนี้

2.3 นโยบายด้านศิลปวัฒนธรรม

นโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติ โดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในวันที่ 12 กันยายน 2557 ซึ่งมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและ ศิลปวัฒนธรรม คือนโยบายด้านที่ 4 ซึ่งเป็นนโยบายที่เกี่ยวกับการศึกษาและเรียนรู้ การบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ อย่างเต็มศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมี คุณธรรม เสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพสุจริต ลดช่องว่าง

ระหว่างฐานะ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับภูมิลำเนา ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

2. ในระยะเฉพาะหน้า ให้มีการปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา ปรับปรุงและบูรณาการ ระบบการกู้ยืมเงิน เพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือผู้ด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและ ประชาชนทั่วไปมีสิทธิ์ที่จะเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดย พิจารณาจัดให้มีคู่มือทางการศึกษาเป็นอีกแนวทางหนึ่ง

3. ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ทั่วไป ได้มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง อีกทั้งให้มีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและ บริหารจัดการได้อย่างอิสระ

4. พัฒนาประชาชนทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีความรู้และ ทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย ตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับ กระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้า ด้วยกัน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่รู้ การแก้ปัญหา การรับฟัง ความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้ที่ เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

5. ส่งเสริมการศึกษาอาชีวะและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มี ทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เชื่อมโยงกับ มาตรฐานวิชาชีพ

6. มุ่งพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ให้มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็น ครู โดยเน้นครูผู้สอนให้ตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการ เรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครู หรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การ เรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการ จัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

7. ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ สนับสนุนองค์กรทางศาสนา ให้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุข และ ความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

8. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย ภาษาถิ่น ภูมิปัญญา ท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภูมิใจในประวัติศาสตร์

และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชน

9. สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากล รวมถึงการสร้างสรรคงานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเป็นการเตรียมเข้าสู่เสาหลักแห่งวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน และเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

10. ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี และสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

2.4 แนวทางการจัดการศิลปวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น ซึ่งประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2547 ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รักษา สืบทอด วัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายของ วัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคง

1) ศึกษาวิจัยอนุรักษ์มรดกทรัพย์สินทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็น ระบบ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

2) ส่งเสริม พื้นฟูสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย

3) พื้นฟูสืบทอด ภูมิปัญญาไทย

4) อารงรักษาวัฒนธรรมระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างค่านิยม จิตสำนึกและภูมิปัญญาคนไทย

1) สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้โอกาสแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ทั้งใน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ มาตรฐานการส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น

2) ส่งเสริมให้เกิดโอกาสแห่งการเรียนรู้สร้างสรรค์และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทางศิลปะและวัฒนธรรมด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตลอดชีวิต

3) ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนา มาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสอดคล้อง กับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

4) การสร้างค่านิยม จิตสำนึกในสังคมไทยในกลุ่มคนทุกกลุ่ม ทุกระดับให้เห็น คุณค่าในศิลปะและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 นำทุนวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคม และเพิ่ม มูลค่าทางเศรษฐกิจ

1) การศึกษาวิจัยและประยุกต์สร้างสรรค์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดคุณค่า

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3) ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อสร้างความสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นกับคนในชาติ

4) ใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นสื่อในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

1) ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมและดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมด้วยตนเอง

2) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร จัดการการบริการการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

3) บูรณาการความร่วมมือและสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

4) แก่กฎหมาย ระเบียบ และกำหนดคุณภาพมาตรฐาน ตลอดจนการวิจัย การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) พัฒนาอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมประเพณีและเอกลักษณ์ความเป็น ไทยที่เป็นมรดก และคุณค่าของท้องถิ่นและของชาติอย่างเป็นระบบ

2) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่สร้างความเข้าใจให้ถ่องแท้ถึงกระแสพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงความเพียรและความรู้รัก สามัคคี รวมทั้งสนับสนุนให้มีการนำมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

3) สนับสนุนให้มีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตแก่ประชาชน อย่างเป็นองค์รวม ทั้งในเรื่องของการศึกษา พัฒนาทักษะฝีมืออบรม การกัลนกรองและใช้ประโยชน์ จากข้อมูล ข่าวสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่การพัฒนาสุขภาพของตนเองและครอบครัวการเสริมสร้าง วิธีประชาธิปไตยความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและท้องถิ่นของตนเอง

4) พัฒนาบุคลากรทางศาสนาให้มีคุณภาพและมีทักษะในการเผยแพร่หลักธรรม สู่สาธารณชนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย

5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประยุกต์หลักคำสอนของแต่ละศาสนาไปสู่ วิธีปฏิบัติของประชาชนอย่างถูกต้องเหมาะสม และเปิดพื้นที่สาธารณะของศาสนสถานในการจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจคนและพัฒนาสังคม รวมทั้งกำกับดูแลส่งเสริมสถาบันศาสนาให้เน้น เผยแพร่หลักคำสอน ที่ถูกต้องแก่ประชาชน

6) พัฒนาคุณภาพและคุณธรรมของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ควบคู่กับการปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และประสานความร่วมมือกับครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนร่วมกันตาม ความเหมาะสม

7) สนับสนุนให้บ้าน ศาสนสถาน สถาบันการศึกษาทุกระดับปลูกฝังและ ถ่ายทอดภูมิปัญญา ประเพณีที่ดีงาม หลักศาสนาของคนในชุมชน และการนำภูมิปัญญาไปใช้ ในทางปฏิบัติและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อต่างๆ เชื่อมต่อ เครือข่ายภูมิปัญญาเพื่อให้สามารถเข้าถึงชุมชนในทุกระดับ

8) สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ฯลฯ ให้มี โอกาสทำ ประโยชน์เพื่อชุมชน

9) ส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการรวบรวม วิจัย สังเคราะห์และพัฒนาต่อยอด ภูมิปัญญา โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการจัดการภูมิปัญญาอย่างเป็นระบบและ สามารถเข้าถึงได้ สะดวก

10) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของการไว้เนื้อเชื่อใจ การ ประนีประนอม การสร้างสันติและความสมานสามัคคี

นิคม มูลิกะคามะ (2542) ได้เสนอแนวทางในการจัดการวัฒนธรรมเป็น 3 แนวทางคือ

1. การปกป้อง อนุรักษ์ คือกระบวนการในการทะนุถนอม บำรุงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม ของ มนุษย์

2. การสืบทอด คือกระบวนการศึกษาและใช้รูปแบบในการดำรงชีพและประเพณีปฏิบัติ วัฒนธรรมสาขาต่างๆ

3. การสร้างสรรค์-พัฒนา คือกระบวนการสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงรูปแบบวัฒนธรรมแต่ละ สาขา แต่จะต้องไม่ทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ไป

นายสามารถ จันทร์สุรย์ และ นายประทีป อินทร์แสง (ม.ป.ป.) กล่าวถึง แนวทางในการทำ บำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมตัวจัดตั้งองค์กรของชุมชนและองค์กรอื่น ๆ ให้มี บทบาทและมีพลังในการแก้ปัญหา รวมทั้งดูแลการดำเนินงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทยอย่างแพร่ หลายและกว้างขวาง

2) รัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการทางกฎหมายเพื่อพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมไทย ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างสมดุล

3) บรรจุหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่องคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมไทยในหลักสูตร การศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย

4) ให้มีหน่วยงานอิสระหรือองค์กรอิสระ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผน ประสานงานและดำเนินการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมไทย

5) รัฐควรส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรด้านสื่อมวลชนให้มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกที่ดี และวางแผนในศิลปะและวัฒนธรรมไทย

6) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับทางราชการ และสนับสนุนงบประมาณ

สรุป แนวทางในการจัดการศิลปวัฒนธรรมนั้น มีหลากหลายแนวทาง ไม่ว่าจะเป็นแนวทางเชิงนโยบายหรือแนวทางทางวิชาการโดยนักวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งในการนำไปใช้จริงนั้นขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนต่างๆ และความพร้อมในการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของหน่วยงานนั้นๆ

ตอนที่ 3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย

3.1 หลักการและเหตุผลของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากร หน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัดได้มีความตระหนักถึงคุณค่าการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีประพฤติปฏิบัติ ตนตามรอยพระยุคลบาทที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเอง ต่อชุมชน และต่อสังคม จึงได้กำหนด หลักเกณฑ์และแนวทางการให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร หน่วยงาน สถานศึกษา ผลงานระดับดีเด่นใน ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ พุ้มเท เสียสละ จนทำให้เกิดผลดี แก่ทางราชการ และมีผลงานที่ประจักษ์เข้ารับรางวัล MOE AWARDS ซึ่งเป็นรางวัลประจำปีที่ทรงคุณค่า ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผลงานที่น่าเสนอเพื่อรับรางวัลเป็นผลงาน การดำเนินงานในปีการศึกษา 2559

3.2 วัตถุประสงค์ของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วย ความมีวินัย อุตสาหะ พุ้มเท เสียสละ จนทำให้เกิดผลดีแก่ทางราชการ

2. เพื่อยกย่องหน่วยงาน สถานศึกษา ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็น ตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

3.3 เป้าหมายของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1. คัดเลือกบุคลากร ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. คัดเลือกหน่วยงาน สถานศึกษา ในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

3.4 รายละเอียดประเภทรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1. ประเภทรางวัล ประกอบด้วย 5 สาขา คือ

1.1 สาขาเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ หมายถึง ผลการดำเนินงานด้านโครงการพระราชดำริ หรือผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ที่ดำเนินการ แสดงออก ถึงความจงรักภักดี การทำนุบำรุงด้านศาสนกิจ และการร่วมมือร่วมใจ เสียสละเพื่อความมั่นคงของชาติหรือ ผลงานเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

1.2 สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ผลการดำเนินงานด้าน สถานศึกษาพอเพียงระดับดีเด่น หรือผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ดำเนินการโดยใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิตและการดำเนินงาน ก่อเกิดให้มีความสุขใน ครอบครัว ชุมชน และสังคม

1.3 สาขาป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง ผลงานการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดและอบายมุข ระดับดีเด่น

1.4 สาขาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ผลการดำเนินงาน โครงการวิถีพุทธ ระดับดีเด่น โครงการสถานศึกษาคุณธรรม หรือผลงานที่บุคคล หน่วยงานสถานศึกษา ดำเนินการตามแนวทางของศาสนา โดยใช้หลักธรรมคำสอนมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนา ผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง ยึดมั่นในหลักธรรมที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา

1.5 สาขาอนุรักษ์มรดกไทย หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ที่ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการเล่นดนตรีไทย การเล่นโขน การแสดงพื้นบ้านตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย อันเป็นศิลปะการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นที่ยอมรับของ ชุมชนและสังคม

2. ประเภทรางวัล แต่ละสาขาประกอบด้วย 3 ประเภท คือ

2.1 ประเภทบุคคล

2.2 ประเภทหน่วยงาน

2.3 ประเภทสถานศึกษา

3.5 หลักเกณฑ์พิจารณารางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ผลงานที่จะได้รับรางวัลจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ได้ดำเนินการจนเห็นเป็นที่ประจักษ์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชากรในวัยศึกษาและต่อชุมชน สังคม และประเทศ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และยึดถือเป็นแบบอย่างได้

2. เป็นผลงานที่กระทำต่อเนื่องติดต่อกันถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นผลงานที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ในอนาคตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนโดยผู้เข้ารับการคัดเลือกสามารถเลือก ส่งได้เพียง 1 สาขา ต่อบุคคล หน่วยงาน และสถานศึกษา

3. ประเภทของผลงานแต่ละประเภทที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกประเภทบุคคล ต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความประพฤติดี มีคุณธรรมและจริยธรรม ไม่ถูกดำเนินการตามทางวินัย และครองตน ครองคน ครองงาน อย่างเหมาะสม เป็นปูชนียบุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลทั่วไป

4. ประเภทของผลงานแต่ละประเภทที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกประเภทหน่วยงาน สถานศึกษา ต้องเป็นหน่วยงาน สถานศึกษาที่มีผลงานระดับดีเด่น ที่ชุมชนหรือประชาชนยอมรับ มีกระบวนการที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในองค์กร เครือข่ายทุก เครือข่าย ผู้นำทุกระดับ มีการประสานและบูรณาการทำงานร่วมกันตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน

5. ผู้ส่งผลงานประเภทบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ส่งผลงานให้กับหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา คัดเลือก และรับรองผลงานระดับดีเด่น ตามหลักเกณฑ์ โดย กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผลงาน 5 สาขา ผลงานดีเด่น ประเภทละ 2 ผลงาน ส่งให้ กระทรวงศึกษาธิการ

6. หน่วยงานต้นสังกัด ส่งแบบเสนอผลงานพร้อมกรอกข้อมูล ส่งให้สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

7. การเสนอผลงาน ให้ส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้พิจารณาคัดเลือก และคัดกรองข้อมูลเบื้องต้น พร้อมทั้งรับรองผลงานระดับดีเด่น ส่งให้สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ

3.6 แนวทางการคัดเลือกสถานศึกษาระดับดีเด่นรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

การคัดเลือกสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นรางวัล MOE AWARDS สาขานุรักษ์มรดกไทย มีแนวทางในการคัดเลือก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แนวทางการคัดเลือก สถานศึกษา รางวัล MOE AWARDS สาขานุรักษ์มรดกไทย

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. การดำเนินงาน โครงการดนตรีไทยหรือ การแสดงและกิจกรรม การอนุรักษ์มรดกไทย มี ผลงานเป็นที่ประจักษ์	1. จัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับดนตรีไทย/นาฏศิลป์ไทย/ โขน/การแสดงพื้นบ้าน ที่แสดงถึง การอนุรักษ์มรดกไทย 2. โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับดนตรี ไทย/นาฏศิลป์ไทย/โขน/การแสดง พื้นบ้าน มีการติดตามประเมินผล งาน 3. โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับดนตรี ไทย/นาฏศิลป์ไทย/โขน/การแสดง พื้นบ้าน ได้รับความเผยแพร่เป็นที่ ประจักษ์โดยทั่วไป	ปฏิบัติ ได้ 3 รายการ	ปฏิบัติ ได้ 2 รายการ	ปฏิบัติ ได้ 1 รายการ
2. ดำเนินโครงการดนตรี ไทยหรือการแสดงและ กิจกรรมการอนุรักษ์ มรดกไทย มีผลงานเกิด ประโยชน์ต่อประชากรใน วยศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศ	1. การดำเนินจัดตั้งชมรม 2. ได้รับรางวัลระดับชุมชนและ กิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย มีการ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่แสดงถึงการมี พัฒนาการที่เด่นชัดตามเวলাกำหนด 3. ได้รับรางวัลระดับจังหวัด/ประเทศ	ปฏิบัติ ได้ 3 รายการ	ปฏิบัติ ได้ 2 รายการ	ปฏิบัติ ได้ 1 รายการ
3. ดำเนินโครงการดนตรี ไทยหรือการแสดงและ กิจกรรม อย่างต่อเนื่อง เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี	การดำเนินโครงการดนตรีไทยหรือ การแสดงกิจกรรมการอนุรักษ์มรดก ไทย มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่ แสดงถึงการมีพัฒนาการที่เด่นชัด ตามเวลาที่กำหนด	ปฏิบัติ และมี พัฒนาการ ต่อเนื่อง 3 ปีขึ้นไป	ปฏิบัติ และมี พัฒนาการ ต่อเนื่อง 2 ปี	ปฏิบัติ และมี พัฒนาการ ต่อเนื่อง 1 ปี

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
4. ดำเนินงานดนตรีไทย หรือการแสดงและการอนุรักษ์มรดกไทย เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชน ผู้นำ ชุมชน เครือข่ายและบุคคลทั่วไป	<p>1. เป็นสถานศึกษาที่เป็นผู้นำด้านความรู้ที่แสดงถึงการเป็นผู้อนุรักษ์มรดกไทยด้านดนตรีไทย โขน ที่คงไว้ซึ่งมรดกไทยดั้งเดิม</p> <p>2. เป็นสถานศึกษาที่แสดงบทบาทตามกรอบภารกิจงานที่สามารถเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์มรดกไทย</p> <p>3. เป็นสถานศึกษาที่นำความรู้ด้านการอนุรักษ์มรดกไทยเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศ โดยไม่แสวงหาประโยชน์</p>	ทำทั้ง 3 รายการ	ทำได้ 2 รายการ	ทำได้ 1 รายการ
5. มีการประสานงานและบูรณาการ การทำงาน การอนุรักษ์มรดกไทย ร่วมกัน	<p>1. มีการบูรณาการในการอนุรักษ์มรดกไทย โดย แสดง ถึง การประสานงานร่วมกับจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>2. การดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการร่วมมือสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการอนุรักษ์มรดกไทยจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>3. มีการบูรณาการที่เกิดจากการวางแผนร่วมกันจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ในการขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย</p>	ทำทั้ง 3 รายการ	ทำได้ 2 รายการ	ทำได้ 1 รายการ

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือ

ทศนา แชมมณี ได้กำหนดหลักและวิธีการเขียนคู่มือ ครอบคลุมประเด็นหลักดังต่อไปนี้

4.1. ความหมายหนังสือคู่มือ

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของคู่มือไว้ว่า สมุดหรือหนังสือ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการรู้เพื่อใช้ประกอบตำรา เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาหรือการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อแนะนำถึงวิธีการใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ทศนา แชมมณี (2539) ได้ให้ความหมายของหนังสือคู่มือ ไว้ว่า เป็นหนังสือที่ใช้ควบคู่ไปกับการกระทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง วัตถุประสงค์เพื่อให้แนวทางปฏิบัติแก่ผู้ใช้คู่มือ ช่วยให้ผู้ใช้สามารถกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่ต้องการได้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย

กรมวิชาการ (2538) ได้ให้ความหมายของคู่มือว่า หมายถึง เอกสารแนะนำวิธีการปฏิบัติในกิจกรรม หรืออุปกรณ์เฉพาะอย่าง เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต คู่มือการใช้อุปกรณ์การทดลองเรื่องการสังเคราะห์แสง เป็นต้น

จากการประมวลความหมายของคู่มือจากแหล่งต่างๆ พบว่าทุกแหล่งให้ความหมายในลักษณะเดียวกันว่า คู่มือ คือสมุดหรือหนังสือที่ให้ความรู้ หรือคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางให้แก่การปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ และจากการศึกษาความหมายหลายๆความหมาย ผู้วิจัยคิดว่าคู่มือต้องมีลักษณะจำเพาะเจาะจงในแต่ละเรื่อง ซึ่งจะมีความแตกต่างกับหนังสือที่ให้ข้อมูลหรือความรู้ประเภทอื่นๆ

4.2 ประเภทของคู่มือ

เสถียร คามีสักดิ์ (2549) กล่าวว่า ประเภทคู่มือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 ประเภทดังนี้

1. คู่มือการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น งานบริหาร เลขานุการ งานสารบรรณ งานการเงิน งานบัญชี งานงบประมาณ เงินรายได้/เงินงบประมาณ งานพัสดุ งานจัดซื้อจัดจ้าง งานจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ งานนโยบายและแผน งานจัดทำหลักสูตร/รายวิชา งานประกันคุณภาพการศึกษา งานทะเบียนนิสิต งานบริการนิสิต งานโสตทัศนูปกรณ์ งานบริการห้องเรียน ห้องประชุม

2. คู่มือที่ให้ความรู้เฉพาะด้าน เช่น ด้านการแพทย์ การพยาบาล การรักษาสุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ

ทศนา แชมมณี (2539) กล่าวว่า หนังสือคู่มือ โดยทั่วไป มี 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. คู่มือครู (Teacher's Manual or Handbook) หมายถึงหนังสือที่ให้แนวทางและแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับสาระ วิธีการ กิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลหรือแหล่งอ้างอิงต่างๆ ปกติมักใช้ควบคู่กับตำราเรียนหรือหนังสือเรียน

2. คู่มือผู้เรียน (Students' Manual or Workbook) หมายถึง หนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียน ปกติมักจะประกอบไปด้วย สารระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถาม ที่ว่าสำหรับเขียนคำตอบ และการทดสอบ ปัจจุบันคู่มือผู้เรียนไม่เพียงแต่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับตำราเท่านั้น แต่อาจจะใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาควบคู่ไปกับสื่ออื่นๆ ที่ทำหน้าที่แทนครูหรือตำรา เช่น บทเรียน วีดิทัศน์ บททางไกล ภาพยนตร์ หรือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3. คู่มือปฏิบัติ (Exercise or Practice Book) หมายถึง หนังสือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว ปกติเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสอนของครูโดยตรงแล้ว ควรจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนในระดับหนึ่ง แต่อาจจะยังไม่เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง หรืออาจจะยังไม่เกิดทักษะความชำนาญในเรื่องนั้น เนื่องจากความจำกัดเรื่องเวลาครูจึงมักจัดทำคู่มือผู้เรียนหรือแบบฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้ดีขึ้น กระจำงขึ้นหรือเกิดความคล่องแคล่วในการคิด การทำซึ่งเรียกว่าเกิดทักษะ ความชำนาญ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า แบบฝึกหัดเป็นหนังสือที่ให้แนวทางแก่ผู้เรียนในการฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

4. คู่มือทั่วไป หมายถึงหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจและสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นๆด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สรุป คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย เป็นคู่มือประเภทคู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงาน

4.3 องค์ประกอบคู่มือ

มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดโครงสร้าง/โครงเรื่อง (Outline) ในการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน สามารถกำหนดหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมา/ความจำเป็น/ความสำคัญ
- วัตถุประสงค์
- ขอบเขต
- นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

บทที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

- บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง
- ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- โครงสร้างการบริหารจัดการ

บทที่ 3 หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

- หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน
- วิธีการปฏิบัติงาน
- เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน
- แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4 เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- จรรยาบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขและพัฒนางาน

- ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
- แนวทางแก้ไขและพัฒนา
- ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก (ถ้ามี)

ประวัติผู้เขียน

สรยุทธ จินตภวัต (2557) ได้กล่าวไว้ว่า คู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual) จะประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปกและประวัติการแก้ไขเนื้อหา
2. วัตถุประสงค์ (Objectives)
3. ขอบเขต (Scope)
4. คำจำกัดความ (Definition)
5. หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)
6. ระเบียบปฏิบัติ / ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)
7. มาตรฐานคุณภาพงาน (Quality Control)
8. เอกสารอ้างอิง (Reference Document)
9. แบบฟอร์มที่ใช้ (Forms)
10. การควบคุมเอกสาร (Record of Documents)
11. ข้อมูลสารสนเทศ/ฐานข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (Information System)

12. ข้อเสนอแนะ/เทคนิคในการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและพัฒนางาน

13. ภาคผนวก

ณัชนัน ศุภสิริสุข (2552) ได้กล่าวไว้ “องค์ประกอบของคู่มือการประเมินและพัฒนาตนเอง” มีสาระในคู่มือจำแนกเป็นส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ที่เน้นเครื่องมือการประเมินภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเอง และเครื่องมือการพัฒนาตนเอง โดยในการจัดทำคู่มือการพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาในครั้งนี้สามารถกำหนดหัวข้อของคู่มือได้ดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ
2. จุดมุ่งหมายของคู่มือ
3. ส่วนประกอบของคู่มือ
4. ประโยชน์ของคู่มือ
5. ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเอง
6. การประเมินและพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเอง
7. แบบประเมินตนเองด้านภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเอง
8. ขั้นตอนการปฏิบัติในการใช้แบบประเมินตนเอง
9. สมุดบันทึกข้อมูลเพื่อพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเอง

เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า คู่มือการปฏิบัติงาน หมายถึง เอกสารที่แต่ละหน่วยงานสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น และใช้เป็นคู่มือสำหรับศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ วิธี และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต โดยโครงสร้างคู่มือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมาและความสำคัญคู่มือ
- วัตถุประสงค์
- ประโยชน์ที่ได้รับ
- ขอบเขตของคู่มือ
- คำจำกัดความ
- ข้อตกลงเบื้องต้น

บทที่ 2 โครงสร้างและหน้าที่รับผิดชอบ

- โครงสร้างหน่วยงาน/บริหาร/อัตรากำลัง
- บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
- ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

บทที่ 3 กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ ข้อบังคับ มติ เกณฑ์มาตรฐาน วิธีการวิเคราะห์

- กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ
- ข้อบังคับ มติ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง
- เกณฑ์มาตรฐาน
- การรวบรวมข้อมูล
- วิธีการคำนวณ/วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กรณีตัวอย่างศึกษา

- กรณีศึกษา 1....
- กรณีศึกษา 2....
- กรณีศึกษา 3....

การยกตัวอย่างควรยกให้เห็น 2 ด้าน คือกรณีที่ “ถูก” หรือ “ทำได้” และกรณีที่ “ผิด” หรือ “ทำไม่ได้”

บทที่ 5 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

- ปัญหาและอุปสรรคการใช้คู่มือ
- แนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงาน
- แนวทางพัฒนางานหรือปรับปรุงงาน
- ข้อเสนอแนะ
- บรรณานุกรม
- ภาคผนวก

เสถียร คามีสักดิ์ (2549) ได้กล่าวไว้ว่า โครงร่างคู่มือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมา/ความสำคัญ(ภูมิหลัง)
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- ประโยชน์ของการศึกษา
- ขอบเขตของการศึกษา

บทที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

- ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- หน้าที่ความรับผิดชอบ/บทบาทของตำแหน่ง
- โครงสร้างการบริหารจัดการ

บทที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

- หลักเกณฑ์/วิธีการดำเนินงาน
- สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน/ข้อควรระวัง/ข้อสังเกต
- กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน มติที่เกี่ยวข้อง
- เอกสาร และงานวิจัย/แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4 เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)
- วิธีการให้บริการกับผู้รับบริการมีความพึงพอใจ
- การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- จรรยาบรรณ/จิตสำนึกในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

- ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
- แนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงาน
- ข้อเสนอแนะ
- บรรณานุกรม
- ภาคผนวก

จิตต์อารีย์ กนกนรินทร์ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า โครงร่างคู่มือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมา
- วัตถุประสงค์การศึกษา
- ขอบเขตการศึกษา
- นิยามศัพท์หรือคำจำกัดความ

บทที่ 2 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

- โครงสร้างการบริหารจัดการ
- บทบาทความรับผิดชอบ
- ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

บทที่ 3 หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ

- หลักเกณฑ์/การปฏิบัติงาน
- วิธีการปฏิบัติงาน

- เงื่อนไข/ข้อสังเกต/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน

บทที่ 4 เทคนิคในการปฏิบัติงาน

- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)
- การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- จรรยาบรรณ/จิตสำนึกในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

- ปัญหาในการปฏิบัติงาน
- แนวทางแก้ไขและพัฒนางาน
- ข้อเสนอแนะ
- บรรณานุกรม
- ภาคผนวก

ทศนา แคมมณี (2539) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบคู่มือประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ
2. คำชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการที่จำเป็นต่างๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ฯลฯ
3. เนื้อหาสาระ และกระบวนการ หรือขั้นตอนในการดำเนินการ
4. ความรู้เสริม หรือแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยผู้อ่านในการฝึกฝน
5. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
6. แหล่งข้อมูล และแหล่งอ้างอิงต่างๆ

จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบคู่มือ จากนักวิชาการ 7 คน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.) (2553), สรรณู จินตภวัต (2557), ณัชนัน ศุภสิริสุข (2552), เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์ (2556), เสถียร คามิศักดิ์ (2549), จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร (2556) และ ทศนา แคมมณี (2539) สามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

ตารางที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบคู่มือการบริหารงาน

ข้อที่	องค์ประกอบคู่มือ	นักวิชาการ						
		สนง.คณะก.พัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.) (2553)	สรณ จินตภาวัต (2557)	ณัชนัน ศุภสิริสุข (2552)	เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์ (2556)	เสถียร คามศักดิ์ (2549)	จิตต์อารีย์ กนกนรินทร์ (2556)	ทิศนา เขมเมณี (2539)
1.	คำชี้แจงการใช้คู่มือ			✓				✓
2.	ความเป็นมาและความสำคัญ	✓		✓	✓	✓	✓	
3.	วัตถุประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
4.	ขอบเขต	✓	✓		✓		✓	
5.	คำจำกัดความ	✓	✓		✓		✓	
6.	โครงสร้างของหน่วยงาน				✓	✓	✓	
7.	บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	✓	✓		✓	✓	✓	
8.	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ				✓	✓	✓	
9.	คำชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการที่จำเป็น ต่างๆ							✓
10.	แผนในการปฏิบัติงาน					✓		
11.	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12.	ประโยชน์ของการศึกษา			✓		✓		
13.	ความรู้เสริม แบบฝึกหัด หรือแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยผู้อ่านในการฝึกฝน							✓
14.	การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	✓		✓		✓	✓	
15.	ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงาน	✓			✓	✓	✓	✓
16.	ข้อเสนอแนะ	✓	✓		✓	✓	✓	

ข้อที่	องค์ประกอบคู่มือ	นักวิชาการ						
		สนง.คณະก.พัฒนาะบราชาการ(ก.พ.ร.) (2553)	สรณญ จินตภาวัต (2557)	ณัชนัน ศุภสิริสุข (2552)	เรืองชัย จรุงศิริวัฒน (2556)	เสถียร คามีสักดิ์ (2549)	จิตต์อกรีย์ กนกนินทร (2556)	ทีศนา แชนมณี (2539)
17.	เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม	✓	✓		✓	✓	✓	✓
18.	ภาคผนวก	✓	✓		✓	✓	✓	
19.	ประวัติผู้เขียน	✓						

จากตารางที่ 2 พบว่าองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งหมด 19 ประเด็นสำคัญ โดยผู้วิจัยได้เลือกองค์ประกอบคู่มือที่เหมาะสมกับการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้งหมด 10 หัวข้อ ดังต่อไปนี้ 1) ชื่อคู่มือ 2) คำชี้แจง 3) ความเป็นมาและความสำคัญ 4) วัตถุประสงค์ 5) คำจำกัดความ 6) การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย แผนในการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงาน 7) เอกสารอ้างอิง และ 8) ภาคผนวก โดยผู้วิจัยจะได้นำทั้ง 8 ประเด็นนี้ไปร่างเป็นองค์ประกอบของคู่มือเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครบถ้วนในลำดับถัดไป

4.4 หลักการเขียนคู่มือ

การเขียนคู่มือนั้น แท้จริงคือการสอนหรือการให้ความรู้แก่ผู้อ่านผ่านทางภาษาเขียน แต่เนื่องจากผู้อ่านไม่มีโอกาสที่จะซักถามผู้เรียนในประเด็นที่สงสัยคู่มือจึงจำเป็นต้องมีความชัดเจนให้รายละเอียดครอบคลุมประเด็นที่น่าสงสัยไว้ทั้งหมด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจชัดเจน ดังนั้นในการเขียนคู่มือ ไม่ว่าจะเป็นคู่มือครู หรือคู่มือผู้เรียน ผู้เขียนควรให้รายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังนี้

4.4.1 ควรระบุให้ชัดเจนว่าคู่มือนี้เป็นคู่มือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้

4.4.2 กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้ใช้ได้อะไรบ้าง

4.4.3 ควรมีส่วนนำที่จูงใจผู้ใช้ ว่าคู่มือนี้จะช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร ผู้ใช้จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง

4.4.4 ควรมีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้ในการใช้คู่มือ เพื่อให้การใช้คู่มือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.4.5 ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว การเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นในการดำเนินการตามที่คู่มือแนะนำ

4.4.6 ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) ความถูกต้อง เนื้อหาสาระที่ให้นั้น ควรมีความถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ

2) ความเพียงพอ ให้ข้อมูล/รายละเอียด ที่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถทำสิ่งเหล่านั้น ได้สำเร็จ

3) ความเหมาะสมของการเรียงลำดับขั้นตอน ขั้นตอนการทำจะต้องมีการเรียงลำดับอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและประหยัด

4) ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ภาษาที่ใช้จะต้องสามารถสื่อให้ผู้ใช้เข้าใจตรงกันกับผู้เขียน ไม่มีความคลุมเครือ หรือทำให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจผิด และภาษาที่ใช้ จะต้องช่วยให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจง่าย หากสิ่งใดมีความยากและซับซ้อนควรเขียนให้เข้าใจได้ง่ายโดยใช้เทคนิคอื่นๆ ประกอบ เช่น การใช้ภาพประกอบ การใช้ตาราง การใช้การเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย การยกตัวอย่าง การใช้สำนวน เป็นต้น

5) ความครอบคลุมของสาระที่ให้ ควรให้คำแนะนำและชี้แจงเหตุผลเกี่ยวกับสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ เช่น เคล็ดลับ หรือเทคนิควิธีต่างๆ ที่จะช่วยให้การทำสิ่งนั้นๆ สำเร็จได้อย่างดี รวมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆ ที่มักเกิดขึ้นจากการทำสิ่งนั้นๆ ข้อมูลนี้มักจะมาจากความรู้และประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งมีคุณค่าต่อผู้ใช้เป็นอย่างมาก

4.4.7 ควรมีคำถามหรือกิจกรรมให้ผู้ใช้คู่มือทำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน หรือการปฏิบัติตามขั้นตอนที่เสนอแนะและเว้นว่างสำหรับผู้ใช้คู่มือในการเขียนคำตอบ รวมทั้งมีคำตอบหรือแนวในการตอบหรือคำเฉลยให้ไว้ด้วย เพื่อผู้อ่านจะได้สามารถตรวจสอบคำตอบของตนเอง นอกจากนั้นผู้เขียนที่มีประสบการณ์มากในเรื่องที่เขียน หากสามารถคาดคะเนคำตอบของผู้ใช้คู่มือได้ และคาดคะเนได้ว่าส่วนใหญ่ผู้ใช้คู่มือมักจะผิดพลาดตรงจุดไหน ถ้าผู้เขียนคู่มือสามารถให้คำอธิบายไว้ได้ว่าคำตอบอะไรถูกผิดด้วยเหตุผลใด ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้คู่มือ

4.4.8 ควรใช้เทคนิคต่างๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพ การใช้ การตีกรอบ การเน้นข้อความบางตอน เป็นต้น

4.4.9 ควรให้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจะเป็นบรรณานุกรม รายชื่อ ชมรม รายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญ เป็นต้น (ทศนา เขมมณี, 2539)

สรุป การพัฒนาคู่มือการบริหารงานศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการเขียนหนังสือที่ให้แนวทางการ ปฏิบัติแก่ผู้ใช้ให้สามารถกระทำสิ่งนั้นๆ ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และเป็นแนวทางในการ บริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของผู้บริหาร และการดำเนินงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอีก ด้วย

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคู่มือ

ณชนัน ศุภสิริสุข (2552) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคู่มือการประเมินและพัฒนาตนเองด้านภาวะ ผู้นำแบบชื่นชมตนเองของผู้บริหารโรงเรียน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ (1) เพื่อ กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเองสำหรับการพัฒนาเครื่องมือประเมินตนเอง (2) เพื่อพัฒนาวิธีการพัฒนาตนเอง และ (3) เพื่อพัฒนาคู่มือการประเมินและพัฒนาตนเองด้านภาวะ ผู้นำแบบชื่นชมตนเองสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา ระยะการวิจัย ได้ พัฒนาคู่มือการประเมินและพัฒนาตนเอง โดยใช้การวิจัยเอกสารเพื่อกำหนดองค์ประกอบของภาวะ ผู้นำแบบชื่นชมตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเครื่องมือประเมิน และออกแบบวิธีการพัฒนาตนเอง และใช้การวิจัยสำรวจเพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือประเมินด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ และ วิเคราะห์ระดับของภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเองในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้จำนวน 499 คน ระยะการพัฒนา นำ คู่มือการประเมินและพัฒนาตนเองไปทดลองใช้โดยใช้การวิจัยกรณีศึกษา กรณีศึกษาเป็นผู้บริหาร สถานศึกษาที่เข้าร่วมในการวิจัยด้วยความสมัครใจจำนวน 8 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้ การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ สถิติภาคสรุปอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที การทดสอบความ แปรปรวน และการวิเคราะห์ไขว้ ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือการประเมินและพัฒนาตนเอง จากการ วิจัยเอกสารสามารถกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเองตามองค์ประกอบของภาวะ ผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพผสมกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านภาวะชื่นชมตนเองได้ 5 องค์ประกอบ คือ คุณลักษณะการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์แบบชื่นชมตนเอง พฤติกรรมการมีอิทธิพลอย่างมี

อุดมการณ์แบบชื่นชมตนเอง การสร้างแรงบันดาลใจแบบชื่นชมตนเอง การกระตุ้นทางปัญญาแบบชื่นชมตนเอง และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลแบบชื่นชมตนเอง เครื่องมือประเมินตนเองที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยข้อรายการแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหาจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 16 คน ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือพบว่ามีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.7741-0.8868 ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในทั้งฉบับเท่ากับ 0.9782 มีความตรงเชิงโครงสร้างจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และมีการสร้างเกณฑ์ปกติวิสัยโดยใช้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์สำหรับแปลผลระดับภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเองของผู้บริหารโรงเรียนจากกลุ่มตัวอย่าง 499 คนที่ได้จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ผลการทดลองใช้คู่มือจากการวิจัยกรณีศึกษาพบว่าวิธีการพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเองที่ใช้แนวความคิดการกำกับตนเองด้วยวิธีการบันทึกอนุทินในการวิจัยนี้ได้ผลน่าพอใจ ข้อมูลจากการสะท้อนตนเองของกรณีศึกษาในสมุดบันทึกพฤติกรรมประมาณ 1-2 เดือน ชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของภาวะผู้นำแบบชื่นชมตนเอง ประมาณร้อยละ 23.05 โดยเฉพาะในองค์ประกอบด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือจากผู้ทรงคุณวุฒิและกรณีศึกษาพบว่ามี ความเหมาะสมมาก

ปรารธนา พลอภิชาติ (2556) ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือการสร้างแบบสอวินิจฉัยการแก้ ใจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์สำหรับครูประถมศึกษาโดยใช้โมเดลข้อสอบและวิธีลำดับขั้นของคุณลักษณะ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ พบในการแก้ใจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ 2) เพื่อสร้างแบบสอวินิจฉัยใจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้ โมเดลข้อสอบและวิธีลำดับขั้นของคุณลักษณะ และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอที่พัฒนาขึ้นด้าน ความเที่ยง ความตรง ความยาก และอำนาจจำแนก 3) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการแก้ใจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน และ 4) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการสร้างแบบสอวินิจฉัยใจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์สำหรับครู ประถมศึกษาโดยประยุกต์ใช้โมเดลข้อสอบและวิธีลำดับขั้นของคุณลักษณะ ตัวอย่างวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 1,252 คน และ 2) ครู คณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บ รวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบสอวินิจฉัยการแก้ใจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์เนื้อหา และคำนวณคะแนนเชิงวินิจฉัย โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเบย์ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอวินิจฉัยใช้การวิเคราะห์ ค่าพารามิเตอร์ความยากและอำนาจจำแนกโดยใช้โมเดลการตอบสนองข้อสอบแบบ 2 พารามิเตอร์ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีของฮอยท์ และความเที่ยงระหว่าง ผู้ตรวจ ผลการวิจัย 1. นักเรียนมีข้อบกพร่องในการแก้ใจทย์ปัญหา คือ 1) ความเข้าใจในการอ่านไม่

สามารถระบุความหมายของ “สิ่งที่โจทย์ต้องการให้ตอบ” และ “สิ่งที่โจทย์กำหนดให้” 2) การตีความหมายของคำสำคัญในโจทย์ที่แปลงเป็นการดำเนินการทางคณิตศาสตร์ และ 3) ปัญหาการคำนวณ โดยหน่วยการเรียนรู้ที่นักเรียนบกพร่องมากที่สุด คือ เศษส่วน 2. การสร้างแบบสอบวินิจัยด้วยวิธีลำดับชั้นของคุณลักษณะ (attribute hierarchy method) และโมเดลข้อสอบ (item model) มีขั้นตอนหลัก ดังนี้ 1) กำหนดและเรียงลำดับคุณลักษณะ 2) สร้างโมเดลลำดับชั้นของคุณลักษณะ (attribute hierarchy model) 3) สร้างเมทริกซ์กำหนดคุณลักษณะของข้อสอบ (Q-matrix) 4) สร้างแบบสอบตาม Q-matrix และ 5) คำนวณคะแนนเชิงวินิจัยเป็นรายคุณลักษณะ และ 6) สร้างแบบสอบวินิจัยโดยประยุกต์ใช้โมเดลข้อสอบ คุณภาพของแบบสอบวินิจัยที่สร้างขึ้นมีค่าความยากระหว่าง (-2.14) - 1.06 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.77 - 3.07 ความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีของฮอยท์เท่ากับ 0.84 และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจเท่ากับ 0.90 3. ผลการวินิจัยข้อบกพร่องส่วนใหญ่พบว่า นักเรียนมีความรอบรู้อย่างชัดเจนในคุณลักษณะด้านการอ่านและการตีความคำสำคัญในโจทย์ปัญหา แต่ขาดความรอบรู้ในคุณลักษณะด้านการบวกจำนวนคละ และคุณลักษณะด้านการลบจำนวนคละ 4. ผลการใช้คู่มือพบว่า ครูสามารถสร้างแบบสอบวินิจัยตามวิธีโมเดลลำดับชั้นของคุณลักษณะและโมเดลข้อสอบได้ แต่ต้องใช้เวลาในการศึกษาคู่มือนาน เนื่องจากไม่คุ้นเคยกับวิธีการสร้างแบบสอบวินิจัยแนวใหม่และศัพท์เทคนิค เช่น คุณลักษณะ Q-matrix

วิริยา ศรีวิเชียร (2551) ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน : บทเรียนรู้จากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติดี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน รูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขจนนำไปสู่ความสำเร็จในการส่งเสริมคุณธรรมจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติดี 2) สังเคราะห์บทเรียนรู้ของผู้เกี่ยวข้อง ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขจนนำไปสู่ความสำเร็จในการส่งเสริมคุณธรรมจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติดี 3) พัฒนาคู่มือการส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน โดยใช้ข้อมูลบทเรียนจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติดี และ 4) ตรวจสอบคุณภาพคู่มือการส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน โดยศึกษาข้อมูลจากกรณีศึกษาจำนวน 3 โรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมประจำปีการศึกษา 2551 คัดเลือกกรณีศึกษากระจายตามบริบทขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็กอย่างละ 1 โรงเรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสังเกต การศึกษาเอกสาร และการใช้แบบสอบถามการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย การเปรียบเทียบข้อมูล และการวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญทั้งหมด 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลสภาพบริบท

ของโรงเรียน ชั้นตอนที่ 2 ชั้นเตรียมการ ชั้นตอนที่ 3 ชั้นจัดสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบ ชั้นตอนที่ 4 ชั้นดำเนินการ ชั้นตอนที่ 5 ชั้นดูแลสนับสนุน ชั้นตอนที่ 6 ชั้นการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และชั้นตอนที่ 7 ชั้นการประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ปัจจัยความสำเร็จในด้านการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียนได้แก่ 1)ผู้บริหาร 2)บุคลากรภายในโรงเรียน 3)การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรภายนอกอื่น ๆ และ 4)การกำหนดแนวคิดหลักในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ได้แก่ 1)การดำเนินงานในระยะเริ่มต้นแก้ไขโดยร่วมกันศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน 2)การจัดระบบงาน แก้ไขโดยกำหนดมาตรฐานในการทำงานให้มีความเหมือนใกล้เคียงกัน มีความเป็นมาตรฐานเดียวกันให้มากที่สุด คู่มือที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน จำนวน 9 บท ทำการตรวจสอบคุณภาพคู่มือ ในด้านรูปแบบ และด้านเนื้อหา โดยการประเมินจากครูผู้ดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน ผลการประเมินพบว่า รูปแบบ และเนื้อหา มีความเหมาะสม มากกว่าร้อยละ 80 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และกลุ่มผู้ใช้มีความเห็นว่า เนื้อหาในคู่มือสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงมากกว่าร้อยละ 80 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

สุกิจ ทวีศักดิ์ (2555) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ : การวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามภูมิภาคหลังและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ และ 3) เพื่อจัดทำคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ โดยใช้ข้อมูลจากประสบการณ์ของครูที่มีการปฏิบัติดี และประเมินความเหมาะสมคุณภาพคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ ตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คน และครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 คน เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินคู่มือวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1.นักเรียนมัศึกษามีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ามีระดับแรงจูงใจสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียนชายมีระดับแรงจูงใจสูงกว่านักเรียนหญิงในเฉพาะบางระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจของนักเรียน คือ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน และปัจจัยภายใน 2.กลยุทธ์ในการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนที่ขาดแรงจูงใจสามารถจำแนกกลยุทธ์ได้ 13 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์การให้รางวัลที่เป็นรูปธรรม กลยุทธ์การให้รางวัล

นามธรรม กลยุทธ์ภาวะผู้นำ กลยุทธ์ การฝึกฝนและการลงโทษ กลยุทธ์การสร้างความเชื่อมั่น กลยุทธ์ การตั้งระดับความคาดหวัง กลยุทธ์การสื่อสาร กลยุทธ์การจัดการในชั้นเรียน กลยุทธ์การสอน กลยุทธ์ การแข่งขันและความร่วมมือ กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์ กลยุทธ์การค้นหาคำความรู้ด้วยตนเอง และ กลยุทธ์ในการร่วมมือกับผู้ปกครอง 3.ผลการประเมินความเหมาะสมของกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจได้

งานวิจัยที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

ฉัตรรัตน์ จันทร์ปลั่ง (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิวัฒนาการภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของสถาบันอุดมศึกษาไทย (พุทธศักราช 2459-2549) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิวัฒนาการภารกิจ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไทยตั้งแต่ปีพ.ศ.2459-2549 วิเคราะห์ปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไทย และเสนอแนะแนว ทางการดำเนินงานภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยวิธีวิจัยเชิง ประวัติศาสตร์จากการศึกษาเอกสาร โดยแบ่งเป็น 4 ยุค ได้แก่ยุคเริ่มก่อตั้ง(พ.ศ.2459-2475) ยุคสร้าง และธำรงไทย (พ.ศ. 2475-2500) ยุคขยายการศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจ (พ.ศ.2500-2537) และยุคโลกาภิวัตน์ : ปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2537-2549) ผลการวิจัยพบว่าในยุคเริ่มก่อตั้ง ยุคสร้างและธำรงไทย และยุคขยายการศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจ ปัจจัยภายนอกหลักที่มีผลต่อภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของสถาบันอุดมศึกษาไทยคือ สภาพการเมืองเป็นผลให้ในยุคเริ่มก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาเน้นการฝึก อาชีพ ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในยุคสร้างและธำรงไทย รัฐบาลใช้นโยบายรัฐนิยมทำให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญต่อภารกิจ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยกำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย และในยุคขยายการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ภูมิภาค ในช่วงหลัง ของยุคนี้จึงเริ่มสนใจงานศิลปวัฒนธรรม ในยุคโลกาภิวัตน์: ปฏิรูปการศึกษา สภาพสังคมที่เป็นผลจาก กระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อการดำเนินภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษา จึงมีการให้ความสนใจในภารกิจทางด้านนี้เพิ่มขึ้นปรากฏในนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยมีการตั้ง หน่วยงานทางวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น รูปแบบการดำเนินงานตามภารกิจทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไทย ได้แก่ การจัดเป็นรายวิชาพื้นฐานสำหรับนิสิตนักศึกษาทุก คน การเปิดหลักสูตรใหม่ที่ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม การสร้าง สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยให้มีบรรยากาศทางวัฒนธรรม การจัดตั้งหน่วยงานทาง ศิลปวัฒนธรรม ภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษาจึงปรากฏความชัดเจนมากที่สุด ในยุคนี้ แนวทางการดำเนินภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาจึงควรยอมรับ

กระแสโลกาภิวัตน์และพหุลักษณะทางวัฒนธรรมแต่ในขณะเดียวกันควรแสดงเอกลักษณ์ไทยให้ปรากฏเพื่อป้องกันการถูกกลืนชาติด้วยวัฒนธรรมนานาชาติ

ปรีดา เหลือบแล (2557) ศึกษาเรื่อง แนวทางส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตาก มีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน และแนวทางการส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 298 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการเผยแพร่และถ่ายทอดวัฒนธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเฝ้าระวังวัฒนธรรม 2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตาก ในภาพรวมพบว่า ประเด็นด้านที่ต้องส่งเสริมการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการเฝ้าระวังวัฒนธรรม มีแนวทางในการส่งเสริม ดังนี้ 1) ควรมีการจัดการอบรมพัฒนาสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวังวัฒนธรรมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมแก่นักเรียนและบุคลากร 3) ควรเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในมิติทางสังคมวัฒนธรรมให้เกิดจิตสำนึก ความรับผิดชอบร่วมกันของคนในสังคม 4) ควรมีการบูรณาการในการทำงานและการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา 5) ควรมีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมทั้งในสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด 6) ควรมีการนำเสนอผลงานของการเฝ้าระวังที่ได้นำไปสู่การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สุมิตรา วิริยะ (2554) ศึกษา เรื่องการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยด้านการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและบทบาทวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาด้านการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม โดยศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา 19 สถาน จำนวน 240 คน และกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาด้านการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม โดยใช้เทคนิคสวอทเมตริกซ์ (SWOT Matrix Analysis) ตรวจสอบร่างกลยุทธ์โดยการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพองค์กรด้านการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรมของ

สถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยจัดตั้ง เพื่อดำเนินงานอนุรักษ์ สืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม โดยกระบวนการศึกษาค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ ลักษณะที่ทำการเป็นห้องปฏิบัติงาน เนื่องจากที่นำเสนอคือวิถีชีวิตชุมชน ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ขาดความสนใจระดับผู้นำรัฐบาล ขาดบุคลากร ขาดงบประมาณ บทบาทสถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ ในเรื่องการส่งเสริม สนับสนุน รวมไปถึงการจัดกิจกรรมด้านนี้คือภารกิจสำคัญเท่าเทียมกับภารกิจด้านอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทพบว่า ปัจจัยทั้ง 36 ปัจจัย มีระดับการส่งผลกระทบต่องานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในระดับปานกลางถึงมาก (\bar{X} 3.35 - 4.43 , SD 0.475 - 1.207) วิเคราะห์องค์ประกอบได้ 10 องค์ประกอบ อธิบายความแปรปรวนร่วม (Eigenvalues) ได้ร้อยละ 89.107 และกลยุทธ์การพัฒนาบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 4 ด้าน คือ ด้านนโยบาย 1) การสร้างความเข้าใจในองค์กร จัดทำแผน 10 ปีอย่างที่มีทิศทางและเห็นความต่อเนื่อง 2)การเพิ่มการยอมรับในระดับนานาชาติ 3) ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีสำนึกและ จิตวิญญานด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบุคลากร 1) องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้วยแนวทางชุมชนนักปฏิบัติ 2) การพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) ด้านการพัฒนา 1) ลงพื้นที่เรียนรู้วิถีชุมชน 2) ขยายบริการทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม 3) รวบรวมเอกสารข้อมูล จัดเก็บองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ 4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โปร่งใส 5) มีทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านกลยุทธ์ 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรม 2) สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานและการประเมินผล 3) สร้างระบบประเมินและบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม รวม 13 กลยุทธ์

สุรวิรัตน์ จินพงษ์ (2556) ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทยของ นักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทย 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทยของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และ 3) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทยของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยทำการศึกษาจากคณะศิลปศึกษา และเครือข่ายร่วมผลิตรวม 13 แห่งผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยคณบดีและผู้อำนวยการ 7 คน รองผู้อำนวยการ 22 คน หัวหน้าหมวด 15 คน อาจารย์ 104 คน และนักศึกษา 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNIModified การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทย มี 7 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพเชิงวัฒนธรรมไทย 2) ด้านความรู้เชิงวัฒนธรรมไทย 3) ด้านทักษะเชิงวัฒนธรรมไทย 4) ด้านทัศนคติเชิงวัฒนธรรมไทย 5) ด้านสื่อสารเชิงวัฒนธรรมไทย 6) ด้านสัมพันธภาพเชิงวัฒนธรรมไทย และ 7) ด้านคุณธรรมและ

จริยธรรมเชิงวัฒนธรรมไทย สภาพปัจจุบันของการบริหารเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทยของนักศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ 1) การทำนุบำรุงสืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ 2) การจัดการศึกษาเพื่อผลิตครูนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) การบริการทางวิชาการศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ 4) การวิจัยและสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ ส่วนยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทยที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ 21 ยุทธศาสตร์ 37 โครงการ โดยมี 4 ยุทธศาสตร์หลักดังนี้ 1) ยกระดับคุณภาพการวิจัย และงานสร้างสรรค์ ให้เป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ 2) ยกระดับคุณภาพการบริการวิชาการศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์อย่างมีส่วนร่วม และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และสังคม 3) ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งระบบเพื่อผลิตครูนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ให้มีความรู้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) ยกระดับคุณภาพการทำนุบำรุง สืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและพัฒนาภาพลักษณ์การแสดงของไทย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 13 รายการ ได้แก่

1. แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2560 โรงเรียนเชียงคำ
2. โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนกัลยาณวัตร
3. โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนกัลยาณวัตร
4. โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนกัลยาณวัตร
5. สารสนเทศโรงเรียนกัลยาณวัตร ปีการศึกษา 2557
6. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม
7. รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
8. รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
9. รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
10. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557 โรงเรียนวัดทรงธรรม
11. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2558 โรงเรียนวัดทรงธรรม
12. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559 โรงเรียนวัดทรงธรรม
13. รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

3.1.2.1 ผู้ให้สัมภาษณ์ แนวทางการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครูดนตรีไทย 2 คน ครูนาฏศิลป์ 1 คน และครูการแสดงพื้นบ้าน 1 คน

3.1.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน (ร่าง) แนวทางการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครูดนตรีไทย 1 คน ครูนาฏศิลป์ 1 คน และครูการแสดงพื้นบ้าน 1 คน

3.1.2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือและ (ร่าง) คู่มือการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 คน และครู 1 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสาร ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารงานในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

2) นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1) มาสร้างเป็น แบบวิเคราะห์เอกสาร เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

3) นำ (ร่าง) แบบวิเคราะห์เอกสารที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

4) แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบวิเคราะห์เอกสาร ไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสัมภาษณ์ในประเด็นที่ไม่พบข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร

3.2.3 แบบประเมินความเหมาะสม ของ (ร่าง) แนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคำถามลักษณะ แบบให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

3.2.4 แบบประเมินความเหมาะสม ของ (ร่าง) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคำถามลักษณะ แบบให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

3.2.5 แบบประเมินคุณภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคำถามลักษณะ แบบให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบวิเคราะห์เอกสาร เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลที่ได้อามาจำแนกข้อมูล ด้ความ และสรุปความ

3.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลที่ได้อามาจำแนกข้อมูล ด้ความ และสรุปความ

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม ของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1) ร่างแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2) ประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3) วิเคราะห์ความถี่ จากแบบประเมินความเหมาะสม โดยค่าความเหมาะสมที่ใช้ได้จะต้องมีความถี่มากกว่า 3 ขึ้นไป จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4) ปรับแก้แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) จัดทำแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำคู่มือต่อไป

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินครบถ้วน ของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1) ร่างองค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2) ประเมินความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3) วิเคราะห์ความถี่ จากแบบประเมินความครบถ้วน โดยค่าความครบถ้วนที่ใช้ได้จะต้องมีความถี่มากกว่า 3 ขึ้นไป จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน และนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4) ปรับแก้ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) จัดทำองค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำคู่มือต่อไป

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพ ของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ร่างคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2) ประเมินคุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3) วิเคราะห์หามัธยฐานของข้อมูล (Mode) จากแบบประเมินความเหมาะสม และนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ (Best, 1981) ดังนี้

- 5 หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพในระดับมาก
- 3 หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพในระดับน้อย
- 1 หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพในระดับน้อยที่สุด

4) ปรับแก้คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) จัดทำคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับสมบูรณ์

3.4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 ศึกษาเอกสาร โดยศึกษาจากแผนปฏิบัติการประจำปีและรายงานผลการปฏิบัติการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย โดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสารเรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 ร่างแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากแผนปฏิบัติการประจำปีและจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1.4 ประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1.5 นำผลการประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มาปรับปรุงแก้ไขโดยผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2.1 ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยนักวิจัย

2.2 ประเมินความครบถ้วนของร่างองค์ประกอบคู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 นำผลการวิเคราะห์ความครบถ้วนของร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 ร่างคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2.5 ประเมินคุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	1.1 ศึกษาเอกสาร จำนวน 13 รายการ	1) <i>แหล่งข้อมูล</i> - แผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย 2) <i>เครื่องมือ</i> - แบบวิเคราะห์เอกสารเรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ 3) <i>การวิเคราะห์ข้อมูล</i>	- (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการจากเอกสาร

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
		- การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) - การแจกแจงความถี่ (Frequency)	
1.2 สัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูมัธยมศึกษาที่ได้รับ รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง	1) ผู้ให้ข้อมูล - ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย 2) เครื่องมือ - แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์ มรดกไทย ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	3) การวิเคราะห์ข้อมูล - การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) - การแจกแจงความถี่ (Frequency)	- (ร่าง) แนวทางการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ภายใน สถานศึกษา ตามเกณฑ์ รางวัล กระทรวงศึกษาธิการจาก การสัมภาษณ์
1.3 สัมภาษณ์แนวทาง การบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ในสถานศึกษา ตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	1) สัมภาษณ์ข้อมูลโดยผู้วิจัย 2) เครื่องมือ - ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ภายใน สถานศึกษา ตามเกณฑ์ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	3) การวิเคราะห์ข้อมูล - การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	- (ร่าง)แนวทางการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ภายใน สถานศึกษา ตามเกณฑ์ รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ โดย นักวิจัย
1.4 ประเมินความ เหมาะสมของร่างแนว ทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	1) ผู้ให้ข้อมูล/แหล่งข้อมูล - ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน 2) เครื่องมือ		ความเหมาะสมร่างแนว ทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ใน

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
	สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ในสถานศึกษา ตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	- แบบประเมินความ เหมาะสมร่างแนวทางการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์ มรดกไทยของโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามเกณฑ์ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล - การแจกแจงความถี่ (Frequency)	สถานศึกษา ตามเกณฑ์ รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ
	1.5 นำผลการประเมิน ความเหมาะสมของร่าง แนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ในสถานศึกษา ตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ มาปรับปรุงแก้ไขโดย ผู้วิจัย	1) <i>ปรับปรุงแก้ไขโดยผู้วิจัย</i>	แนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ใน สถานศึกษา ตามเกณฑ์ รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อพัฒนาคู่มือ การบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษาตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ขั้นตอนที่ 2 2.1 ร่างองค์ประกอบ คู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษาตามเกณฑ์ รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	1) <i>ร่างองค์ประกอบโดยผู้วิจัย</i> 2) <i>เครื่องมือ</i> - เอกสารและงานที่วิจัยที่ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ คู่มือ 3) <i>การวิเคราะห์ข้อมูล</i> - การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	(ร่าง) องค์ประกอบคู่มือ การบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ
	2.2 ประเมินความ ครบถ้วนของร่าง องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา	1) <i>ผู้ให้ข้อมูล</i> - ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน 2) <i>เครื่องมือ</i>	ความครบถ้วนของร่าง องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	- แบบประเมินความ ครบถ้วนของร่าง องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์ มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล - การแจกแจงความถี่ (Frequency)	โรงเรียนมัธยมศึกษาตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ
2.3 นำผลการวิเคราะห์ ความครบถ้วนของร่าง องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	2.3 นำผลการวิเคราะห์ ความครบถ้วนของร่าง องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	1) ปรับปรุงแก้ไขโดยผู้วิจัย 2) เครื่องมือ - ผลการวิเคราะห์ ครบถ้วนร่างองค์ประกอบ คู่มือการบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์ มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล - การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาตาม เกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ
2.4 ร่างคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	2.4 ร่างคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขา อนุรักษ์มรดกไทย ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	1) ร่างคู่มือโดยนักวิจัย 2) เครื่องมือที่ใช้ - องค์ประกอบคู่มือการ บริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์ มรดกไทย ของโรงเรียน มัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ - แนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
		<p>สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ในสถานศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>3) การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>- การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)</p>	
	<p>2.5 ประเมินคุณภาพความร่างคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p>	<p>1) ผู้ให้ข้อมูล</p> <p>- ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน</p> <p>2) เครื่องมือ</p> <p>- แบบประเมินคุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>3) การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>- ฐานนิยม (Mode)</p>	<p>คุณภาพของร่างคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p>
	<p>2.6 นำผลการประเมินคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>1) ปรับปรุงแก้ไขโดยนักวิจัย</p> <p>2) เครื่องมือ</p> <p>- ผลการประเมินคุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>3) การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>- การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)</p>	<p>คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีผลการวิจัยดังนี้

4.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ จากเอกสารและการสัมภาษณ์

4.2 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัย

4.3 ความครบถ้วนของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.4 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.5 (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.6 ความเหมาะสมของ (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.7 องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.8 (ร่าง) คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.9 คุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.10 คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล

กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย สามารถแบ่งงานด้านศิลปวัฒนธรรมตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ออกได้เป็น 3 งาน ได้แก่ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน โดยแต่ละงานประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรม ต่างๆ ดังนี้

1. ด้านดนตรีไทย ประกอบด้วย
 - 1.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย
 - 1.2 โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ
 - 1.3 กิจกรรมชมรมดนตรีไทย
 - 1.4 กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)
2. ด้านนาฏศิลป์ ประกอบด้วย
 - 2.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชานาฏศิลป์
 - 2.2 โครงการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ
 - 2.3 กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์
 - 2.4 กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์ไทย)
3. ด้านการแสดงพื้นบ้าน ประกอบด้วย
 - 3.1 โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น
 - 3.2 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 - 3.3 กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)

โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล

กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

จากการวิเคราะห์การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การบริหารงานด้านดนตรีไทยออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4

จากตารางที่ 4 พบว่า

1) **ด้านการวางแผน ประกอบด้วย** กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเป้าหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดงบประมาณที่ใช้ กำหนดระยะเวลาที่ใช้ กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ และการกำหนดตัวชี้วัด พบว่าทั้ง ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน มีการระบุในเอกสารที่ศึกษาชัดเจน ครบถ้วนทุกด้าน

2) **ด้านการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย** การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาปฏิบัติตามแผน และจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด พบว่าด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน มีการปฏิบัติตามแผน แต่ไม่ได้ระบุลงในเอกสารที่ศึกษา ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์

3) **การประเมินผล ประกอบด้วย** การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล การจัดทำรายงานผล พบว่า มีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล และการจัดทำรายงานผล ในเอกสารที่ศึกษา

4.1.2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล

กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

จากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับรางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย โดยแบ่งงานด้านศิลปวัฒนธรรมออกได้เป็น 3 งาน ได้แก่ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน โดยแต่ละงานมีรายละเอียดในแต่ละโครงการ/กิจกรรม ดังตารางที่ 5-15

ตารางที่ 5 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทย - เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของดนตรีไทย <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนระดับชั้น ม.4</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ : นักเรียนทุกคนได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ : เครื่องดนตรีไทย 50,000 บาท</p> <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนตลอดภาคการศึกษา - จัดนิทรรศการแสดงผลงานด้านดนตรีไทย <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทุกคนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 เครื่อง - ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 50,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ชั้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ชั้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนในคาบเรียนที่ฝ่ายวิชาการกำหนด - นักเรียนฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทยในเวลากลางวัน หรือหลังเลิกเรียน - จัดกระบวนการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและทักษะปฏิบัติ - ฝึกซ้อมทักษะนักเรียนนอกเหนือจากในเวลาเรียน - แสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบแต่ละภาคการศึกษา 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย - สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบความสามารถของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 6 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : โครงการพัฒนาศักยภาพครูไทยสู่ความเป็นเลิศ

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อยกระดับความสามารถด้านดนตรีไทยของนักเรียน <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนมีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ : นักเรียนมีพัฒนาการในทักษะด้านดนตรีไทยและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์</p> <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าตอบแทนวิทยากร 10,000 บาท - ค่าอาหารระหว่างฝึกซ้อม 10,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันในทุกระดับ <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทยและสามารถปฏิบัติดนตรีไทยขั้นสูงได้ - ร้อยละของนักเรียนเข้าร่วมการประกวดดนตรีไทยได้รับรางวัลในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ 20,000 บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขั้นตอนประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดจ้างบุคคลภายนอกมาซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด - จัดจ้างผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทย - ดำเนินการฝึกซ้อมทักษะเพื่อการแข่งขันประกวดต่างๆ ช่วงเช้า แดว และช่วงหลังเลิกเรียน - ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานนอก 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - ผลงานนักเรียน - สังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>4) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 7 โครงสร้าง/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : กิจกรรมชมรมดนตรีไทย

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีไทยของนักเรียนที่สนใจ - เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนด้านดนตรีไทย <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เติบโตขึ้น : นักเรียนในชมรมดนตรีไทย</p> <p>2.2) เติบโตคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนดนตรีไทยได้เพิ่มพูนประสบการณ์ - นักเรียนที่เรียนดนตรีไทยได้รับประสบการณ์ตรง <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าซ่อมบำรุงเครื่องดนตรีไทย 20,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนในคาบชมรมและจัดแสดงผลงานเมื่อจบภาคเรียน <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนที่ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - ร้อยละของนักเรียนมีโอกาสได้แสดงออกทางด้านดนตรีไทย 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานบริหารประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 20,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ชั้นปฏิบัติการตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ชั้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ชมรมดนตรีไทย - รับสมัครนักเรียนเพื่อเข้าชมรมดนตรีไทย - จัดกิจกรรมชมรมดนตรีไทยโดยเน้นทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย - ฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทยในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน - จัดแสดงผลงานของนักเรียนในชมรมดนตรีไทย 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะด้านดนตรีไทยของนักเรียน - ผลงาน, ภาพกิจกรรมต่างๆของนักเรียน - สังเกตพฤติกรรมการนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะ - แฟ้มสะสมผลงาน - แบบสังเกตพฤติกรรมการนักเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 8 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย : กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่ออนุรักษ์และสืบพทอดศิลปวัฒนธรรมไทย - เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีเอกแสดงออกซึ่งความสามารถตามความถนัด - ส่งเสริมให้นักเรียน มีสุนทรีย์ภาพ และมีนิสัยรักทางด้านดนตรี <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการจัดแสดงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ 5,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่ดนตรีไทยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย - ร้อยละของนักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและให้บริการชุมชนมรดานดนตรีไทย 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ 5,000 บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผึกซ้อมเพื่อการบรรเลงในงานต่างๆ ในช่วงเวลา 16.00-18.00 น. (หลังเลิกเรียน) - เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในวันและเวลาที่โรงเรียนกำหนด - จัดแสดงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆของโรงเรียน เช่น วันทำบุญตักบาตร, งานวันไหว้ครู ฯลฯ 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลงานการแสดงดนตรีไทยในกิจกรรมของโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก - การเข้าร่วมชมการแสดงของนักเรียนในโรงเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพภาพการร่วมกิจกรรม - แฟ้มสะสมผลงาน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 9 โครงการ/กิจกรรม ด้านนวัตศิลป์ : โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนวัตศิลป์

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานวัตศิลป์ - เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกถึงทักษะทางด้านนวัตศิลป์ <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หรือ 5</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทุกคนที่เรียนวิชานวัตศิลป์ได้ร่วมแสดงผลงาน - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์รายวิชานวัตศิลป์สูงขึ้น 5% <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนวัตศิลป์</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้: อุปกรณ์การเรียนการสอน 5,000 บาท</p> <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและทักษะปฏิบัติ - จัดแสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี ทั้งทำทางกาย การนั่ง และการเดิน - ร้อยละของคุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 5,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนแผน : ตุลาคม - ชั้นปฏิบัติงานตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ชั้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูกำหนดแผนการสอนรายวิชานวัตศิลป์ - ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและทักษะปฏิบัติ - ครูประเมินผลนักเรียนระหว่างเรียนและจัดแสดงผลงานปลายภาค 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นในเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานวัตศิลป์ - สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบความสามารถของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 10 โครงการ/กิจกรรม ด้านนวัตศิลป์ : โครงการพัฒนาทักษะด้านนวัตศิลป์สู่ความเป็นเลิศ

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาความสามารถด้านนวัตศิลป์ของนักเรียน <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนมีความสามารถพิเศษด้านนวัตศิลป์</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีทักษะด้านนวัตศิลป์ขั้นสูงและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ - นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง โรงเรียน และประเทศ <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนวัตศิลป์</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแข่งขัน 30,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน 5,000 บาท - ค่าอาหารระหว่างฝึกซ้อม 10,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันประกวดทุกระดับ <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด ในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 45,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขั้นตอนประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนวัตศิลป์ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ฝึกซ้อมพัฒนาทักษะด้านนวัตศิลป์ช่วงเวลาเช้าแถวและหลังเลิกเรียน - เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - รางวัล/เกียรติบัตร จากการแข่งขัน การแข่งขันต่างๆ - ภาพถ่ายการแสดงผลต่างๆ <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 11 โครงการ/กิจกรรม ด้านนาฏศิลป์ : กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้เพิ่มทุนประสบการณ์ - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้รับประสบการณ์ตรง <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนาฏศิลป์</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงผลงานชมรมฯ 10,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงผลงานชมรมฯ 3,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนทักษะนาฏศิลป์แก่นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้ - ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - ร้อยละของนักเรียนมีสุนทรีย์ภาพและมีนิสัยรักในศิลปวัฒนธรรม 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 13,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ชั้นปฏิบัติการตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ชั้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ชมรมนาฏศิลป์ - รับสมัครนักเรียนเพื่อเข้าชมรมนาฏศิลป์ - จัดการเรียนการสอนชมรมในคาบชมรมที่ฝ่ายวิชาการกำหนด - ฝึกซ้อมนาฏศิลป์ในคาบเรียนหรือช่วงเวลาหลังเลิกเรียน - จัดแสดงผลงานของนักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยของนักเรียน - ผลงาน, ภาพกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะ - แฟ้มสะสมผลงาน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 12 โครงการกิจกรรม ด้านนาฏศิลป์ : กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่วัฒนธรรม (นาฏศิลป์)

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่ออนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย - เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถตามความถนัด - ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียน <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนาฏศิลป์</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายเผยแพร่ นาฏศิลป์ 3,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่นาฏศิลป์ไทยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย - ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงนาฏศิลป์ในงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้ 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ 3,000 บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้วางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ชั้วางแผน : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝึกซ้อมทักษะในช่วงเวลาเข้าแถวหรือหลังเลิกเรียน - จัดให้มีการแสดงนาฏศิลป์ในพิธีเปิดในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน - เผยแพร่นาฏศิลป์สู่ภายนอก 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ในกิจกรรมของโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก - การเข้าร่วมชมการแสดงของนักเรียนในโรงเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพกายาร่วมกิจกรรมต่างๆ - แฟ้มสะสมผลงาน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 13 โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงผลงาน : โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียน

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา ในกลุ่มศิลปะ - เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าและครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ : 40,000 บาท</p> <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมทัศนศึกษา <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนสามารถบอกได้ถึงวัฒนธรรมที่ภูมิใจในท้องถิ่นตนเองได้ - ร้อยละของนักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 40,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขั้นตอนประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามประสานงานกับหน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงาน - ติดต่อประสานงานกับวิทยากร/ปราชญ์ชาวบ้าน - ติดต่อหาวิทยากรในการเดินทาง - จัดซื้ออาหารและเครื่องดื่มตามจำนวนนักเรียนและครูที่เข้าร่วมโครงการ - เดินทางไปทัศนศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำใบงานทัศนศึกษาของนักเรียน - สอบถามความพึงพอใจ <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบงานทัศนศึกษา - แบบสอบถามความพึงพอใจ <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 14 โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงผลเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนด้านศิลปวัฒนธรรม - เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน - เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ : นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน</p> <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และครูการแสดงผลบ้าน <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม 30,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างน้อย 1 แห่ง - โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 30,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขั้นตอนประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างลานปฏิบัติการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น - จัดการแสดงเผยแพร่การแสดงผลบ้าน 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สํารวจรายการแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบสำรวจรายการแหล่งเรียนรู้ <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 15 โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงผลงาน : กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงผลงาน)

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่ขอติดศิลปวัฒนธรรม ให้คงอยู่ในชุมชน <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : ทน.กลุ่มศิลปะ และครูการแสดงพื้นบ้าน</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการจัดค่ายฯ 30,000 บาท - ค่าวัสดุเครื่องดนตรีพื้นบ้าน 20,000 บาท - ค่าซ่อมแซมเครื่องดนตรี 10,000 บาท - ค่าเครื่องแต่งกาย 10,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมวัตถุประสงค์: จัดค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม</p> <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงออกถึงการแสดงผลงานในพื้นที่ของตนเอง - ร้อยละของนักเรียนมีความสำนึกในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 30,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 40,000 บาท - เงินอื่นๆ 10,000 บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขั้นตอนประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับสมัครนักเรียนที่มีความสนใจค่ายศิลปวัฒนธรรม - จัดจ้างวิทยากรในการให้ความรู้ในค่ายศิลปวัฒนธรรม - จัดหาอาหารและเครื่องดื่ม - จัดหาสถานที่ในการจัดค่ายศิลปวัฒนธรรม - ดำเนินการจัดค่ายในวันและเวลาที่กำหนด 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้จากการเข้าค่าย - สอบถามความพึงพอใจ <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่าย - แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าค่ายฯ <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

4.2 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัย

จากการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำโครงการ/กิจกรรม ในทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านดนตรีไทย 2. ด้านนาฏศิลป์ และ 3. ด้านการแสดงพื้นบ้าน มาสังเคราะห์เป็น (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านดนตรีไทย

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)	เกณฑ์รางวัลฯ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย - เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ - เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านดนตรีไทย) <p>2) กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนในรายวิชาดนตรีไทย - นักเรียนความสามารถพิเศษดนตรีไทย - นักเรียนในชมรมดนตรีไทย - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา <p>เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเป็นสำคัญ - นักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขัน มีความภาคภูมิใจที่นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและประเทศชาติ <p>3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>4) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และ ครูผู้สอนดนตรีไทย</p>	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 50,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 20,000 บาท - เงินอื่น ๆ 25,000 <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะนักเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย - สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - ผลงานนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ภาพกายภาพรวมกิจกรรมต่างๆ - แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน 	<p>1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านดนตรีไทยชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ <p>2) ผลงานเกิดประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทย - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันดนตรีไทยได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน <p>3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครู, นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านดนตรีไทย

ตารางที่ 16 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านดนตรีไทย (ต่อ)

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)	เกณฑ์รางวัลฯ
<p>5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย - โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ - กิจกรรมชมรมดนตรีไทย - กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) <p>6) กำหนดงบประมาณที่ใช้ : 95,000 บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย 50,000 บาท - โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ 20,000 บาท - กิจกรรมชมรมดนตรีไทย 20,000 บาท - กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) 5,000 บาท <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทุกคนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 เครื่อง - ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น - ร้อยละของนักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย - ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - ร้อยละของนักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับจังหวัดขึ้นไป - นักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย 	<p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดซื้อเครื่องดนตรีไทย - ช่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่ชำรุด - ติดต่อประสานงานวิทยากรภายนอกให้ความรู้เพิ่มเติม - ฝึกซ้อมนักเรียน - จัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทยตามคาบเรียน - จัดกิจกรรมชมรมในคาบเรียน - ฝึกซ้อมดนตรีไทย ช่วงเช้าแถวและช่วงหลังเลิกเรียน - จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา - เข้าร่วมการแข่งขันตามระยะเวลาที่หน่วยงานภายนอกกำหนด - เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ 	<p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินโครงการ - จัดทำรูปเล่มรายงานผล 	<p>3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ (ต่อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการเล่นดนตรีไทย - โรงเรียนเผยแพร่ดนตรีไทยสู่สาธารณชนโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ <p>4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย <p>5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษาอย่างน้อย 3 ปี

ตารางที่ 17 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านนาฏศิลป์

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)	เกณฑ์รางวัลฯ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ - เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้สูงขึ้น - เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ - เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านนาฏศิลป์) <p>2) กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนในรายวิชานาฏศิลป์ - นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ - นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์ - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา <p>เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้เพิ่มทุนประสบการณ์ - นักเรียนมีเอกแสดงออกซึ่งความสามารถด้านนาฏศิลป์ - นักเรียนมีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่ดี <p>3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>4) กำหนดผู้รับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและครูผู้สอนนาฏศิลป์ 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 5,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 58,000 บาท - เงินอื่นๆ 3000 บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความสามารถของนักเรียนในชั้นเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ - สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - แบบทดสอบทักษะของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน - ภาพถ่ายการร่วมกิจกรรมต่างๆ - แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน 	<p>1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านนาฏศิลป์ชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน <p>2) ผลงานเกิดประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมนาฏศิลป์ - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันนาฏศิลป์ได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการชัดเจน <p>3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครู, นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านนาฏศิลป์ - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์นาฏศิลป์

ตารางที่ 17 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านนาฏศิลป์ (ต่อ)

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)	เกณฑ์รางวัลฯ
<p>5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ - โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ - กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์ - กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์) <p>6) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ 5,000 บาท - โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ 45,000 บาท - กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์ 13,000 บาท - กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์) 3,000 บาท <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้ - ร้อยละของคุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป - ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - ร้อยละของนักเรียนมีสุนทรียภาพและบุคลิกภาพที่ดี - ร้อยละของนักเรียนได้รับรางวัลจากประกวด ในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ - ร้อยละของนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาและชุมชน 	<p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ - ฝึกซ้อมพัฒนาทักษะของนักเรียน - จัดเข้าแถวหรือหลังเลิกเรียน - จัดแสดงผลงานเมื่อจบภาคการศึกษา - เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งของหน่วยงานภายในและภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอก <p>เผยแพร่นาฏศิลป์สู่สาธารณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมการแสดงเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ - เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ 	<p>3) จัดทำรายการงาน</p> <p>ผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินงานโครงการ - จัดทำรูปเล่มรายงานผล 	<p>สาขาอนุรักษ์มรดกไทย</p> <p>3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ (ต่อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนเผยแพร่นาฏศิลป์สู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ <p>4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอก <p>อนุรักษ์นาฏศิลป์</p> <p>5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี - การศึกษาอย่างน้อย 3 ปี

ตารางที่ 18 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแสดงผลงานที่บ้าน

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)	เกณฑ์รางวัลฯ สถานศึกษามรทกไทย
<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม - เพื่อพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้การสอนนอกห้องเรียน <p>2) กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น <p>เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านโดยตรง - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น <p>3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>4) กำหนดผู้รับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ - ครูผู้สอนการแสดงผลงานที่บ้าน 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 70,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 60,000 บาท - เงินสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า 10,000 บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม-กุมภาพันธ์ - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กุมภาพันธ์ - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้จากการเข้าค่าย - สังเกตพฤติกรรม - ผลงานนักเรียน - ประเมินกิจกรรม - การทำใบงานที่ตนศึกษาของนักเรียน - ประเมินแหล่งเรียนรู้ <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่าย - ใบงานที่ตนศึกษา - แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบสอบถามความพึงพอใจ - แบบสำรวจกายภาพแหล่งเรียนรู้ - แบบประเมินแหล่งเรียนรู้ - แฟ้มสะสมผลงาน 	<p>1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการแสดงผลงานที่บ้านชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ <p>2) ผลงานเกิดประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมการแสดงที่บ้าน - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันการแสดงที่บ้านได้รับรางวัลระดับชุมชนจังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน <p>3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านการแสดงผลงานที่บ้าน

ตารางที่ 18 (ร่าง) แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแสดงผลงาน (ต่อ)

การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)	เกณฑ์รางวัล สาขานักวิชาการดีเด่น
<p>5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการที่ต้นตึกศึกษานิกรักวัฒนธรรมท้องถิ่น - โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงที่บ้าน) <p>6) กำหนดงบประมาณที่ใช้ : 140,000 บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงที่บ้าน) 70,000 บาท - โครงการที่ต้นตึกศึกษานิกรักวัฒนธรรมท้องถิ่น 40,000 บาท - โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 30,000 บาท 	<p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดซื้อคู่มือการแสดงผลงานที่บ้านที่จำเป็น - ชอมบำรุงเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงต่างๆ - ผึกซ้อมนักเรียนเพื่อแสดงในงานต่างๆ ในช่วงเวลาเข้าแถวหรือหลังเลิกเรียน - จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - จัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - จัดกิจกรรมทัศนศึกษาสิริกักวัฒนธรรมท้องถิ่น - เผยแพร่การแสดงผลงานในท้องถิ่นของตนเอง 	<p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินโครงการ - จัดทำรูปเล่มรายงานผล 	<p>3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ (ต่อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านกาอนุรักษ์การแสดงที่บ้าน - โรงเรียนเผยแพร่การแสดงที่บ้านสู่สาธารณชนโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ <p>4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย
<p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงผลงานที่บ้านในท้องถิ่นของตนเอง - ร้อยละของนักเรียนสามารถได้ถึงวัฒนธรรมที่นำมาภูมิใจในท้องถิ่นตนเองได้ - ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - ร้อยละของนักเรียนมีความสำนึก รัก ในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง - ร้อยละของนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดในระดับต่างๆ - โรงเรียนเป็นหน่วยบริการความรู้ด้านการแสดงผลงานที่บ้านในท้องถิ่น 			<p>5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษาอย่างน้อย 3 ปี

4.3 ความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.3.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และครูจำนวน 3 คน เพื่อดำเนินการประเมิน (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 19 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

สถานภาพ	จำนวน (คน)
ระดับการศึกษา	
ปริญญาตรี	2
ปริญญาโท	3
ปริญญาเอก	-
รวม	5
ตำแหน่ง	
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา	1
ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา	1
ครู	3
รวม	5

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน และดำรงตำแหน่งครู มากที่สุด จำนวน 3 คน รองลงมาคือผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 คน

4.3.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

การประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขา
อนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 คน ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการประเมินความครบถ้วนออกเป็น 3 ด้าน ตามงานด้าน
ศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาแบบ
ประเมินความเหมาะสม พบว่า มีผู้ตอบแบบประเมินได้สมบูรณ์ จำนวน 5 คน สามารถแสดงผลการ
วิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 20 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	ระดับความเหมาะสม			แปล ความ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่เหมาะสม		
1.	ด้านดนตรีไทย					
	1.1 ด้านการวางแผน					
	1) กำหนดวัตถุประสงค์	4	1	-	เหมาะสม	เพิ่มเติม - เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกฯ
	2) กำหนดเป้าหมาย	4	1	-	เหมาะสม	เพิ่มเติม เชิงคุณภาพ - นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจในดนตรีไทย
	3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้	5	-	-	เหมาะสม	
	4) กำหนดงบประมาณที่ใช้	5	-	-	เหมาะสม	
	5) กำหนดผู้รับผิดชอบ	5	-	-	เหมาะสม	
	6) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตาม วัตถุประสงค์	5	-	-	เหมาะสม	
	7) กำหนดตัวชี้วัด	4	-	-	เหมาะสม	แก้ไข - หน่วยเรียกดนตรีไทย (เครื่อง เปลี่ยนเป็นชนิด)
	1.2 ด้านปฏิบัติตามแผน					
	1) การมอบหมายงาน	5	-	-	เหมาะสม	

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	ระดับความเหมาะสม				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่เหมาะสม	แปล ความ	
	2) การจัดสรรงบประมาณ	5	-	-	เหมาะสม	
	3) ระยะเวลาดำเนินงาน	5	-	-	เหมาะสม	
	4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด	5	-	-	เหมาะสม	
	1.3 ด้านการประเมินผล					
	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	5	-	-	เหมาะสม	
	2) เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล	5	-	-	เหมาะสม	
	3) การจัดทำรายงานผล	5	-	-	เหมาะสม	
	1.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ					
	1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์	5	-	-	เหมาะสม	
	1)) ผลงานเกิดประโยชน์	5	-	-	เหมาะสม	
	3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ	5	-	-	เหมาะสม	
	4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก	5	-	-	เหมาะสม	
	5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี	5	-	-	เหมาะสม	
	2. ด้านนาฏศิลป์					
	2.1 ด้านการวางแผน					
	1) กำหนดวัตถุประสงค์	5	-	-	เหมาะสม	
	2) กำหนดเป้าหมาย	5	-	-	เหมาะสม	
	3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้	5	-	-	เหมาะสม	
	4) กำหนดงบประมาณที่ใช้	4	1	-	เหมาะสม	
	5) กำหนดผู้รับผิดชอบ	5	-	-	เหมาะสม	
	6) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์	5	-	-	เหมาะสม	
	7) กำหนดตัวชี้วัด	5	-	-	เหมาะสม	
	2.2 ด้านปฏิบัติตามแผน					
	1) การมอบหมายงาน	5	-	-	เหมาะสม	
	2) การจัดสรรงบประมาณ	5	-	-	เหมาะสม	
	3) ระยะเวลาดำเนินงาน	5	-	-	เหมาะสม	
	4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด	5	-	-	เหมาะสม	

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่เหมาะสม	
2.3 ด้านการประเมินผล					
	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	5	-	-	เหมาะสม
	2) เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล	5	-	-	เหมาะสม
	3) การจัดทำรายงานผล	5	-	-	เหมาะสม
2.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ					
	1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์	5	-	-	เหมาะสม
	1) ผลงานเกิดประโยชน์	5	-	-	เหมาะสม
	3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ	5	-	-	เหมาะสม
	4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก	5	-	-	เหมาะสม
	5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี	5	-	-	เหมาะสม
3. ด้านการแสดงผลงาน					
3.1 ด้านการวางแผน					
	1) กำหนดวัตถุประสงค์	5	-	-	เหมาะสม
	2) กำหนดเป้าหมาย	5	-	-	เหมาะสม
	3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้	5	-	-	เหมาะสม
	4) กำหนดงบประมาณที่ใช้	4	1	-	เหมาะสม
	5) กำหนดผู้รับผิดชอบ	5	-	-	เหมาะสม
	6) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์	5	-	-	เหมาะสม
	7) กำหนดตัวชี้วัด	5	-	-	เหมาะสม
3.2 ด้านปฏิบัติตามแผน					
	1) การมอบหมายงาน	5	-	-	เหมาะสม
	2) การจัดสรรงบประมาณ	5	-	-	เหมาะสม
	3) ระยะเวลาดำเนินงาน	4	1	-	เหมาะสม
	4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด	5	-	-	เหมาะสม
3.3 ด้านการประเมินผล					
	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	5	-	-	เหมาะสม
	2) เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล	5	-	-	เหมาะสม

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม	ระดับความเหมาะสม				ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่เหมาะสม	แปล ความ	
	3) การจัดทำรายงานผล	5	-	-	เหมาะสม	
3.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ						
	1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์	5	-	-	เหมาะสม	
	2) ผลงานเกิดประโยชน์	5	-	-	เหมาะสม	
	3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ	5	-	-	เหมาะสม	
	4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก	5	-	-	เหมาะสม	
	5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี	5	-	-	เหมาะสม	

จากตารางที่ 20 พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านดนตรีไทย มีความเหมาะสม และผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะให้เพิ่มเติมในด้านการวางแผน ข้อ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ ให้เพิ่มเติม วัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของนักเรียนด้านดนตรีไทย และเพิ่มเติมในข้อ 2) กำหนดเป้าหมาย เพิ่มเติมในส่วนของเป้าหมายเชิงคุณภาพ คือนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีไทย และแก้ไข ข้อ 7) กำหนดตัวชี้วัด แก้ไข หน่วยงานเรียกดนตรีไทยให้เปลี่ยนจาก “เครื่อง” เป็น “ชนิด” วิทยาลัย

ประเด็นที่ 2 ด้านนาฏศิลป์ มีความเหมาะสม

ประเด็นที่ 3 ด้านการแสดงพื้นบ้าน มีความเหมาะสม

4.4 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการตรวจสอบความครบถ้วนของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุง (ร่าง) แนวทางให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และนำเสนอแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการฉบับสมบูรณ์ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านดนตรีไทย 2.ด้านนาฏศิลป์ และ 3. ด้านการแสดงพื้นบ้าน โดยแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารงานด้านดนตรีไทย

1.1 การวางแผน

1) วัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย
- 1.2) เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย
- 1.3) เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านดนตรีไทย)
- 1.4) เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักในดนตรีไทยแก่นักเรียน

2) เป้าหมาย

2.1) เชิงปริมาณ

- นักเรียนที่เรียนในรายวิชาดนตรีไทย
- นักเรียนความสามารถพิเศษดนตรีไทย
- นักเรียนในชมรมดนตรีไทย
- นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2) เชิงคุณภาพ

- นักเรียนได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- นักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขัน มีความภาคภูมิใจที่นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง ครอบครัว

โรงเรียนและประเทศชาติ

- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีไทย

3) ระยะเวลาที่ใช้

- ตลอดปีงบประมาณ

4) ผู้รับผิดชอบ

- 4.1) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 4.2) ครูผู้สอนดนตรีไทย

5) โครงการ/กิจกรรมด้านดนตรีไทย

- 5.1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย
- 5.2) โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ
- 5.3) กิจกรรมชมรมดนตรีไทย
- 5.4) กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)

6) งบประมาณที่ใช้

- 6.1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย 50,000 บาท
- 6.2) โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ 20,000 บาท

6.3) กิจกรรมชมรมดนตรีไทย 20,000 บาท

6.4) กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) 5,000 บาท

7) กำหนดตัวชี้วัด

7.1) ร้อยละของนักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด

7.2) ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น

7.3) ร้อยละของนักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย

7.4) ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

7.5) ร้อยละของนักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค

และประเทศ

7.6) นักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย

1.2 การปฏิบัติตามแผน

1) การมอบหมายงาน

1.1) จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา

1.2) จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ

2) การจัดสรรงบประมาณ

2.1) เงินอุดหนุนรายหัว 50,000 บาท

2.2) เงินรายได้สถานศึกษา 20,000 บาท

2.3) เงินอื่นๆ 25,000 บาท

3) ระยะเวลาดำเนินงาน

3.1) ชั้นวางแผน : ตุลาคม

3.2) ชั้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน

3.3) ชั้นประเมินผล : เดือนกันยายน

4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด

4.1) จัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องดนตรีไทย

4.2) ซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่ชำรุด

4.3) ติดต่อประสานงานวิทยากรภายนอกให้ความรู้เพิ่มเติม

4.4) จัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทยตามคาบเรียน

4.5) จัดกิจกรรมชมรมในคาบเรียน

4.6) ฝึกซ้อมดนตรีไทย ช่วงเช้าแถว และช่วงหลังเลิกเรียน

4.7) จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา

4.8) เข้าร่วมการแข่งขันตามระยะเวลาที่หน่วยงานภายนอกกำหนด

4.9) เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ

1.3 การประเมินผล

1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด

- 1.1) ทดสอบทักษะนักเรียน
- 1.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย
- 1.3) สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน
- 1.4) เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ
- 1.5) ผลงานนักเรียน

2) เครื่องมือการประเมินผล

- 2.1) แบบทดสอบทักษะของนักเรียน
- 2.2) แบบรายงานผลการเรียน
- 2.3) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 2.4) ภาพกายการร่วมกิจกรรมต่างๆ
- 2.5) แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน

3) การจัดทำรายงานผล

- 3.1) สรุปผลการดำเนินโครงการ
- 3.2) จัดทำรูปเล่มรายงานผล

1.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์

- 1.1) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านดนตรีไทยชัดเจน
- 1.2) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล
- 1.3) โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

2) ผลงานเกิดประโยชน์

- 2.1) โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทย
- 2.2) นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันดนตรีไทยได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ
- 2.3) ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน

3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ

- 3.1) ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านดนตรีไทย
- 3.2) โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์ดนตรีไทย
- 3.3) โรงเรียนเผยแพร่ดนตรีไทยสู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์

4) ประสานงานและบูรณาการการ

- 4.1) มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก
- 4.2) ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก
- 4.3) ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย

5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี

- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี

2. การบริหารงานด้านนาฏศิลป์

2.1 ด้านการวางแผน

1) วัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์
- 1.2) เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์ให้สูงขึ้น
- 1.3) เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ
- 1.4) เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านนาฏศิลป์)

2) เป้าหมาย

2.1) เชิงปริมาณ

- นักเรียนที่เรียนในรายวิชานาฏศิลป์
- นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์
- นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์
- นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2) เชิงคุณภาพ

- นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้เพิ่มพูนประสบการณ์
- นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถด้านนาฏศิลป์
- นักเรียนมีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่ดี

3) ระยะเวลาที่ใช้

- ตลอดปีงบประมาณ

4) ผู้รับผิดชอบ

- 4.1) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 4.2) ครูผู้สอนนาฏศิลป์

5) โครงการ/กิจกรรมด้านนาฏศิลป์

- 5.1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์
- 5.2) โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ

5.3) กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์

5.4) กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์)

6) งบประมาณที่ใช้

6.1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ 5,000 บาท

6.2) โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ 45,000 บาท

6.3) กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์ 13,000 บาท

6.4) กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์) 3,000 บาท

7) กำหนดตัวชี้วัด

7.1) ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้

7.2) ร้อยละของคุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป

7.3) ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

7.4) ร้อยละของนักเรียนมีสุนทรียภาพและบุคลิกภาพที่ดี

7.5) ร้อยละของนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด ในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ

7.6) ร้อยละของนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาและการบริการชุมชน

2.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน

1) การมอบหมายงาน

1.1) จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา

1.2) จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม

2) การจัดสรรงบประมาณ

2.1) เงินอุดหนุนรายหัว 5,000 บาท

2.2) เงินรายได้สถานศึกษา 58,000 บาท

2.3) เงินอื่นๆ 3000 บาท

3) ระยะเวลาดำเนินงาน

3.1) ขึ้นวางแผน : ตุลาคม

3.2) ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน

3.3) ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน

4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด

4.1) จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ

4.2) ฝึกซ้อมพัฒนาทักษะของนักเรียน ช่วงเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน

4.3) จัดแสดงผลงานเมื่อจบภาคการศึกษา

- 4.4) เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งของหน่วยงานภายในและภายนอก
- 4.5) ร่วมกับหน่วยงานภายนอกเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ
- 4.6) เข้าร่วมการแสดงผลงานเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ
- 4.7) เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของ

โรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ

2.3 ด้านการประเมินผล

1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด

- 1.1) ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นเรียน
- 1.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์
- 1.3) สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน
- 1.4) เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ

2) เครื่องมือการประเมินผล

- 2.1) แบบทดสอบความทักษะของนักเรียน
- 2.2) แบบรายงานผลการเรียน
- 2.3) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 2.4) ภาพการร่วมกิจกรรมต่างๆ
- 2.5) แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน

3) การจัดทำรายงานผล

- 3.1) สรุปผลการดำเนินโครงการ
- 3.2) จัดทำรูปเล่มรายงานผล

2.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์

- 1.1) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านนาฏศิลป์ชัดเจน
- 1.2) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล
- 1.3) โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

2) ผลงานเกิดประโยชน์

- 2.1) โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมนาฏศิลป์
- 2.2) นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันนาฏศิลป์ได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ
- 2.3) ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน

3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ

- 3.1) ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านนาฏศิลป์

- 3.2) โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์นาฏศิลป์
- 3.3) โรงเรียนเผยแพร่ นาฏศิลป์สู่สาธารณชนโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์

4) ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก

- 4.1) มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก
- 4.2) ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก
- 4.3) ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์นาฏศิลป์

5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี

- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี

3. การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน

3.1 ด้านการวางแผน

1) กำหนดวัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 1.2) เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
- 1.3) เพื่อพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน

2) กำหนดเป้าหมาย

2.1) เชิงปริมาณ

- นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2) เชิงคุณภาพ

- นักเรียนได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านโดยตรง
- โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น

3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้

- ตลอดปีงบประมาณ

4) กำหนดผู้รับผิดชอบ

- 4.1) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 4.2) ครูผู้สอนการแสดงพื้นบ้าน

5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์

- 5.1) กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)
- 5.2) โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 5.3) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

6) กำหนดงบประมาณที่ใช้

- 6.1) กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน) 70,000 บาท
- 6.2) โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น 40,000 บาท
- 6.3) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 30,000 บาท

7) กำหนดตัวชี้วัด

- 7.1) ร้อยละของนักเรียนสามารถแสดงการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองได้
- 7.2) ร้อยละของนักเรียนสามารถบอกได้ถึงวัฒนธรรมที่น่าภูมิใจในท้องถิ่นตนเองได้
- 7.3) ร้อยละของนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 7.4) ร้อยละของนักเรียนมีความสำนักรัก ในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน
- 7.5) ร้อยละของนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดต่างๆ ในระดับต่างๆ
- 7.6) ร้อยละของโรงเรียนเป็นหน่วยบริการความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น
- 7.7) ร้อยละของโรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม

ท้องถิ่น

3.2 การปฏิบัติตามแผน

1) การมอบหมายงาน

- 1.1) จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา
- 1.2) จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม

2) การจัดสรรงบประมาณ

- 2.1) เงินอุดหนุนรายหัว 70,000 บาท
- 2.2) เงินรายได้สถานศึกษา 60,000 บาท
- 2.3) เงินสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า 10,000 บาท

3) ระยะเวลาที่ปฏิบัติตามแผน

- 3.1) ขึ้นวางแผน : ตุลาคม
- 3.2) ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน
- 3.3) ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน

4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด

- 4.1) จัดซื้อครุภัณฑ์การแสดงพื้นบ้านที่จำเป็น
- 4.2) ซ่อมบำรุงเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงต่างๆ
- 4.3) ฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อแสดงในงานต่างๆ ในช่วงเวลาเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน
- 4.4) จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 4.5) จัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

4.6) จัดกิจกรรมทัศนศึกษาสำนักรั้ววัฒนธรรมท้องถิ่น

4.7) เผยแพร่การแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง

3.3 ด้านการประเมินผล

1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด

1.1) ทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้จากการเข้าค่าย

1.2) สอบถามความพึงพอใจ

1.3) การทำใบงานทัศนศึกษาของนักเรียน

1.4) ประเมินความพึงพอใจ

1.5) สำนักรายการแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน

2) เครื่องมือการประเมินผล

2.1) แบบทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่าย

2.2) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าค่ายฯ

2.3) ใบงานทัศนศึกษา

2.4) แบบสอบถามความพึงพอใจ

2.5) แบบสำนักรายการแหล่งเรียนรู้

3) การจัดทำรายงานผล

3.1) สรุปผลการดำเนินโครงการ

3.2) จัดทำรูปเล่มรายงานผล

3.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์

1.1) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการแสดงพื้นบ้านชัดเจน

1.2) โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการประเมินผล

1.3) โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

2) ผลงานเกิดประโยชน์

2.1) โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมการแสดงพื้นบ้าน

2.2) นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันการแสดงพื้นบ้านได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและ

ประเทศ

2.3) ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน

3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ

3.1) ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้าน

3.2) โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน

- 3.3) โรงเรียนเผยแพร่การแสดงผลงานสู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์
- 4) **ประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก**
- 4.1) มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก
- 4.2) ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก
- 4.3) ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย
- 5) **ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี**
- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี

4.5 (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์กรประกอบคู่มือ ประกอบด้วยทั้งหมด 8 หัวข้อ ได้แก่ 1) ชื่อคู่มือ 2) คำชี้แจง 3) ความเป็นมาและความสำคัญ 4) วัตถุประสงค์ 5) คำจำกัดความ 6) การบริหารงานด้านดนตรีไทย, นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้าน 7) เอกสารอ้างอิง และ 8) ภาคผนวก โดยแต่ละหัวข้อมียละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

(ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือฯ	รายละเอียด
1) ชื่อคู่มือ	คู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
2) คำชี้แจง	<p>2.1 คู่มือฉบับนี้เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา</p> <p>2.2 คู่มือฉบับนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>2.3 คู่มือฉบับนี้นำเสนอแนวทางการบริหารงานตามแนวคิดของ Newby,Stepich,Lehman&Russell คือกระบวนการบริหารงาน PIE ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Implement) และการประเมินผล (Evaluation)</p>

(ร่าง) องค์ประกอบคู่มือฯ	รายละเอียด
3) ความเป็นมาและความสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> ● ศิลปวัฒนธรรม ถือว่าเป็นรากเหง้าของประเทศ ที่จะทำให้ประเทศไทยยืนหยัดได้อย่างยั่งยืน ● ในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของหลายประเทศ ทำให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมไทยถูกละเลยคุณค่า การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทยไปสู่คนรุ่นใหม่ไม่มากเท่าที่ควร ● กระทรวงศึกษาได้มีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีการมอบรางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย แก่สถานศึกษาที่มีผลงานทางด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้าน เพื่อเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ ● คู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ มีคุณภาพตามที่กำหนด ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เป็นต้น จากประโยชน์ข้างต้น จะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารด้านศิลปวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
4) วัตถุประสงค์	<p>4.1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา</p> <p>4.2 เพื่อเผยแพร่การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย</p>
5) คำจำกัดความ	<p>5.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม</p> <p style="padding-left: 20px;">5.1.1 การวางแผน</p> <p style="padding-left: 20px;">5.1.2 การปฏิบัติตามแผน</p> <p style="padding-left: 20px;">5.1.3 การประเมินผล</p> <p>5.2 งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย</p> <p>5.3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p>

(ร่าง) องค์ประกอบคู่มือฯ	รายละเอียด
<p>6) การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย</p> <p>6.1) ด้านดนตรีไทย</p> <p>6.2) ด้านนาฏศิลป์</p> <p>6.3) ด้านการแสดงพื้นบ้าน</p>	<p>1) วัตถุประสงค์</p> <p>2) เป้าหมาย</p> <p>3) ผู้รับผิดชอบ</p> <p>4) โครงการ/กิจกรรม</p> <p>6) งบประมาณที่ใช้ ประกอบด้วย งบประมาณที่ใช้ และการจัดสรรงบประมาณ</p> <p>5) ระยะเวลาดำเนินการ ประกอบด้วย ระยะเวลาที่ใช้ และระยะเวลาดำเนินงาน</p> <p>7) ขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การมอบหมายงาน และการจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <p>8) การประเมินผล ประกอบด้วย ตัวชี้วัด, การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด และเครื่องมือในการประเมินผล</p> <p>9) การรายงานผล</p> <p>10) เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ</p>
<p>7) เอกสารอ้างอิง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษาผลงานระดับดีเด่น รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2559 ● เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา ● หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา ● วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม ● เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ
<p>8) ภาคผนวก</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ● ตัวอย่างคำสั่งปฏิบัติงาน

จากตารางที่ 22 พบว่า ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ เป็นส่วนที่กล่าวถึงรายละเอียดโดยทั่วไปของคู่มือ ซึ่งประกอบด้วย 1) ชื่อคู่มือ 2) คำชี้แจง 3) ความเป็นมาและความสำคัญ 4) วัตถุประสงค์ 5) คำจำกัดความ ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนที่กล่าวถึงการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน และส่วนสุดท้ายคือส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย เอกสารอ้างอิง และภาคผนวก

4.6 ความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

4.6.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม, ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู เพื่อดำเนินการประเมิน (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

สถานภาพ	จำนวน (คน)
ระดับการศึกษา	
ปริญญาตรี	1
ปริญญาโท	4
ปริญญาเอก	1
รวม	6
ตำแหน่ง	
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา	2
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม	2
ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา	1
ครู	1
รวม	6

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 คน และครู 1 คน มีระดับการศึกษาปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือระดับปริญญาเอก และปริญญาตรี

4.6.2 ผลการตรวจสอบความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

การตรวจสอบความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เมื่อพิจารณาแบบประเมินความเหมาะสม พบว่า มีผู้ตอบแบบประเมินได้สมบูรณ์ จำนวน 6 คน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 23 ได้ดังนี้

ตารางที่ 23 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ ความเหมาะสมของ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ที่	ร่างองค์กรประกอบคู่มือฯ	ผลการประเมินความครบถ้วน			ข้อเสนอแนะ
		ครบถ้วน	แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่ครบถ้วน	
ส่วนนำ					
1.	ชื่อคู่มือ	5	1	-	มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2.	คำชี้แจง	6	-	-	ครบถ้วน
3.	ความเป็นมาและความสำคัญ	6	-	-	ครบถ้วน
4.	วัตถุประสงค์ของคู่มือ	6	-	-	ครบถ้วน
5.	คำจำกัดความ	6	-	-	ครบถ้วน

ข้อที่	ร่างองค์ประกอบคู่มือ ๑	ผลการประเมินความครบถ้วน			ข้อเสนอแนะ ครบถ้วน
		ครบถ้วน	แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่ครบถ้วน	
ส่วนเนื้อหา					
6.	การบริหารงานด้าน ดนตรีไทย	5	1	-	มีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม - เพิ่มเติมรายละเอียด แต่ละโครงการ/ กิจกรรม
7.	การบริหารงานด้าน นาฏศิลป์และการ แสดงพื้นบ้าน	5	1	-	มีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม - เพิ่มเติมรายละเอียด แต่ละโครงการ/ กิจกรรม
8.	การบริหารงานด้าน การแสดงพื้นบ้าน	5	1	-	มีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม - เพิ่มเติมรายละเอียด แต่ละโครงการ/ กิจกรรม
ส่วนอ้างอิง					
9.	เอกสารอ้างอิง	5	1	-	มีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม - ใส่เอกสารแผนปฏิบัติ งานของโรงเรียนต่างๆ ที่ศึกษา
10.	ภาคผนวก	5	1	-	มีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ควรใส่รูปภาพของ โรงเรียนที่ได้รับรางวัล MOE AWARDS สาขา อนุรักษ์มรดกไทย

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้เพิ่มเติม ได้แก่ ส่วนนำ ชื่อคู่มือควรเป็น “คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย” ส่วนเนื้อหา ควรเพิ่มเติมรายละเอียดแต่ละโครงการ/กิจกรรม ส่วนอ้างอิง ควรใส่เอกสารแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนต่างๆ ที่ศึกษา และภาคผนวกควรใส่รูปภาพของโรงเรียนที่ได้รับรางวัล MOE AWARDS สาขานุรักษ์มรดกไทย

4.7 องค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1. ชื่อคู่มือ

“คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย”

2. คำชี้แจง

2.1 คู่มือฉบับนี้เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.2 คู่มือฉบับนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 คู่มือฉบับนี้นำเสนอแนวทางการบริหารงานตามแนวคิดของ Newby, Stepich, Lehman & Russell คือกระบวนการบริหารงาน PIE ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Implement) และการประเมินผล (Evaluation)

3. ความเป็นมาและความสำคัญ

- ศิลปวัฒนธรรม ถือเป็นรากเหง้าของประเทศ ที่จะทำให้ประเทศไทยยืนหยัดได้อย่างยั่งยืน
- ในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของหลายประเทศ ทำให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมไทยถูกละเลยคุณค่า การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทยไปสู่คนรุ่นใหม่ไม่มากเท่าที่ควร
- กระทรวงศึกษาธิการได้มีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีการมอบรางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย แก่สถานศึกษาที่มีผลงานทางด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้าน เพื่อเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ
- คู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ มีคุณภาพตามที่กำหนด ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เป็นต้น จากประโยชน์ข้างต้น จะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารด้านศิลปวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

4.2 เพื่อเผยแพร่การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

5. คำจำกัดความ

5.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

5.1.1 การวางแผน

5.1.2 การปฏิบัติตามแผน

5.1.3 การประเมินผล

5.2 งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย

5.3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

6. การบริหารงานด้านดนตรีไทย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบระยะเวลา ดำเนินการ โครงการ/กิจกรรม งบประมาณที่ใช้ ขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมินผลและการ รายงานผล และรายละเอียดแต่ละโครงการ/กิจกรรม

7. การบริหารงานด้านนาฏศิลป์ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบระยะเวลา ดำเนินการ โครงการ/กิจกรรม งบประมาณที่ใช้ ขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมินผล การรายงาน ผล รายละเอียดแต่ละโครงการ/กิจกรรม

8. การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ โครงการ/กิจกรรม งบประมาณที่ใช้ ขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมินผล การ รายงานผล และรายละเอียดแต่ละโครงการ/กิจกรรม

9. เอกสารอ้างอิง

- หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษาผลงานระดับดีเด่น รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2559
- เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา
- หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา
- วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม
- เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ
- แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2560 โรงเรียนเชียงคำ
- โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2558-2559 โรงเรียนกัลยาณวัตร
- สารสนเทศโรงเรียนกัลยาณวัตร ปีการศึกษา 2557
- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม
- รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557-2559 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557-2559 โรงเรียนวัดทรงธรรม
- รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

10. ภาคผนวก

- เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย
- รูปภาพกิจกรรมของโรงเรียนที่ได้รับรางวัล MOE AWARDS สาขานุรักษ์มรดกไทย

4.8 (ร่าง) คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

(ร่าง) คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 4.1-4.7 มาจัดทำ เป็น (ร่าง) คู่มือฯ โดยแบ่งคู่มือฯ ออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 1. ส่วนนำ 2. ส่วนเนื้อหา 3. ส่วนอ้างอิง โดย แต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ส่วนนำ ประกอบด้วย ปกคู่มือฯ, คำชี้แจง, ความเป็นมาและความสำคัญ, วัตถุประสงค์ ของคู่มือและคำจำกัดความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ปกคู่มือ ประกอบด้วย ชื่อคู่มือ คือ คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย และชื่อผู้เขียน คู่มือ คือ นางสาวมลวรรณ ม่วงสุข ขนาดของคู่มือเท่ากับขนาด A4

ภาพที่ 4 แสดงปกคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

1.2 คำชี้แจง

คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียน ซึ่งคู่มือฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลโดยกระบวนการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ” โดยคู่มือฉบับนี้จะนำเสนอแนวทางการบริหารงานตามแนวคิดของ Newby, Stepich, Lehman&Russell คือกระบวนการบริหารงาน PIE ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Implement) และการประเมินผล (Evaluation)

คู่มือการบริหารนี้จะ เป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่จะนำไปสู่รางวัลอันสูงสุดของกระทรวงศึกษาธิการ MOE AWARDS สาขานุรักษ์ไทย อีกทั้งยังเป็นการธำรง รักษาศิลปวัฒนธรรมไทย อันเป็นรากเหง้าของชาติ ซึ่งเส้นทางแห่งความสำเร็จนี้จะเกิดโดยคนคนเดียวไม่ได้ แต่ทุกๆคน ทุกๆฝ่ายจะต้องร่วมด้วยช่วยกันเพื่อให้ศิลปวัฒนธรรม ได้คงอยู่สืบไป

1.3 ความเป็นมาและความสำคัญ

ศิลปวัฒนธรรม ถือว่าเป็นรากที่จะทำให้ประเทศไทยยืนหยัดอยู่ได้อย่างยั่งยืน ดังพระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี พระราชทานในพิธีเปิดปีแห่งการรณรงค์เพื่อเสริมและรักษาวัฒนธรรมไทย ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในวันศุกร์ที่ 22 เมษายน 2537 ว่า

“ชาติไทยของเรามีความเจริญด้วยศีลธรรม จรรยา และศิลปวัฒนธรรมอันครบถ้วนทุกสาขา ที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาแต่บรรพกาล สิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติล้ำค่าและเป็นนิมิตหมายสำคัญอย่างมาก ที่แสดงให้เห็นความเป็นชาติไทย คนไทย ซึ่งแตกต่างจากชาติอื่นคนอื่น จึงเป็นสิ่งทีคนไทยพึงศึกษาให้เห็นแจ้งถึงคุณค่า และพยายามถนอมรักษาไว้ด้วยความรู้ ความสามารถ และความฉลาดรอบคอบ เพื่อมิให้ต้องสูญหายหรือแปรสภาพไปในทางเสื่อม ในการนี้ทุกคนจะต้องทราบแก่ใจ โดยตระหนักว่าการศึกษาและรักษาวัฒนธรรมไทย แท้จริงคือการจรรโลงรักษาอิสรภาพและความเป็นไทยของชาติไทยและคนไทยแต่ละคนไว้นั่นเอง”

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมระหว่างภูมิภาคเป็นอย่างมาก ประเทศไทยจึงได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของหลายๆประเทศทั่วโลก ซึ่งสภาวะการณดังกล่าวส่งผลให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรมขึ้น ศิลปวัฒนธรรมไทยถูกละเลยคุณค่า อีกทั้งยังมีการถ่ายทอดไปสู่คนรุ่น ใหม่ไม่มากเท่าที่ควร หากมรดกไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ไม่ได้รับการสืบสาน อนุรักษ์ และฟื้นฟู คุณค่าดังกล่าวศิลปวัฒนธรรมไทยเหล่านี้ก็จะหายไปทีละเล็กละน้อย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ที่จะต้องร่วมด้วยช่วยกัน ในการฟื้นฟู อนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยให้

ดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งนโยบายของรัฐบาล ภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดนโยบายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในแง่ของศิลปวัฒนธรรม ไว้ว่า ให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย ภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง ความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชน (ประยุทธ์ จันทร์โอชา, 2557)

สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในการปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมไทยแก่เยาวชน เพราะนอกจากสถานบันครอบครัวแล้ว เยาวชนก็ใกล้ชิดกับสถานศึกษามากที่สุด เพราะฉะนั้นการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมจึงมิได้เป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคน ที่จะต้องช่วยกันทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป เพื่อให้ประเทศไทยของเราได้ยืนหยัดอย่างเข้มแข็งบนรากแห่งวัฒนธรรมนี้

ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาได้มีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีกรมออบรางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย แก่สถานศึกษาที่มีผลงานทางด้านดนตรีไทย โขน และการแสดงพื้นบ้าน เพื่อเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ในด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมการเล่นดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย การแสดงพื้นบ้านตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย อันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย

คู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อีกทั้งยังช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เป็นต้น จากประโยชน์ข้างต้น จะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารด้านศิลปวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.4 วัตถุประสงค์ของคู่มือ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อเผยแพร่การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย

1.5 คำจำกัดความ

1.การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การวางแผน (Plan) การนำสู่การปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ด้านศิลปวัฒนธรรม

1.1 การวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์, เป้าหมาย, ผู้รับผิดชอบ, ระยะเวลาดำเนินการ, งบประมาณที่ใช้ และการกำหนดกิจกรรม/โครงการด้านศิลปวัฒนธรรม

1.2 การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานจริง และการดำเนินการตามแผนที่วางไว้

1.3 การประเมินผล หมายถึง การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล และการจัดทำรายงานผล

2.งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย หมายถึง กิจกรรมที่ระบุไว้ตามตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ประกอบด้วย กิจกรรมด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ไทย และด้านการแสดงพื้นบ้าน ตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย

3.เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง เกณฑ์รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 1. ผลงานเป็นที่ประจักษ์ 2.ผลงานเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศ 3. ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี 4.เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชนและบุคคลทั่วไป และ 5. ประสานงานและบูรณาการการทำงานอนุรักษมรดกไทยร่วมกัน

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานด้านดนตรีไทย, การบริหารงานด้านนาฏศิลป์ และการบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน โดยใช้เนื้อหาจากการวิเคราะห์ข้อมูลใน ข้อที่ 4.1 และข้อ 4.4 มาเป็นเนื้อหาของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

3. ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย

3.1 รายการอ้างอิง

3.2 ภาคผนวก

3.2.1 รูปภาพการดำเนินงานและผลสำเร็จของโรงเรียนที่ได้รับรางวัล MOE AWARDS สาขานุรักษ์มรดกไทย

3.2.2 ตัวอย่างคำสั่งปฏิบัติงาน

3.2.3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

4.9 คุณภาพของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

4.9.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของ ความเหมาะสมของ (ร่าง) องค์กรประกอบ คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์ รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการ บริหารการศึกษา, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม, ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู เพื่อดำเนินการ ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อ (ร่าง) องค์กรประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์ มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสามารถแสดงผลการ วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้าน
ศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์
มรดกไทย

สถานภาพ	จำนวน (คน)
ระดับการศึกษา	
ปริญญาตรี	1
ปริญญาโท	4
ปริญญาเอก	1
รวม	6
ตำแหน่ง	
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา	2
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม	2
ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา	1
ครู	1
รวม	6

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การบริหารการศึกษา 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 คน และครู 1 คน มีระดับการศึกษาปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือระดับปริญญาเอก และ ปริญญาตรี

4.9.2 ผลการประเมินคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

การประเมินคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ใช้วิธีประเมินแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 5 ระดับ มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการประเมินคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

ข้อ ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของคู่มือ	
		ฐานนิยม	แปลความ
1.	คุณภาพด้านเนื้อหา		
1.1	เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือตรงประเด็นกับเรื่องที่ศึกษา	5.00	มากที่สุด
1.2	เนื้อหาในคู่มือสามารถนำไปอ้างอิงได้	5.00	มากที่สุด
1.3	การนำเสนอเนื้อหาเหมาะสมกับผู้ที่ศึกษา	5.00	มากที่สุด
2.	คุณภาพด้านรูปแบบ		
2.1	ตัวอักษร ที่อ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ	5.00	มากที่สุด
2.2	การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา	5.00	มากที่สุด
2.3	ลักษณะการจัดรูปเล่ม	5.00	มากที่สุด
2.4	การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน แยกเป็นหัวข้อชัดเจน	5.00	มากที่สุด
3.	คุณภาพด้านการนำไปใช้		
3.1	การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมสามารถนำไปใช้จริงได้	5.00	มากที่สุด
3.2	ข้อมูลในคู่มือผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	5.00	มากที่สุด
3.3	คู่มือเป็นประโยชน์ต่อการบริหารศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา	5.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 พบว่าผลการประเมินคุณภาพของคู่มือ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 คุณภาพด้านเนื้อหา มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้ 1) เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือตรงประเด็นกับเรื่องที่ศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด 2) เนื้อหาในคู่มือสามารถนำไปอ้างอิงได้ มีคุณภาพมากที่สุด 3) การนำเสนอเนื้อหาเหมาะสมกับผู้ที่จะศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด

ประเด็นที่ 2 คุณภาพด้านรูปแบบ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ตัวอักษร ที่อ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ มีคุณภาพมากที่สุด 2) การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา มีคุณภาพมากที่สุด 3) ลักษณะการจัดรูปแบบ มีคุณภาพมากที่สุด 4) การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน แยกเป็นหัวข้อชัดเจน มีคุณภาพมากที่สุด

ประเด็นที่ 3 คุณภาพด้านการนำไปใช้ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมสามารถนำไปใช้จริงได้ มีคุณภาพมากที่สุด 2) ข้อมูลในคู่มือผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ มีคุณภาพมากที่สุด 3) คู่มือเป็นประโยชน์ต่อการบริหารศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด

4.10 คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัล

กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

จากผลการประเมินคุณภาพคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะต่างๆ มาดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

โดย.....นางสาวกมลวรรณ ม่วงสุข

คำชี้แจง

คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียน ซึ่งคู่มือฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลโดยกระบวนการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ” โดยคู่มือฉบับนี้จะนำเสนอแนวทางการบริหารงานตามแนวคิดของ Newby, Stepich, Lehman&Russell คือกระบวนการบริหารงาน PIE ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Implement) และการประเมินผล (Evaluation)

คู่มือการบริหารนี้จะเป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่จะนำไปสู่รางวัลอันสูงสุดของกระทรวงศึกษาธิการ MOE AWARDS สาขาอนุรักษ์ไทย อีกทั้งยังเป็นการดำรง รักษาศิลปวัฒนธรรมไทย อันเป็นรากเหง้าของชาติ ซึ่งเส้นทางแห่งความสำเร็จนี้จะเกิดโดยคนคนเดียวไม่ได้ แต่ทุกคน ทุกฝ่ายจะต้องร่วมด้วยช่วยกันเพื่อให้ศิลปวัฒนธรรมได้คงอยู่สืบไป

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	3
คำจำกัดความ	3
การบริหารงานด้านดนตรีไทย	4
❖ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย	10
❖ โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ	11
❖ กิจกรรมชมรมดนตรีไทย	12
❖ กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)	13
การบริหารงานด้านนาฏศิลป์	14
❖ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์	20
❖ โครงการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ	21
❖ กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์	22
❖ กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์)	23
การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน	24
❖ โครงการทัศนศึกษาสำนักรั้ววัฒนธรรมท้องถิ่น	30
❖ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	31
❖ กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)	32
เอกสารอ้างอิง	33
ภาคผนวก	35

ความเป็นมาและความสำคัญ

ศิลปวัฒนธรรม ถือว่าเป็นรากที่จะทำให้ประเทศไทยยืนหยัดอยู่ได้อย่างยั่งยืน ดัง พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานในพิธีเปิดปีแห่งการอนุรักษ์เพื่อเสริมและรักษาวัฒนธรรมไทย ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในวันที่ 22 เมษายน 2537 ว่า

“ชาติไทยของเรามีความเจริญด้วยศีลธรรม จรรยา และศิลปวัฒนธรรมอันครบถ้วนทุกสาขา ที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาแต่บรรพกาล สิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติล้ำค่าและเป็นนิมิตหมายสำคัญอย่างมาก ที่แสดงให้เห็นความเป็นชาติไทย คนไทย ซึ่งแตกต่างจากชาติอื่นคนอื่น จึงเป็นสิ่งที่คนไทยพึงศึกษาให้เห็นแจ้งถึงคุณค่า และพยายามถนอมรักษาไว้ด้วยความรู้ ความสามารถ และความฉลาดรอบคอบ เพื่อมิให้ต้องสูญหายหรือแปรสภาพไปในทางเสื่อม ในการนี้ทุกคนจะต้องทราบแก่ใจ โดยตระหนักว่าการศึกษา และรักษาวัฒนธรรมไทย แท้จริงคือการจรรโลงรักษาอิสรภาพและความเป็นไทยของชาติไทยและคนไทยแต่ละคนไว้นั่นเอง”

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมระหว่างภูมิภาคเป็นอย่างมาก ประเทศไทยจึงได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของหลายๆประเทศทั่วโลก ซึ่งสภาวะการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรมขึ้น ศิลปวัฒนธรรมไทยถูกละเลยคุณค่า อีกทั้งยังมีการถ่ายทอดไปสู่คนรุ่น ใหม่ไม่มากเท่าที่ควร หากมรดกไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ไม่ได้รับการสืบสาน อนุรักษ์และฟื้นฟู คุณค่าดังกล่าวศิลปวัฒนธรรมไทยเหล่านี้ก็จะหายไปทีละเล็กละน้อย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ที่จะต้องร่วมด้วยช่วยกัน ในการฟื้นฟู อนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยให้ดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งนโยบายของรัฐบาล ภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดนโยบายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในแง่ของศิลปวัฒนธรรม ไว้ว่า ให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย ภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้าง ความสัมพันธ์อันดี ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชน (ประยุทธ์ จันทร์โอชา, 2557)

สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในการปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมไทยแก่เยาวชน เพราะนอกจากสถานบันครอบครัวแล้ว เยาวชนก็ใกล้ชิดกับสถานศึกษามากที่สุด เพราะฉะนั้นการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมจึงมิได้เป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกๆคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ที่จะต้องช่วยกันทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป เพื่อให้ประเทศไทยของเราได้ยืนหยัดอย่างเข้มแข็งบนรากแห่งวัฒนธรรมนี้

ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาได้มีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีการมอบรางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย แก่สถานศึกษาที่มีผลงานทางด้านดนตรีไทย โขน และการแสดงพื้นบ้าน เพื่อเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ในด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมการเล่นดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย การแสดงพื้นบ้านตามชนบทธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย อันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย

คู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อีกทั้งยังช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เป็นต้น จากประโยชน์ข้างต้น จะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารด้านศิลปวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

❖ วัตถุประสงค์ของคู่มือ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อเผยแพร่การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล
กระทรวงศึกษาธิการ สาขานูรภัชมรดกไทย

❖ คำจำกัดความ

1.การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การวางแผน (Plan) การนำสู่การปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ด้านศิลปวัฒนธรรม

1.1 การวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์, เป้าหมาย, ผู้รับผิดชอบ, ระยะเวลาดำเนินการ, งบประมาณที่ใช้ และการกำหนดกิจกรรม/โครงการด้านศิลปวัฒนธรรม

1.2 การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานจริง และการดำเนินการตามแผนที่วางไว้

1.3 การประเมินผล หมายถึง การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด การจัดทำรายงานผล การเผยแพร่รายงาน และตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2.งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานูรภัชมรดกไทย หมายถึง กิจกรรมที่ระบุไว้ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานูรภัชมรดกไทย ประกอบด้วย กิจกรรมด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ไทย และด้านการแสดงพื้นบ้าน ตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย

3.เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง เกณฑ์รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขานูรภัชมรดกไทย ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 1. ผลงานเป็นที่ประจักษ์ 2. ผลงานเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศ 3. ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี 4. เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชนและบุคคลทั่วไป และ 5. ประสานงานและบูรณาการการทำงานนุรภัชมรดกไทยร่วมกัน

การบริหารงานด้านดนตรีไทย

ดนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญแขนงหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงสุนทรียภาพอันมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่ได้มีการสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคนจนถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ตั้งงามที่ควรค่าแก่การภาคภูมิใจอย่างยิ่ง เมื่อตระหนักถึงความสำคัญจึงมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านดนตรีไทยขึ้น เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย อีกทั้งยังช่วยให้เกิดการส่งเสริมความรู้และมุมมองเกี่ยวกับดนตรีไทยเพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการของดนตรีไทยยิ่งขึ้น และรักษาไว้ซึ่งมรดกของชาติให้คงอยู่สืบไป

- 1.1 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย
- 1.2 เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย
- 1.3 เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านดนตรีไทย)

1

วัตถุประสงค์

2

เป้าหมาย

- 2.1 เจริญปริมาณ
 - นักเรียนที่เรียนในรายวิชาดนตรีไทย - นักเรียนความสามารถพิเศษดนตรีไทย
 - นักเรียนในชมรมดนตรีไทย - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2.2 เจริญคุณภาพ
 - นักเรียนได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - นักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขัน มีความภาคภูมิใจที่นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและประเทศชาติ

- 3.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 3.2 ครูผู้สอนดนตรีไทย

3

ผู้รับผิดชอบ

4

โครงการ/กิจกรรม
ด้านดนตรีไทย

- 4.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย
- 4.2 โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ
- 4.3 กิจกรรมชมรมดนตรีไทย
- 4.4 กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)

4

5. งบประมาณที่ใช้

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	เงินอุดหนุน รายหัว	เงินรายได้ สถานศึกษา	เงินอื่นๆ	รวม
1.	โครงการพัฒนาการเรียนการสอน ดนตรีไทย	50,000		-	50,000
2.	โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ ความเป็นเลิศ	-	-	20,000	20,000
3.	กิจกรรมชมรมดนตรีไทย	-	20,000	-	20,000
4.	กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)	-	-	5,000	5,000
รวม		50,000	20,000	25,000	95,000

* งบประมาณอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

6. ระยะเวลาดำเนินการ : ตลอดปีงบประมาณ

การบริหารงานด้านดนตรีไทย	ระยะเวลาดำเนินงาน											
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน
1. การวางแผน												
1.1 ประชุมวางแผนโครงการ/กิจกรรม	←→											
1.2 เขียนโครงการ/กิจกรรม	←→											
2. การปฏิบัติตามแผน												
2.1 จัดการเรียนการสอน		←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
2.2 จัดกิจกรรมชมรม		←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
2.3 เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
2.4 เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
3. การประเมินผล												
3.1 เก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
3.2 การรายงานผล											←→	←→
3.3 การเผยแพร่รายงาน											←→	←→

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.

ผู้อำนวยการโรงเรียนมอบหมายงานโดยการจัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษาหรือคำสั่งปฏิบัติงาน มอบหมายการปฏิบัติงานต่อครูผู้สอนดนตรีไทย และผู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.

ฝ่ายการเงินและพัสดุ จัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องดนตรีไทย ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในชั้นเรียน หรือนักเรียนในกิจกรรมชมรม โดยครูผู้สอนจัดซื้อตามความจำเป็นของนักเรียน ตอนต้นปีการศึกษาแต่ละปี

3.

ครูดำเนินการซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่ชำรุด ด้วยตนเองหรือดำเนินการจัดจ้างบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในการซ่อมเครื่องดนตรี และจะต้องซ่อมแซมในทุกๆ ภาคการศึกษา

4.

ครูติดต่อประสานงานวิทยากรจากภายนอกเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

5.

ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทยตามคาบเรียนที่กำหนด

6.

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

ครูจัดกิจกรรมชมรมในคาบชมรม

6.

7.

ครูดำเนินการฝึกซ้อมนักเรียน ช่วงเช้าแถว และช่วงหลังเลิกเรียน

ครูดำเนินการจัดการแสดงผลงานของนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา

8.

9.

ครูนำนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ตามระยะเวลาที่หน่วยงานภายนอกกำหนด

เผยแพร่ผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ

10.

8. การประเมินผล

ตัวชี้วัด	การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	เครื่องมือการประเมินผล
1) นักเรียนสามารถบรรยายดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด	- ทดสอบทักษะนักเรียน	- แบบทดสอบทักษะนักเรียน
2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย	- แบบรายงานผลการเรียน
3) นักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย	- สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - ผลงานนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - เพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน
4) นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	- สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
5) นักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ	- เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - ผลงานนักเรียน	- เพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน
6) นักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย	- สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

9. การรายงานผล

ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการสรุปผลการดำเนินโครงการ โดยจัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

10. เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	รายการประเมิน	ร่องรอยหลักฐาน
1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทยชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ 	- โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย
2) ผลงานเกิดประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทย - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันดนตรีไทย ได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งชมรมของโรงเรียน - ผลงานและรางวัลต่างๆ ในระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ
3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ	<ul style="list-style-type: none"> - ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านดนตรีไทย - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์ดนตรีไทย - โรงเรียนเผยแพร่ดนตรีไทยสู่สาธารณะ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ - การเผยแพร่ดนตรีไทยสู่สาธารณะ
4) ประสานงานและบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นวิทยากร - การร่วมกับหน่วยงานภายนอกในการอนุรักษ์ดนตรีไทย
5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี	- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา	- การกำหนดโครงการ/กิจกรรม (ต่อเนื่อง) ของสถานศึกษา

ด้านดนตรีไทย : โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
1. โครงการ พัฒนาการเรียนการ สอนดนตรีไทย	1) กำหนดวัตถุประสงค์ - เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทย - เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของตนเองดนตรีไทย 2) กำหนดเป้าหมาย 2.1) เชิงปริมาณ - นักเรียนระดับชั้น ม.4 2.2) เชิงคุณภาพ - นักเรียนทุกคนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย 4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ - ครุภัณฑ์เครื่องดนตรีไทย 50,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ - กำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนตลอดภาคการศึกษา - จัดนิทรรศการแสดงผลงานด้านดนตรีไทย 7) กำหนดตัวชี้วัด - นักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 เครื่อง - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น	1) การมอบหมายงาน - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม 2) การจัดสรรงบประมาณ - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 50,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท 3) ร้อยละเวลาที่ดำเนินงาน - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - กันยายน - ขึ้นปฏิบัติงานแผน : ตุลาคม - กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด - จัดการเรียนการสอนในคาบเรียนที่ฝ่ายวิชาการกำหนด - นักเรียนฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทยในเวลาว่างหรือหลังเลิกเรียน - จัดกระบวนการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและทักษะปฏิบัติ - ฝึกซ้อมทักษะนักเรียนนอกเหนือจากในเวลาเรียน - แสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบแต่ละภาคการศึกษา	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด - ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย - สิ่งกีดขวางต่อการเรียนของนักเรียน 2) เครื่องมือการประเมินผล - แบบทดสอบความสามารถของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน 3) การจัดทำรายงานผล - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านดนตรีไทย : โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
2. โครงการพัฒนาทักษะ ดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ	<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อยกระดับความสามารถด้านดนตรีไทยของนักเรียน <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีพัฒนาการในทักษะด้านดนตรีไทยและการ <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าตอบแทนวิทยากร 10,000 บาท - ค่าอาหารระหว่างฝึกซ้อม 10,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันในทุกกระดับ <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทยและสามารถปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติได้ - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันได้รับรางวัลในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ 20,000 บาท <p>3) ร้อยละเวลาที่ดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดจ้างบุคคลภายนอกมาซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด - จัดจ้างผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทย - ดำเนินการฝึกซ้อมที่จะเพื่อการแข่งขันประกวดต่างๆ ช่วงเช้า-บ่าย และช่วงหลังเลิกเรียน - ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - ผลงานนักเรียน - สิ่งกตพหุติกรรมนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แฟ้มและสนผลงานของนักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านดนตรีไทย : กิจกรรมชมรมดนตรีไทย

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
3. กิจกรรมชมรมดนตรีไทย	<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีไทยของนักเรียนที่สนใจ - เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนด้านดนตรีไทย <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนในชมรมดนตรีไทย</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนดนตรีไทยได้เพิ่มพูนประสบการณ์ - นักเรียนที่เรียนดนตรีไทยได้รับประสบการณ์ตรง <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนดนตรีไทย</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าซ่อมบำรุงเครื่องดนตรีไทย 20,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนในคาบชมรมและจัดแสดงผลงานเมื่อจบภาคเรียน <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - นักเรียนมีโอกาสได้แสดงออกทางด้านดนตรีไทย 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานจากประจำการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 20,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ร้อยละเวลาที่ดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติงานแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ชมรมดนตรีไทย - รับสมัครนักเรียนเพื่อเข้าชมรมดนตรีไทย - จัดกิจกรรมชมรมดนตรีไทยโดยเน้นทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย - ฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทยในวงวงเลาฬาลังเล็กเรียน - จัดแสดงผลงานของนักเรียนในชมรมดนตรีไทย 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะด้านดนตรีไทยของนักเรียน - ผลงาน, ภาพกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน - สังเกตพฤติกรรมการนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะ - แฟ้มสะสมผลงาน - แบบสังเกตพฤติกรรมการนักเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านดนตรีไทย : กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย)

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
4. กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ เผยแพร่วัฒนธรรม (ดนตรีไทย)	1) กำหนดวัตถุประสงค์ - เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมไทย - เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย 2) กำหนดเป้าหมาย 2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2.2) เชิงคุณภาพ - นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถตามความถนัด - ส่งเสริมให้นักเรียน มีสุนทรียภาพ และมีนิสัยรักทางด้านดนตรี 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอน ดนตรีไทย 4) กำหนดงบประมาณที่จะ - ค่าใช้จ่ายในการจัดแสดงดนตรีไทยในโอกาสต่าง ๆ 5,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ - เผยแพร่ดนตรีไทยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 7) กำหนดตัวชี้วัด - นักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย และ ร่วมกันดำรงให้คงอยู่กับประเทศไทยสืบไป - นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและให้บริการชุมชนด้าน ดนตรีไทย	1) การมอบหมายงาน - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/ กิจกรรม 2) การจัดสรรงบประมาณ - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่น ๆ 5,000 บาท 3) ระยะเวลาดำเนินงาน - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ช่วงปฏิบัติงาน : ตุลาคม-กันยายน - ช่วงประเมินผล : เดือนกันยายน 4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด - พิกัดเพื่อออกบรรเลงในงานต่างๆ ในช่วง เวลา 16.00-18.00 น. (หลังเลิกเรียน) - เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในวันและ เวลาที่โรงเรียนกำหนด - จัดแสดงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆของ โรงเรียน เช่น วันทำบุญตักบาตร, งานวันไหว้ครู ฯลฯ	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด - ผลงานการแสดงดนตรีไทยในกิจกรรมของ โรงเรียนและหน่วยงานภายนอก - การเข้าร่วมชมรมวงมโหรีของนักเรียนใน โรงเรียน 2) เครื่องมือการประเมินผล - ภาพภาพการร่วมกิจกรรม - แฟ้มสะสมผลงาน 3) การจัดทำรายงานผล - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

การบริหารงานด้านนาฏศิลป์

ศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน โดยเฉพาะนาฏศิลป์ไทย ที่มีการฟ้อนรำที่อ่อนช้อย วิจิตรงดงาม ซึ่งมีการถ่ายทอดจากอดีตสู่ปัจจุบัน เกิดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป มีการพัฒนาและเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละยุคสมัยของตน แต่ยังคงความเป็นนาฏศิลป์ไทยไว้ และเพื่อให้ นักเรียนและคนในรุ่นต่อไป เห็นคุณค่าของความเป็นนาฏศิลป์ไทยและสร้างไว้ซึ่งสิ่งที่มีอยู่ จึงมีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ขึ้นเพื่อให้เยาวชนได้สืบสานและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ของชาติไทยสืบไป

- 1.1 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์
- 1.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านนาฏศิลป์ให้สูงขึ้น
- 1.3 เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ
- 1.4 เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านนาฏศิลป์)

1
วัตถุประสงค์

2
เป้าหมาย

- 2.1 เชิงปริมาณ
 - นักเรียนที่เรียนในรายวิชานาฏศิลป์ - นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์
 - นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์
 - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2.2 เชิงคุณภาพ
 - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้เพิ่มทุนประสบการณ์
 - นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถด้านนาฏศิลป์
 - นักเรียนมีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่ดี

- 3.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ
- 3.2 ครูผู้สอนนาฏศิลป์

3
ผู้รับผิดชอบ

4
โครงการ/กิจกรรม
ด้านนาฏศิลป์

- 4.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์
- 4.2 โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ
- 4.3 กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์
- 4.4 กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์)

14

5. งบประมาณที่ใช้

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	เงินอุดหนุน	เงินรายได้	เงินอื่นๆ	รวม
1.	โครงการพัฒนาการเรียนการสอน นาฏศิลป์	5,000	-	-	5,000
2.	โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ ความเป็นเลิศ	-	45,000	-	45,000
3.	กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์	-	13,000	-	13,000
4.	กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์)	-	-	3,000	3,000
รวม		5,000	58,000	3,000	66,000

* งบประมาณอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

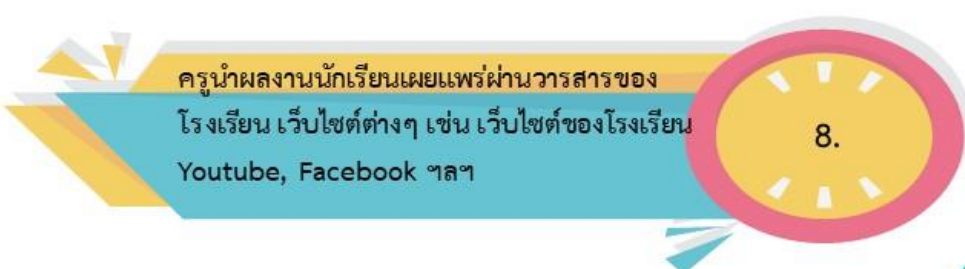
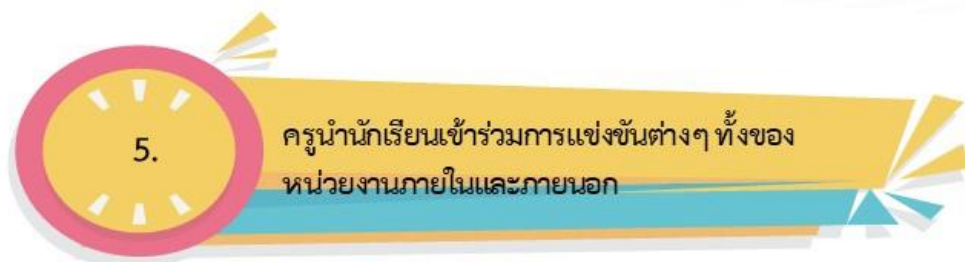
6. ระยะเวลาดำเนินการ : ตลอดปีงบประมาณ

การบริหารงานด้านนาฏศิลป์	ระยะเวลาดำเนินงาน											
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน
1. การวางแผน												
1.1 ประชุมวางแผนโครงการ/กิจกรรม	↔											
1.2 เขียนโครงการ/กิจกรรม	↔											
2. การปฏิบัติตามแผน												
2.1 จัดการเรียนการสอน		↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
2.2 จัดกิจกรรมชมรม		↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
2.3 เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
2.4 เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
3. การประเมินผล												
3.1 เก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
3.2 การรายงานผล											↔	↔
3.3 การเผยแพร่รายงาน											↔	↔

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนมอบหมายงาน โดยการจัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการ ประจำปีการศึกษา หรือคำสั่งปฏิบัติงาน มอบหมายการปฏิบัติงานต่อครูผู้สอนนาฏศิลป์ และผู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชานาฏศิลป์ที่เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ
3. ครูดำเนินการฝึกซ้อมพัฒนาทักษะของนักเรียน ช่วงเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน
4. ครูดำเนินการจัดการแสดงผลงานของนักเรียนเมื่อใกล้จบภาคการศึกษา (เดือนกันยายน หรือกุมภาพันธ์)

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

8. การประเมินผล

ตัวชี้วัด	การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	เครื่องมือการประเมินผล
1) นักเรียนสามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้	- ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นเรียน	- แบบทดสอบทักษะของนักเรียน
2) คุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์	- แบบรายงานผลการเรียน
3) นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	- สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
3) นักเรียนมีสุนทรียภาพและบุคลิกภาพที่ดี	- สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน - บันทึกหลังสอน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
4) นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ	- เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ	- แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน
5) นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษา และการบริการชุมชน	- รูปภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	- ภาพถ่ายการร่วมกิจกรรมต่างๆ

9. การรายงานผล

ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการสรุปผลการดำเนินโครงการ โดยจัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

10. เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	รายการประเมิน	ร่องรอยหลักฐาน
1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านนาฏศิลป์ชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ 	- โครงการ/กิจกรรม ด้านนาฏศิลป์
2) ผลงานเกิดประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมนาฏศิลป์ - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันนาฏศิลป์ได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน 	- การจัดตั้งชมรมของโรงเรียน - ผลงานและรางวัลต่างๆ ในระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ
3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ	<ul style="list-style-type: none"> - ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านนาฏศิลป์ - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์นาฏศิลป์ - โรงเรียนเผยแพร่ด้านนาฏศิลป์สู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ 	- การให้ความรู้แก่ผู้สนใจ - การเผยแพร่ด้านนาฏศิลป์สู่สาธารณะ
4) ประสานงานและบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์นาฏศิลป์ 	- การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นวิทยากร - การร่วมกับหน่วยงานภายนอกในการอนุรักษ์นาฏศิลป์
5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี	- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา	- การกำหนดโครงการ/กิจกรรม (ต่อเนื่อง) ของสถานศึกษา

ด้านนาฏศิลป์ : โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
1. โครงการ พัฒนาการเรียนการ สอนนาฏศิลป์	<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา นาฏศิลป์ - เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงออกถึงทักษะทางด้านนาฏศิลป์ <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หรือ 5</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทุกคนที่เรียนวิชา นาฏศิลป์ได้ร่วมแสดงผลงาน - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์รายวิชา นาฏศิลป์ สูงขึ้น 5% <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนาฏศิลป์</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและทักษะปฏิบัติ - จัดแสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งทั้งทางกาย ยืน การนั่ง และการเดิน - คุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป 	<p>1) การ มอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การ จัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 5,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จ้างวางแผน : ตุลาคม - กันยายน - จ้างปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม - กันยายน - จ้างประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูกำหนดแผนการสอนรายวิชา นาฏศิลป์ - ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและทักษะปฏิบัติ - ครูประเมินผลนักเรียนระหว่างเรียนและจัดแสดงผลงานปลายภาค 	<p>1) การ เก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา นาฏศิลป์ - สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบความสามารถของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน <p>3) การ จัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านนาฏศิลป์ : โครงการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>2. โครงการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ</p>	<p>1) กำหนดวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาความสามารถด้านนาฏศิลป์ของนักเรียน <p>2) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์</p> <p>2.2) เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีทักษะด้านนาฏศิลป์ขั้นสูงและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ - นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง โรงเรียน และประเทศ <p>3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนาฏศิลป์</p> <p>4) กำหนดงบประมาณที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแข่งขัน 30,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน 5,000 บาท - ค่าอาหารระหว่างฝึกซ้อม 10,000 บาท <p>5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ</p> <p>6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันประกวดทุกระดับ <p>7) กำหนดตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด ในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/การศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 45,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาที่ดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม-กันยายน - ช่วงปฏิบัติงาน : ตุลาคม - ช่วงประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ฝึกซ้อมพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ช่วงเวลาเช้าและหลังเลิกเรียน - เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - รางวัล/เกียรติบัตร จากการแข่งขันการแข่งขันท่างๆ - ภาพถ่ายการแสดงต่างๆ <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนประเมินผลของนักเรียน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านนาฏศิลป์ : กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>3. กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ 2) กำหนดเป้าหมาย <ol style="list-style-type: none"> 2.1) เชิงปริมาณ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ 2.2) เชิงคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้รับประสบการณ์ตรง 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนาฏศิลป์ 4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงผลงานชมรมฯ 10,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงผลงานชมรมฯ 3,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนทักษะนาฏศิลป์แก่นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ 7) กำหนดตัวชี้วัด <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้ - นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - นักเรียนเป็นผู้มีสุนทรียภาพและมีนิสัยรักในศิลปะวัฒนธรรม 	<p>1) การมอบหมายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม <p>2) การจัดสรรงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 13,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท <p>3) ระยะเวลาที่เริ่มงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน <p>4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประจักษ์สัมพันธ์ชมรมนาฏศิลป์ - รับสมัครนักเรียนเพื่อเข้าชมรมนาฏศิลป์ - จัดการเรียนการสอนชมรมในคาบชมรมที่ฝ่ายวิชาการกำหนด - ฝึกซ้อมนาฏศิลป์ในคาบเรียนหรือช่วงเวลาดังกล่าว - จัดแสดงผลงานของนักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ 	<p>1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยของนักเรียน - ผลงาน, ภาพกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน <p>2) เครื่องมือการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะ - แฟ้มสะสมผลงาน <p>3) การจัดทำรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน 	

ด้านนาฏศิลป์: กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์)

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
4. กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์)	1) กำหนดวัตถุประสงค์ - เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมไทย - เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย 2) กำหนดเป้าหมาย 2.1) เชิงปริมาณ : นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา 2.2) เชิงคุณภาพ - นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถตามความถนัด - ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียน 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครูผู้สอนนาฏศิลป์ 4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ - ค่าใช้จ่ายในเผยแพร่นาฏศิลป์ 3,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ - เผยแพร่นาฏศิลป์ไทยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 7) ตัวชี้วัดตามแผนหรือ วัตถุประสงค์เชิงวิชาการ - นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย - นักเรียนสามารถแสดงนาฏศิลป์ในงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนได้	1) การมอบหมายงาน - รับผิดชอบปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา - รับผิดชอบปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/ กิจกรรม 2) การจัดสรรงบประมาณ - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ 3,000 บาท 3) ระยะเวลาดำเนินงาน - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ช่วงปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ช่วงประเมินผล : เดือนกันยายน 4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด - ฝึกซ้อมที่จะในช่วงเวลาเข้าแถวหรือหลังเลิก เรียน - จัดให้มีการแสดงนาฏศิลป์ในพิธีเปิดใน กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน - เผยแพร่นาฏศิลป์สู่ภายนอก	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด - ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ในกิจกรรมของ โรงเรียนและหน่วยงานภายนอก - การเข้าร่วมชมการแสดงของนักเรียนใน โรงเรียน 2) เครื่องมือการประเมินผล - ภาพกายการร่วมกิจกรรมต่างๆ - แฟ้มสะสมผลงาน 3) การจัดทำรายงานผล - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน

การแสดงพื้นบ้าน เป็นการแสดงที่แสดงออกถึงการสืบทอดทางศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่สืบทอดต่อกันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษไทยได้ส่งสมมาเป็นเวลาช้านาน การแสดงแต่ละที่จะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม อาชีพ และความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ตลอดจนอุปนิสัยของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น จึงทำให้การแสดงมีลีลาท่าทางที่แตกต่างกันออกไป แต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และพักผ่อนหย่อนใจ ทางหน่วยงานจึงมีการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านให้ดำรงอยู่สืบไป

- 1.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 1.2 เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
- 1.3 เพื่อพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน

1
วัตถุประสงค์

2
เป้าหมาย

- 2.1 เจริญปริมาณ
 - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 2.2 เจริญคุณภาพ
 - นักเรียนได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านโดยตรง
 - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 - นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น

- 3.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 3.2 ครูผู้สอนการแสดงพื้นบ้าน

3
ผู้รับผิดชอบ

4
โครงการ/กิจกรรม
ศิลปวัฒนธรรม

- 4.1 กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)
- 4.2 โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 4.3 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. งบประมาณที่ใช้

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	เงินอุดหนุน รายหัว	เงินรายได้ สถานศึกษา	เงินอื่นๆ	รวม
1.	กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)	30,000	40,000	10,000	80,000
2.	โครงการทัศนศึกษาสำนึกรัก วัฒนธรรมท้องถิ่น	40,000	-	-	40,000
3.	โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	-	30,000	-	30,000
รวม		70,000	70,000	10,000	150,000

* งบประมาณอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

6. ระยะเวลาดำเนินการ : ตลอดปีงบประมาณ

การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน	ระยะเวลาดำเนินงาน											
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน
1. การวางแผน												
1.1 ประชุมวางแผนโครงการ/กิจกรรม	↔											
1.2 เขียนโครงการ/กิจกรรม	↔											
2. การปฏิบัติตามแผน												
2.1 จัดค่ายศิลปวัฒนธรรม					↔							
2.2 ทัศนศึกษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น											↔	
2.3 เผยแพร่การแสดงพื้นบ้าน	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←
3. การประเมินผล												
3.1 เก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←
3.2 การรายงานผล											↔	↔
3.3 การเผยแพร่รายงาน											↔	↔

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนมอบหมายงานโดยการจัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษาหรือคำสั่งปฏิบัติงาน มอบหมายการปฏิบัติงานต่อครูผู้สอนการแสดงพื้นบ้าน และผู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ฝ่ายการเงินและพัสดุ จัดซื้อครุภัณฑ์การแสดงพื้นบ้านที่จำเป็น ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนจัดซื้อตามความจำเป็นของนักเรียน ตอนต้นปีการศึกษาแต่ละปี

3. ครูดำเนินการซ่อมแซมเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่ชำรุด ด้วยตนเองหรือดำเนินการจัดจ้างบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในการซ่อมเครื่องดนตรี และจะต้องซ่อมแซมในทุกๆ ภาคการศึกษา

4. ครูดำเนินการฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อแสดงในงานต่างๆ ในช่วงเวลาเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

5. จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

6. จัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

7. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจัดทำศนศึกษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
ในภาคเรียนที่ 1 หรือ 2

8. เผยแพร่การแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง

8. การประเมินผล

ตัวชี้วัด	การ เก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	เครื่องมือการประเมินผล
1) นักเรียนสามารถแสดงการ แสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของ ตนเองได้	- ทดสอบทักษะ และ ความรู้ที่ได้ จากการเข้าค่าย	- แบบทดสอบทักษะ
2) นักเรียนสามารถบอกได้ ถึงวัฒนธรรมที่นำภูมิในใน ท้องถิ่นตนเองได้	- ทดสอบทักษะ และ ความรู้ที่ได้ จากการเข้าค่าย - การทำใบงานทัศนศึกษาของ นักเรียน	- แบบทดสอบทักษะ - ใบงาน
3) นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม
4) นักเรียนมีความสำนึกรัก ในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม
5) นักเรียนได้รับรางวัลจาก การ ประกวดต่างๆ ในระดับ ต่างๆ	- ผลงานนักเรียน	- แฟ้มสะสมผลงาน
6) โรงเรียนเป็นหน่วยบริการ ความรู้ด้านการแสดง พื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง	- ประเมินแหล่งการเรียนรู้ใน โรงเรียน	- แบบประเมินแหล่งการเรียนรู้

9. การรายงานผล

ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการสรุปผลการดำเนินโครงการ โดยจัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

10. เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	รายการประเมิน	ร่องรอยหลักฐาน
1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการแสดงพื้นบ้านชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการ/กิจกรรม ด้านการแสดงพื้นบ้าน
2) ผลงานเกิดประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมการแสดงพื้นบ้าน - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันการแสดงพื้นบ้าน ได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งชมรมของโรงเรียน - ผลงานและรางวัลต่างๆ ในระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ
3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ	<ul style="list-style-type: none"> - ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้าน - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน - โรงเรียนเผยแพร่การแสดงพื้นบ้านสู่สาธารณะ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้ความรู้แก่ผู้สนใจ - การเผยแพร่การแสดงพื้นบ้านสู่สาธารณะ
4) ประสานงานและบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นวิทยากร - การร่วมกับหน่วยงานภายนอก ในการอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน
5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดโครงการ/กิจกรรม (ต่อเนื่อง) ของสถานศึกษา

ด้านการแสดงพื้นบ้าน : กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)

โครงการ/กิจกรรม ตามมติครุฑไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
<p>1. กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน)</p>	<p>การวางแผน (Plan)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย <ol style="list-style-type: none"> 2.1) เชิงปริมาณ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม 2.2) เชิงคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ให้คงอยู่ในชุมชน 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มสาระศิลปะ และครูการแสดงพื้นบ้าน 4) กำหนดงบประมาณที่ใจ <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการจัดค่ายฯ 30,000 บาท - ครูรับผิดชอบครุฑไทยที่บ้าน 20,000 บาท - ค่าซ่อมแซมครุฑไทย 10,000 บาท - ค่าเครื่องแต่งกาย 10,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่จัด : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - จัดค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 7) ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัลสหประชาชาติศึกษาธิการ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสามารถแสดงออกถึงการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองได้ - นักเรียนมีความสำนึกรัก ในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน 	<p>การปฏิบัติตามแผน (Implementation)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การมอบหมายงาน <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม 2) การจัดสรรงบประมาณ <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 30,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 40,000 บาท - เงินอื่นๆ 10,000 บาท 3) ร้อยละเวลาที่ดำเนินงาน <ul style="list-style-type: none"> - ชั่วว่างแผน : ตุลาคม - ชั้ปฏิบัติการตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ชั้ประเมินผล : เดือนกันยายน 4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด <ul style="list-style-type: none"> - จัดค่ายนักเรียนที่มีความสนใจค่ายศิลปวัฒนธรรม - จัดค่ายวิทยากรในการให้ความรู้ในค่ายศิลปวัฒนธรรม - จัดทหาอาหารและเครื่องดื่ม - จัดหาสถานที่ในการจัดค่ายศิลปวัฒนธรรม - ดำเนินการจัดค่ายในวันและเวลาที่กำหนด 	<p>การประเมินผล (Evaluation)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้จาก การเข้าค่าย - สอบถามความเห็นพอใจ 2) เครื่องมือการประเมินผล <ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่าย - แบบสอบถามความเห็นพึงพอใจตนเอง - แบบเรียนที่เข้าค่ายฯ 3) การจัดทำรายงานผล <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านการแสดงพื้นบ้าน : โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
2. โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น 1) กำหนดวัตถุประสงค์ - เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา ในกลุ่มศิลปะ - เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น 2) กำหนดเป้าหมาย 2.1) เชิงปริมาณ - นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2.2) เชิงคุณภาพ - นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ - หัวหน้าและครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ : 40,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ - จัดกิจกรรมทัศนศึกษา 7) ตัวชี้วัดตามแผนฯรางวัลทรงคุณวุฒิ - นักเรียนสามารถบอกได้ถึงวัฒนธรรมที่นำมาชมใจในท้องถิ่นตนเองได้ - นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น	1) การมอบหมายงาน - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม 2) การจัดสรรงบประมาณ - เงินอุดหนุนรายหัว 40,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา - บาท - เงินอื่นๆ - บาท 3) ระยะเวลาดำเนินงาน - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติงานแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด - ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงาน - ติดต่อประสานงานกับวิทยากร/ปราชญ์ชาวบ้าน - ติดต่อหาวิทยากรในการเดินทาง - จัดซื้ออาหารและเครื่องดื่มจำนวนนักเรียนและครูที่เข้าร่วมโครงการ - เดินทางไปทัศนศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด - การทำใบงานที่นักศึกษาของนักเรียน - สอบถามความเห็น 2) เครื่องมือการประเมินผล - ใบงานที่นักศึกษา - แบบสอบถามความเห็น 3) การจัดทำรายงานผล - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	

ด้านการแสดงพื้นบ้าน : โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตามแผน (Implementation)	การประเมินผล (Evaluation)
3. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	1) กำหนดวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนด้านศิลปวัฒนธรรม - เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน - เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน 2) กำหนดเป้าหมาย <ul style="list-style-type: none"> 2.1) เชิงปริมาณ <ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม 2.2) เชิงคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และครูการแสดงพื้นบ้าน 4) กำหนดงบประมาณที่ใช้ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม 30,000 บาท 5) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ : ตลอดปีงบประมาณ 6) กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 7) ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ <ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 	1) การมอบหมายงาน <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานประจำปี - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม 2) การจัดสรรงบประมาณ <ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว - บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 30,000 บาท - เงินอื่นๆ - บาท 3) ระยะเวลาดำเนินงาน <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติงานแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด <ul style="list-style-type: none"> - สร้างงานปฏิบัติการตาม ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - จัดการแสดงเผยแพร่การแสดงพื้นบ้าน 	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด <ul style="list-style-type: none"> - สำรวจรายการแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน 2) เครื่องมือการประเมินผล <ul style="list-style-type: none"> - แบบสำรวจรายการแหล่งเรียนรู้ 3) การจัดทำรายงานผล <ul style="list-style-type: none"> - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณวัตร, โรงเรียน. **สารสนเทศโรงเรียนกัลยาณวัตร**. ขอนแก่น: โรงเรียนกัลยาณวัตร, 2557.
- กัลยาณวัตร, โรงเรียน. **โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ**. ขอนแก่น: โรงเรียนกัลยาณวัตร, 2558 – 2559.
- คลองใหญ่วิทยาคม, โรงเรียน. **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559**. ตราด: โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- เชียงคำวิทยาคม, โรงเรียน. **แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2560**. พะเยา: โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม
- เตรียมอุดมศึกษา, โรงเรียน. **รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี 2557 ของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
- เตรียมอุดมศึกษา, โรงเรียน. **รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี 25578 ของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
- เตรียมอุดมศึกษา, โรงเรียน. **รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี 2559 ของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาศึกษาธิศนา แจมมณี. (2539). **เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทวี ประสาท. (2546). **ศิลปะ : รากฐานแห่งการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเด็ก.
- นิคม มุสิกคามะ. (2541). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร : สำนักผู้ตรวจราชการกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประยูทธ์ จันทร์โอชา. (2557). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- ประเวศ วะสี. (2548). **คุณธรรม-จริยธรรม : ระเบียบวาระแห่งชาติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม).
- ปราชญา กล้าผจญและสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
วัดทรงธรรม, โรงเรียน. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557.
สมุทรปราการ: โรงเรียนวัดทรงธรรม
- วัดทรงธรรม, โรงเรียน. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2558.
สมุทรปราการ: โรงเรียนวัดทรงธรรม
- วัดทรงธรรม, โรงเรียน. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559.
สมุทรปราการ: โรงเรียนวัดทรงธรรม
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2552). วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรี
นครินทร์วิโรฒ.
- สตรีศรีสุริโยทัย, โรงเรียน. รายงานประจำปีของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสตรี
ศรีสุริโยทัย, 2559.
- สัมมา ธนิตย์. (2556). หลัก ทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.
- สามารถ จันทร์สุรย์ และ ประทีป อินทร์แสง. (2541). การศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมกับภูมิ
ปัญญาไทย. กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุกรี เจริญสุข. (2557). คู่มือครูดนตรี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2548). นาฏศิลป์ไทย : นาฏศิลป์สำหรับครูประถมศึกษา – อุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ด้านดนตรีไทย

ด้านนาฏศิลป์

ด้านการแสดงพื้นบ้าน

ตัวอย่างคำสั่งการปฏิบัติงาน

คำสั่งโรงเรียน.....

ที่ /25.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมค่ายศิลปวัฒนธรรม ประจำปีการศึกษา

ด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ ได้กำหนดจัดกิจกรรมค่ายศิลปะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ในวันที่ณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมให้เกิดแก่นักเรียน และให้การดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
3. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
4. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
5. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

- กำหนดแนวทางและอำนวยการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. คณะกรรมการดำเนินงาน

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการ
4. ครูคนที่ 4	กรรมการ
5. ครูคนที่ 5	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

- วางแผนการดำเนินงานและประสานกับฝ่ายต่าง ๆ
- บริหารงานในความรับผิดชอบให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
- แก้ไขปัญหา/อุปสรรค (ถ้ามี)

3. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ 1. เป็นพิธีการและควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามกำหนดการ

4. คณะกรรมการฝ่ายประสานงานกับสถานที่

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ 1. ติดต่อและประสานงานการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของเมืองโบราณสมุทรปราการ

5. คณะกรรมการฝ่ายวิทยากรประจำฐาน

1. ครูคนที่ 1	ประธานวิทยากร
2. ครูคนที่ 2	วิทยากร
3. ครูคนที่ 3	วิทยากร
4. ครูคนที่ 4	วิทยากร
5. ครูคนที่ 5	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ 1. ดำเนินกิจกรรมค่ายศิลปะ
2. เป็นผู้จัดทำและควบคุมฐานกิจกรรม

6. คณะกรรมการฝ่ายรับรายงานตัว

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการ
4. ครูคนที่ 4	กรรมการ
5. ครูคนที่ 5	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ 1. รับรายงานตัวนักเรียนในวันที่.....บริเวณ.....

7. คณะกรรมการฝ่ายติดต่อและควบคุมยานพาหนะ

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการ
4. ครูคนที่ 10	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ 1. ดูแลรับผิดชอบโดยประจำรถแต่ละคันทั้งไปและกลับ

8. คณะกรรมการฝ่ายเกียรติบัตร

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดทำเกียรติบัตรสำหรับนักเรียนและครูที่เข้าร่วมกิจกรรม

9. คณะกรรมการ ฝ่ายปฐมพยาบาล

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดเตรียมยาและอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล
2. ดูแลและให้การปฐมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยตลอดกิจกรรม

10. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. ดูแลควบคุมการใช้จ่ายเงินตลอดกิจกรรม

11. คณะกรรมการฝ่ายบันทึกภาพและวีดีทัศน์

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการ
3. ครูคนที่ 3	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. บันทึกภาพตลอดกิจกรรม

12. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

1. ครูคนที่ 1	ประธานกรรมการ
2. ครูคนที่ 2	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

1. จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม
2. ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำเป็นรายงานสรุปการจัดกิจกรรม

ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่

ทางราชการ

สั่ง ณ วันที่.....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1. หลักการ และเหตุผลของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อื่นเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากร หน่วยงาน และสถานศึกษา ในสังกัดได้มีความตระหนักถึงคุณค่าการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ตีประพฤติปฏิบัติ ตนตามรอยพระยุคลบาทที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเอง ต่อชุมชนและต่อสังคม จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร หน่วยงาน สถานศึกษา ผลงานระดับดีเด่นในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดสาหัส พุ่มเท เสียสละ จนทำให้เกิดผลดี แก่ทางราชการ และมีผลงานที่ประจักษ์เข้ารับรางวัล MOE AWARDS ซึ่งเป็นรางวัลประจำปีที่ทรงคุณค่าของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผลงานที่นำเสนอเพื่อรับรางวัลเป็นผลงาน การดำเนินงานในปีการศึกษา 2559

2. วัตถุประสงค์ของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วย ความมีวินัย อดสาหัส พุ่มเท เสียสละ จนทำให้เกิดผลดีแก่ทางราชการ
2. เพื่อยกย่องหน่วยงาน สถานศึกษา ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็น ตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

3. เป้าหมายของรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

1. คัดเลือกบุคลากร ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. คัดเลือกหน่วยงาน สถานศึกษา ในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

4. รายละเอียดประเภทรางวัลประถรวงศึกษาธิการ

1) ประเภทรางวัล ประกอบด้วย 5 สาขา คือ

1.1) สาขาเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ หมายถึง ผลการดำเนินงานด้านโครงการพระราชดำริหรือผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ที่ดำเนินการแสดงออกถึงความจงรักภักดี การทำนุบำรุงด้านศาสนกิจ และการร่วมมือร่วมใจ เสียสละเพื่อความมั่นคงของชาติหรือ ผลงานเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

1.2) สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ผลการดำเนินงานด้านสถานศึกษาพอเพียงระดับดีเด่น หรือผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ดำเนินการโดยใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิตและการดำเนินงาน ก่อเกิดให้มีความสุขในครอบครัว ชุมชน และสังคม

1.3) สาขาป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง ผลงานการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ระดับดีเด่น

1.4) สาขาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ผลการดำเนินงาน โครงการวิถีพุทธระดับดีเด่น โครงการสถานศึกษาคุณธรรม หรือผลงานที่บุคคล หน่วยงานสถานศึกษา ดำเนินการตามแนวทางของศาสนา โดยใช้หลักธรรมคำสอนมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนา ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ยึดมั่นในหลักธรรมที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา

1.5) สาขานุรักษ์มรดกไทย หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ที่ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการเล่นดนตรีไทย การเล่นโขน การแสดงพื้นบ้านตาม ชนบทธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย อันเป็นศิลปะการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นที่ยอมรับของ ชุมชนและสังคม

2) ประเภทรางวัล แต่ละสาขาประกอบด้วย 3 ประเภท คือ

- 2.1) ประเภทบุคคล
- 2.2) ประเภทหน่วยงาน
- 2.3) ประเภทสถานศึกษา

5. หลักเกณฑ์พิจารณารางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

ผลงานที่จะได้รับรางวัลจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผลงานที่บุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ได้ดำเนินการจนเห็นเป็นที่ประจักษ์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชากรในวัยศึกษาและต่อชุมชน สังคม และประเทศ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และยึดถือเป็นแบบอย่างได้
2. เป็นผลงานที่กระทำต่อเนื่องติดต่อกันถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็น ผลงานที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ในอนาคตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนโดยผู้เข้ารับการคัดเลือก สามารถเลือก ส่งได้เพียง 1 สาขา ต่อบุคคล หน่วยงาน และสถานศึกษา
3. ประเภทของผลงานแต่ละประเภทที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกประเภทบุคคล ต้องเป็นผู้มี ความรู้ มีความประพฤติดี มีคุณธรรมและจริยธรรม ไม่ถูกดำเนินการตามทางวินัย และครองตน ครองคน ครองงาน อย่างเหมาะสม เป็นบุรุษนียบบุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลทั่วไป
4. ประเภทของผลงานแต่ละประเภทที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกประเภทหน่วยงาน สถานศึกษา ต้องเป็นหน่วยงาน สถานศึกษาที่มีผลงานระดับดีเด่น ที่ชุมชนหรือประชาชนยอมรับ มีกระบวนการที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในองค์กร เครือข่ายทุก เครือข่าย ผู้นำทุกระดับ มีการประสานและบูรณาการทำงานร่วมกันตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน
5. ผู้ส่งผลงานประเภทบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ส่งผลงานให้กับหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา คัดเลือก และรับรองผลงานระดับดีเด่น ตามหลักเกณฑ์ โดย
5. ผู้ส่งผลงานประเภทบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ส่งผลงานให้กับหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา คัดเลือก และรับรองผลงานระดับดีเด่น ตามหลักเกณฑ์ โดย กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผลงาน 5 สาขา ผลงานดีเด่น ประเภทละ 2 ผลงาน ส่งให้ กระทรวงศึกษาธิการ
6. หน่วยงานต้นสังกัด ส่งแบบเสนอผลงานพร้อมกรอกข้อมูล ส่งให้สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
7. การเสนอผลงาน ให้ส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้พิจารณาคัดเลือก และคัดกรอง ข้อมูลเบื้องต้น พร้อมทั้งรับรองผลงานระดับดีเด่น ส่งให้สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ

6. แนวทางการคัดเลือกสถานศึกษาระดับดีเด่นรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

การคัดเลือกสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นรางวัล MOE AWARDS สาขานุรักษ์มรดกไทย มีแนวทางในการคัดเลือก ดังต่อไปนี้

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. การดำเนินงานโครงการดนตรีไทยหรือการแสดงและกิจกรรม การอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเป็นที่ประจักษ์	1. จัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีไทย/นาฏศิลป์ไทย/โขน/การแสดงพื้นบ้าน ที่แสดงถึงการอนุรักษ์มรดกไทย 2. โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับดนตรีไทย/นาฏศิลป์ไทย/โขน/การแสดงพื้นบ้าน มีการติดตามประเมินผลงาน 3. โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับดนตรีไทย/นาฏศิลป์ไทย/โขน/การแสดงพื้นบ้าน ได้รับความเผยแพร่เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไป	ปฏิบัติได้ 3 รายการ	ปฏิบัติได้ 2 รายการ	ปฏิบัติได้ 1 รายการ
2. ดำเนินโครงการดนตรีไทยหรือการแสดงและกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเกิดประโยชน์ต่อประชากรในวัยศึกษาชุมชน สังคมและประเทศ	1. การดำเนินจัดตั้งชมรม 2. ได้รับรางวัลระดับชุมชนและกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่แสดงถึงการมีพัฒนาการที่เด่นชัดตามเวลาดำหนด 3. ได้รับรางวัลระดับจังหวัด/ประเทศ	ปฏิบัติได้ 3 รายการ	ปฏิบัติได้ 2 รายการ	ปฏิบัติได้ 1 รายการ
3. ดำเนินโครงการดนตรีไทยหรือการแสดงและกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี	การดำเนินโครงการดนตรีไทยหรือการแสดงกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่แสดงถึงการมีพัฒนาการที่เด่นชัดตามเวลาดำหนด	ปฏิบัติและมีพัฒนาการต่อเนื่อง 3 ปีขึ้นไป	ปฏิบัติและมีพัฒนาการต่อเนื่อง 2 ปี	ปฏิบัติและมีพัฒนาการต่อเนื่อง 1 ปี
4. ดำเนินงานดนตรีไทยหรือการแสดงและการอนุรักษ์มรดกไทย เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน เครือข่ายและบุคคลทั่วไป	1. เป็นสถานศึกษาที่เป็นผู้นำด้านความรู้ที่แสดงถึงการเป็นผู้อนุรักษ์มรดกไทยด้านดนตรีไทย โขน ที่คงไว้ซึ่งมรดกไทยดั้งเดิม 2. เป็นสถานศึกษาที่แสดงบทบาทตามกรอบภารกิจงานที่สามารถเป็นแบบอย่างในด้านอนุรักษ์มรดกไทย 3. เป็นสถานศึกษาที่นำความรู้ด้านการอนุรักษ์มรดกไทยเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศ โดยไม่แสวงหาประโยชน์	ทำทั้ง 3 รายการ	ทำได้ 2 รายการ	ทำได้ 1 รายการ
5. มีการประสานงานและบูรณาการ การทำงานการอนุรักษ์มรดกไทยร่วมกัน	1. มีการบูรณาการในการอนุรักษ์มรดกไทยโดยแสดงถึงการประสานงานร่วมกับจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน 2. การดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการร่วมมือสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการอนุรักษ์มรดกไทยจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน 3. มีการบูรณาการที่เกิดจากการวางแผนร่วมกันจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย	ทำทั้ง 3 รายการ	ทำได้ 2 รายการ	ทำได้ 1 รายการ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ แหล่งข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย เอกสารแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 13 รายการ และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางฯ แบบประเมินความครบถ้วนของร่างองค์ประกอบคู่มือ และแบบประเมินคุณภาพของคู่มือ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และการวิเคราะห์ฐานนิยม สามารถสรุปผลการวิจัยที่สำคัญได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 งาน ได้แก่ ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ และด้านการแสดงพื้นบ้าน โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผน มีทั้งหมด 7 ประเด็น ได้แก่ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลาที่ใช้ ผู้รับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม งบประมาณที่ใช้ กำหนดตัวชี้วัด การศึกษาเอกสาร พบประเด็นการวางแผนทั้ง ในการวางแผนงานแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านดนตรีไทย ประกอบด้วย โครงการ/กิจกรรม ทั้งหมด 4 โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ กิจกรรมชมรมดนตรีไทย และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านดนตรีไทย) เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักในดนตรีไทยแก่นักเรียน มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้รับผิดชอบคือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และครูผู้สอนดนตรีไทย งบประมาณที่ใช้ 95,000 บาท ระยะเวลาที่ใช้คือ ตลอดปีงบประมาณ และกำหนดตัวชี้วัดไว้ 6 ประเด็น ได้แก่ นักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น นักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย

นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ และนักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย

1.2 ด้านนาฏศิลป์ ประกอบด้วย 4 โครงการ/กิจกรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาการเรียน การสอนนาฏศิลป์ โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์ และ กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้าน นาฏศิลป์ให้สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ และเพื่อเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (ด้านนาฏศิลป์) มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้รับผิดชอบคือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และครูผู้สอนนาฏศิลป์ งบประมาณที่ใช้ 63,000 บาท ระยะเวลาที่ ใช้คือ ตลอดปีงบประมาณ และกำหนดตัวชี้วัดไว้ 6 ประเด็น ได้แก่ นักเรียนสามารถแสดงออกทาง นาฏศิลป์ได้ คุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ นักเรียนมีสุนทรียภาพและบุคลิกภาพที่ดี นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด ในระดับ จังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาและการบริการ ชุมชน

1.3 ด้านการแสดงพื้นบ้าน ประกอบด้วย 3 โครงการ/กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน) โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น และ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม และเพื่อพัฒนาส่งเสริม กิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้รับผิดชอบคือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และครูผู้สอนการแสดงพื้นบ้าน งบประมาณที่ใช้ 140,000 บาท ระยะเวลาที่ใช้คือ ตลอดปีงบประมาณ และกำหนดตัวชี้วัดไว้ 7 ประเด็น ได้แก่ นักเรียนสามารถแสดงการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองได้ นักเรียนสามารถบอกได้ถึงวัฒนธรรม ที่น่าภูมิใจในท้องถิ่นตนเองได้ นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนมีความสำนึกรัก ใน วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดในระดับต่างๆ โรงเรียนเป็นหน่วย บริการความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์บริการ วิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ การมอบหมายงาน การจัดสรร งบประมาณ ระยะเวลาที่ปฏิบัติตามแผน และจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด จากการศึกษาเอกสารไม่ พบประเด็นดังกล่าว ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ในการปฏิบัติตามแผนในงานแต่ละด้านมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านดนตรีไทย มีการมอบหมายงานโดยการ จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปี การศึกษา จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม จัดสรรงบประมาณเป็นเงิน เงินอุดหนุน รายหัว 50,000 บาท เงินรายได้สถานศึกษา 20,000 บาท และเงินอื่นๆ 25,000 บาท ระยะเวลา ดำเนินงาน ขึ้นวางแผนในเดือนตุลาคม ขึ้นปฏิบัติตามแผน ช่วงเดือนตุลาคม-กันยายน และขึ้น ประเมินผล ช่วงเดือนกันยายน และการจัดกิจกรรมตามแผน ประกอบด้วย

- 1) จัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องดนตรีไทย
- 2) ซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่ชำรุด
- 3) ติดต่อประสานงานวิทยากรภายนอกให้ความรู้เพิ่มเติม
- 4) ฝึกซ้อมนักเรียนช่วงเช้าแถว และช่วงหลังเลิกเรียน
- 5) จัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทยตามคาบเรียน
- 6) จัดกิจกรรมชมรมในคาบเรียน
- 7) จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา
- 8) เข้าร่วมการแข่งขันตามระยะเวลาที่หน่วยงานภายนอกกำหนด
- 9) เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของ

โรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ

2.2 ด้านนาฏศิลป์ มีการมอบหมายงานโดยการ จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปี การศึกษา จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม จัดสรรงบประมาณเป็นเงิน เงินอุดหนุน รายหัว 5,000 บาท เงินรายได้สถานศึกษา 58,000 บาท และเงินอื่นๆ 3,000 บาท ระยะเวลา ดำเนินงาน ขึ้นวางแผนในเดือนตุลาคม ขึ้นปฏิบัติตามแผน ช่วงเดือนตุลาคม-กันยายน และขึ้น ประเมินผล ช่วงเดือนกันยายน และการจัดกิจกรรมตามแผน ประกอบด้วย

- 1) จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ
- 2) ฝึกซ้อมพัฒนาทักษะของนักเรียน ช่วงเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน
- 3) จัดแสดงผลงานเมื่อจบภาคการศึกษา
- 4) เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งของหน่วยงานภายในและภายนอก
- 5) ร่วมกับหน่วยงานภายนอกเผยแพร่ นาฏศิลป์สู่สาธารณชน
- 6) เข้าร่วมการแสดงเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ
- 7) เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของ

โรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ

2.3 ด้านการแสดงพื้นบ้าน มีการมอบหมายงานโดยการ จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการ ประจำปีการศึกษา จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม จัดสรรงบประมาณเป็นเงิน เงิน อุดหนุนรายหัว 70,000 บาท เงินรายได้สถานศึกษา 60,000 บาท และเงินอื่นๆ 10,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินงาน ขึ้นวางแผนในเดือนตุลาคม ขึ้นปฏิบัติตามแผน ช่วงเดือนตุลาคม-กันยายน และ
 ขึ้นประเมินผล ช่วงเดือนกันยายน และการจัดกิจกรรมตามแผน ประกอบด้วย

- 1) จัดซื้อครุภัณฑ์การแสดงพื้นบ้านที่จำเป็น
- 2) ซ่อมบำรุงเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงต่างๆ
- 3) ฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อแสดงในงานต่างๆ ในช่วงเวลาเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน
- 4) จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 5) จัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 6) จัดกิจกรรมทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 7) เผยแพร่การแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง

3. ด้านการประเมินผล ประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือ
 ที่ใช้ประเมินผล และการจัดทำรายงานผล จากการศึกษาเอกสารพบทุกประเด็น

3.1 ด้านดนตรีไทย มีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดจากการทดสอบทักษะนักเรียนผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย การสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน เกียรติบัตร/รางวัล
 ต่างๆ และผลงานนักเรียน โดยใช้เครื่องมือประเมินผล ได้แก่ แบบทดสอบทักษะของนักเรียน แบบ
 รายงานผลการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ภาพกายการร่วมกิจกรรมต่างๆ แฟ้มสะสมผลงาน
 ของนักเรียน และมีการสรุปผลการรายงาน และเผยแพร่รายงานผลการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรม ใน
 รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เว็บไซต์ของโรงเรียน และวารสารโรงเรียน

3.2 ด้านนาฏศิลป์ มีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดจากการทดสอบความสามารถของนักเรียน
 ชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน และ
 เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ โดยใช้เครื่องมือประเมินผล ได้แก่ แบบทดสอบความทักษะของนักเรียน
 แบบรายงานผลการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ภาพกายการร่วมกิจกรรมต่างๆ และแฟ้ม
 สะสมผลงานของนักเรียน และมีการสรุปผลการรายงาน และเผยแพร่รายงานผลการปฏิบัติโครงการ/
 กิจกรรม ในรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เว็บไซต์ของโรงเรียน และวารสารโรงเรียน

3.3 ด้านการแสดงพื้นบ้าน มีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดจากการทดสอบทักษะและความรู้
 ที่ได้จากการเข้าค่าย สอบถามความพึงพอใจ การทำใบงานทัศนศึกษาของนักเรียน ประเมินความพึง
 พอใจและสำรวจรายการแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เครื่องมือในการประเมินผล ได้แก่
 แบบทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่าย แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้า
 ค่ายฯ ใบงานทัศนศึกษา แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบสำรวจรายการแหล่งเรียนรู้ และมีการ
 จัดทำรูปเล่มสรุปผลการรายงาน และเผยแพร่รายงานผลการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรม ในรายงานการ
 ประเมินตนเองของสถานศึกษา เว็บไซต์ของโรงเรียน และวารสารโรงเรียน

4. เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัดที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติในด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการเล่นดนตรีไทย การเล่นโขน การแสดงพื้นบ้านตาม ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย อันเป็นศิลปะการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ในโรงเรียน โดยแต่ละตัวชี้วัดมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านผลงานเป็นที่ประจักษ์

- 1.1) โรงเรียนจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม
- 1.2) โรงเรียนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล
- 1.3) โรงเรียนเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

2) ด้านผลงานเกิดประโยชน์

- 2.1) โรงเรียนจัดตั้งชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม
- 2.2) นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันด้านศิลปวัฒนธรรมและได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ

- 2.3) ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน

3) ด้านผลงานเป็นที่ยอมรับ

- 3.1) ครู, นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
- 3.2) โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
- 3.3) โรงเรียนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์

4) ด้านการประสานงานและบูรณาการ

- 4.1) มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก
- 4.2) ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก
- 4.3) ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย

5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี

- 5.1) ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี

5.1.2 คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย แบ่งคู่มือฯ ออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 1. ส่วนนำ 2. ส่วนเนื้อหา 3. ส่วนอ้างอิง โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1. ส่วนนำ ประกอบด้วย ปกคู่มือฯ, คำชี้แจง, ความเป็นมาและความสำคัญ, วัตถุประสงค์ของคู่มือและคำจำกัดความ มีรายละเอียดดังนี้

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานด้านดนตรีไทย, การบริหารงานด้านนาฏศิลป์และ การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย
3. ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย รายการอ้างอิง และ ภาคผนวก

ผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนทั้งหมด 6 คน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้ 1) เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือตรงประเด็นกับเรื่องที่ศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด 2) เนื้อหาในคู่มือสามารถนำไปอ้างอิงได้ มีคุณภาพมากที่สุด 3) การนำเสนอเนื้อหาเหมาะสมกับผู้ที่ศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด 2. ด้านรูปแบบ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ตัวอักษร ที่อ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ มีคุณภาพมากที่สุด 2) การใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษา มีคุณภาพมากที่สุด 3) ลักษณะการจัดรูปแบบ มีคุณภาพมากที่สุด 4) การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน แยกเป็นหัวข้อชัดเจน มีคุณภาพมากที่สุด และ 3.ด้านการนำไปใช้ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมสามารถนำไปใช้จริงได้ มีคุณภาพมากที่สุด 2) ข้อมูลในคู่มือผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ มีคุณภาพมากที่สุด 3) คู่มือเป็นประโยชน์ต่อการบริหารศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การวางแผนการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดตัวชี้วัดด้านดนตรีไทยประกอบด้วยนักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น นักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ และนักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย

การกำหนดตัวชี้วัดด้านนาฏศิลป์ นักเรียนสามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้ คุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนมีสุนทรียภาพและบุคลิกภาพที่ดี นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด ในระดับจังหวัด, เขตพื้นที่ หรือระดับประเทศ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาและการบริการชุมชน

การกำหนดตัวชี้วัดด้านการแสดงพื้นบ้าน นักเรียนสามารถแสดงการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองได้ นักเรียนสามารถบอกได้ถึงวัฒนธรรมที่น่าภูมิใจในท้องถิ่นตนเองได้ นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนมีความสนใจรัก ในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวด ในระดับต่างๆ โรงเรียนเป็นหน่วยบริการความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

จะเห็นได้ว่าการกำหนดตัวชี้วัดทั้ง 3 ด้านนั้น มีการกำหนดตัวชี้วัด ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และจิตใจ ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom, 1976) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสติปัญญา การรู้คิด ความสามารถในการคิด 2) จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจเกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึกความซาบซึ้ง ทศนคติความเชื่อความสนใจและคุณธรรม และ 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บอกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ พฤติกรรมด้านนี้จะเห็นได้จากของการปฏิบัติที่แสดงออกมาให้เห็น

5.2.2 การปฏิบัติตามแผนการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์เอกสารแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินงาน จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด ซึ่งทั้ง 4 ประเด็น ไม่พบจากการศึกษาเอกสารแผนปฏิบัติการประจำปี หรือพบแต่ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน จึงทำให้ต้องสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากผู้อำนวยการและครู

จะเห็นได้ว่า การเขียนแผนปฏิบัติการของโรงเรียนยังไม่มีมีความชัดเจนเท่าที่ควร อาจจะส่งผลให้การดำเนินงานในโรงเรียนไม่เป็นระบบ เพราะไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ดังที่ เสนาะ ดิยาวัว (2543) กล่าวว่า การวางแผนทำให้รู้ทิศทางในการดำเนินงาน เมื่อผู้ปฏิบัติงานรู้ทิศทางการทำงานก็สามารถประสานงานกัน รู้ว่าควรทำอะไรและทำอย่างไรจะได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากไม่มีการวางแผน นอกจากไม่รู้ว่าจุดหมายปลายทางอยู่ที่ไหนแล้วยังก่อให้เกิดการสูญเสียหรือสิ้นเปลืองทรัพยากรอีกด้วย

5.2.3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาเน้นที่ผลงานมากกว่าผลที่เกิดแก่ผู้เรียน

จากผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์ 2) ผลงานเกิดประโยชน์ 3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ 4) ประสานงานและบูรณาการ และ 5) ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี

จะเห็นได้ว่าทั้ง 5 ตัวชี้วัดนั้นเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานนั้นๆ เพียงแค่ผลผลิต (Output) ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม เท่านั้น ไม่ได้มีการประเมินไปถึง ผลลัพธ์ (Outcome) หรือผลกระทบ (Impact) ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งในหลักการประเมินนั้น ควรที่จะต้องประเมินให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน เพราะเนื่องจากการประเมินผลนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงผลของการปฏิบัติงาน ดังที่ ศิริวรรณ ศิริบุญ (2553) กล่าวว่า การการประเมินผลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ที่จะสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานนั้นๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรมีการกำกับ ติดตาม ดูแล ในเรื่องของการประเมินผลนักเรียนตามตัวชี้วัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้มีการกำหนดตัวชี้วัด ครบทั้ง 3 ด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และจิตใจ ถ้าหากโรงเรียนได้มีการกำกับ ติดตาม และดูแลในเรื่องของการประเมินผลนักเรียน จะทำให้นักเรียนนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด

1) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ควรมีการกำกับ ดูแล การเขียนโครงการของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนที่สุด ทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า จากการวิเคราะห์เอกสารแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินงาน จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด ซึ่งทั้ง 4 ประเด็น ไม่พบจากการศึกษาเอกสารแผนปฏิบัติการประจำปี หรือพบแต่ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน

3) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ผู้รับผิดชอบการมอบรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ) ควรมีการกำหนดตัวชี้วัด กำกับติดตามผลให้มีการประเมินผลตัวชี้วัดให้ครบทุกด้าน ทั้งในด้าน กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact)

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการนั้นเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์เพียงแค่ผลผลิต (Output) ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม เท่านั้น ไม่ได้มีการประเมินไปถึง ผลลัพธ์ (Outcome) หรือผลกระทบ (Impact) ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2) ควรมีการวิจัยในเรื่องของมูลค่าของโครงการ/กิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมที่เกิดผลแก่นักเรียนและสังคมโดยรวม

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. (2538). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา
ผลงานระดับดีเด่น รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2559.
กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

จิตต์อารีย์ กนกนรินทร์. (2556). หลักและวิธีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิราหนู โสภากและคณะ. (2545). ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย
กรณีศึกษา : อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย – กำแพงเพชรและอุทยาน
ประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). หลักการบริหารการศึกษาและจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ณัชชา ศุภสิริสุข. (2552). การพัฒนาคู่มือการประเมินและพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำแบบชื่นชม
ตนเองของผู้บริหารโรงเรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.

ทศนา แคมมณี. (2539). เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เทวี ประสาท. (2546). ศิลปะ: รากฐานแห่งการศึกษา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเด็ก.

ธัญรัตน์ จันทร์ปลั่ง. (2550). การศึกษาวิวัฒนาการภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของ
สถาบันอุดมศึกษาไทย (พุทธศักราช 2459-2549). (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต),
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ประยุทธ์ จันทร์โอชา. (2557). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

ประเวศ วะสี. (2548). คุณธรรม-จริยธรรม : ระเบียบวาระแห่งชาติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม.
กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม).

ปราชญา กล้าผจญ และ สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ปรารธนา พลอภิชาติ. (2556). การพัฒนาคู่มือการสร้างแบบสอบบวินิจฉัยการแก้โจทย์ปัญหา
คณิตศาสตร์สำหรับครูประถมศึกษาโดยใช้โมเดลข้อสอบและวิธีลำดับขั้นของคุณลักษณะ.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปรีดา เหลือบแล. (2557). แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตาก. วารสารวิชาการเครือข่าย
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ(ปีที่ 4 ฉบับที่ 6 มกราคม – มิถุนายน 2557).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่น.
- เรื่องชัย จรุงศิริวัฒน์. (2556). เทคนิคการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิริยา ศรีวิเชียร. (2551). การพัฒนาคู่มือส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน: บทเรียนรู้จากโรงเรียนที่มีการ
ปฏิบัติดี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ. (2553). การติดตามประเมิน ผลสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้.
สรรรถ จินตภวัต. (2557). การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (*Work Manual Development*).
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2545). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สัมมา ธนิตย์. (2556). หลัก ทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2548). ความหมาย แนวคิดและประเด็นที่เกี่ยวกับ
“วัฒนธรรม”. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). การเขียนคู่มือปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สุกรี เจริญสุข. (2557). คู่มือครูดนตรี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกิจ ทวีศักดิ์. (2555). การพัฒนาคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ:
การวิจัยแบบผสมวิธี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2548). นาฏศิลป์ไทย: นาฏศิลป์สำหรับครูประถมศึกษา – อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอ
เดียนส์ไตร์.
- สุมิตรา วิริยะ. (2554). การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนabatบาทสถาบันอุดมศึกษาด้านการทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สุรรัตน์ จินพงษ์. (2556). ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวัฒนธรรมไทยของ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เสถียร คามิศักดิ์. (2549). การเขียนคู่มือปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสนาะ ดิยาวี. (2543). หลักการบริหาร: การวางแผน. . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Best, J. W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice – Hall Inc.
- Bloom, B. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York McGraw-Hill Book Company.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the Crisis*: MIT Press.
- Gulick, L. a. L. U. (1973). *The Science of Administration*. New York.
- Newby, T. J., Stepich, D.A., Lehman, J.D., & Russell, J.D. (2000). *Educational Technology for Teaching and Learning*. Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice-hall.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อนามทรงคุณวุฒิ

ประเมิน (ร่าง) องค์กรประกอบ และ (ร่าง) คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์ ผู้ช่วยอธิการบดี งานด้านวิชาการ และ
ประกันคุณภาพหลักสูตร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล ประธานสาขาวิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นายชัยชาญ ช่วยโพธิ์กลาง ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
4. นายสมเกียรติ ภู่เจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงธรรม
5. นายสัตถามุติ รักสินิตสกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปลายคลอง 22
6. นางสาวนงลักษณ์ ฉิมพาลี ครูดนตรีไทยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเมิน (ร่าง) แนวทาง การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1. นายชัยชาญ ช่วยโพธิ์กลาง	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. นายสมเกียรติ ภู์เจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงธรรม
3. นางสาวนงลักษณ์ ฉิมพาลี	ครูดนตรีไทยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
4. นางสาวลัดดา ฉิมพาลี	ครูนาฏศิลป์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
5. นายสุวัฒน์ อยู่แท้กุล	ครูการแสดงพื้นบ้านโรงเรียนบ้านขามน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

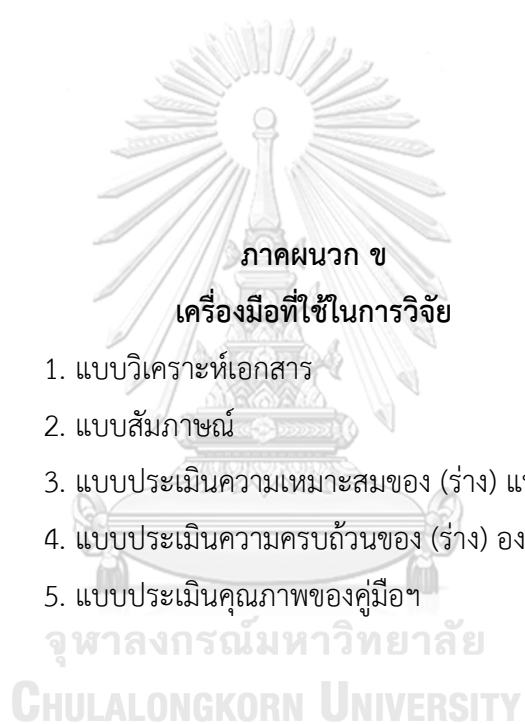
แนวทาง การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

1. นายชัยชาญ ช่วยโพธิ์กลาง	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. นายสมเกียรติ ภูเจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงธรรม
3. นางสาวนงลักษณ์ ฉิมพาลี	ครูดนตรีไทยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
4. นายรัตนสินทร์ พ่อคำ	ครูดนตรีไทยโรงเรียนวัดทรงธรรม
5. นางสาวลัดดา ฉิมพาลี	ครูนาฏศิลป์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
6. นายสุวัฒน์ อยู่แท้กุล	ครูการแสดงพื้นบ้านโรงเรียนบ้านขามน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร
2. แบบสัมภาษณ์
3. แบบประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางฯ
4. แบบประเมินความครบถ้วนของ (ร่าง) องค์ประกอบคู่มือฯ
5. แบบประเมินคุณภาพของคู่มือฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบวิเคราะห์เอกสาร

เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสาร

1. ชื่อเอกสาร.....
2. ที่มา.....
3. งานด้านศิลปวัฒนธรรม
 ด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ ด้านการแสดงพื้นบ้าน

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา	พบ ข้อมูล	ไม่พบ ข้อมูล	รายละเอียดการดำเนินงาน
ชื่อโครงการ/ กิจกรรม.....			
1. การวางแผน ประกอบด้วย			
1) การกำหนดวัตถุประสงค์			
2) การกำหนดเป้าหมาย			
3) การกำหนดผู้รับผิดชอบ			
4) การกำหนดงบประมาณที่ใช้			
5) การกำหนดระยะเวลาที่ใช้			
6) การกำหนดกิจกรรม/โครงการ			

การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา	พบ ข้อมูล	ไม่พบ ข้อมูล	รายละเอียดการดำเนินงาน
7) การกำหนดตัวชี้วัด			
2. การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย			
1) การมอบหมายงาน			
2) การจัดสรรงบประมาณ			
3) ดำเนินการในระยะเวลาที่กำหนด			
4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด			
3. การประเมินผล ประกอบด้วย			
1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด			
2) เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล			
3) การจัดทำรายงานผล			

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
(ส่วนที่ไม่พบจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลฯ)

1. การมอบหมายงาน : ผู้บริหารมีการมอบหมายงานแก่ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ หรือไม่
อย่างไร

.....
.....
.....

2. การจัดสรรงบประมาณ : โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณประมาณในงานด้านศิลปวัฒนธรรม
อย่างไร

.....
.....
.....

3. ระยะเวลาในดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านมีการจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้อย่างไรบ้าง?

.....
.....
.....

5. ปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมมีอะไรบ้าง และมีแนวทางในการแก้ไข
ปัญหา/อุปสรรคนั้นอย่างไร

.....
.....
.....

แบบประเมินความเหมาะสม
ของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความเหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

3. ความคิดเห็นของท่านในการตอบแบบประเมินครั้งนี้ มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาร่างแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบประเมิน แต่ละตอนที่กำหนด และกรุณาส่งคืนแบบประเมินนี้ ตามที่อยู่ดังแนบ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกมลวรรณ ม่วงสุข

นิสิตหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail:kamomgift@gmail.com

Tel. 083-5417269

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

1. ชื่อ-สกุล.....

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

สาขาวิชา.....

3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....

4. สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณา (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ที่ส่งมาพร้อมกับแบบตรวจสอบฉบับนี้ เมื่อท่านได้อ่านข้อความในแบบประเมินแต่ละข้อแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสมในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสมในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

-1 หมายถึง แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ไม่มีความเหมาะสม

ตัวอย่าง การตอบแบบประเมิน (เฉพาะข้อที่ 1)

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		ครบถ้วน (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
1.	ด้านดนตรีไทย				
	1.1 ด้านการวางแผน				
	1) กำหนดวัตถุประสงค์	✓			
	- เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย - เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย - เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านดนตรีไทย)				

หมายถึง ในข้อ 1.1 ท่านมีความเห็นว่า ชื่อโครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม	
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)		
1.	ด้านดนตรีไทย					
	1.1 ด้านการวางแผน					
	1) กำหนดวัตถุประสงค์					
	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย - เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย - เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านดนตรีไทย) 					
	2) กำหนดเป้าหมาย					
	เชิงปริมาณ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่เรียนในรายวิชาดนตรีไทย - นักเรียนความสามารถพิเศษดนตรีไทย - นักเรียนในชมรมดนตรีไทย - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เชิงคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - นักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขัน มีความภาคภูมิใจที่นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและประเทศชาติ 					
	3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้					
	- ตลอดปีงบประมาณ					
	4) กำหนดผู้รับผิดชอบ					
	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ - ครูผู้สอนดนตรีไทย 					
	5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามวัตถุประสงค์					
<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย 2. โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ 3. กิจกรรมชมรมดนตรีไทย 4. กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) 						
6) กำหนดงบประมาณที่ใช้						
<ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย 50,000 บาท - โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ 20,000 บาท - กิจกรรมชมรมดนตรีไทย 20,000 บาท 						

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	- กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) 5,000 บาท				
7)	กำหนดตัวชี้วัด				
	- นักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น - นักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย - นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - นักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และ ประเทศ - นักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย				
	1.2 ด้านปฏิบัติตามแผน				
	1) การมอบหมายงาน				
	- จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม				
	2) การจัดสรรงบประมาณ				
	- เงินอุดหนุนรายหัว 50,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 20,000 บาท - เงินอื่นๆ 25,000				
	3) ระยะเวลาที่ปฏิบัติตามแผน				
	- ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน				
	4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด				
	- จัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องดนตรีไทย - ซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่ชำรุด - ติดต่อประสานงานวิทยากรภายนอกให้ความรู้เพิ่มเติม - ฝึกซ้อมนักเรียน - จัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีไทยตามคาบเรียน - จัดกิจกรรมชมรมในคาบเรียน - ฝึกซ้อมดนตรีไทย ช่วงเช้าแถว และช่วงหลังเลิกเรียน - จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนเมื่อจบภาคการศึกษา - เข้าร่วมการแข่งขันตามระยะเวลาที่หน่วยงานภายนอกกำหนด				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	- เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ				
1.3 ด้านการประเมินผล					
	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด				
	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะนักเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทย - สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ - ผลงานนักเรียน 				
	2) เครื่องมือการประเมินผล				
	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ภาพกายการร่วมกิจกรรมต่างๆ - แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน 				
	3) การจัดทำรายงานผล				
	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินโครงการ - จัดทำรูปเล่มรายงานผล 				
1.4 ตัวชี้วัดตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ					
	1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์				
	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านดนตรีไทยชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ 				
	1)) ผลงานเกิดประโยชน์				
	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทย - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันดนตรีไทยได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน 				
	3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ				
	<ul style="list-style-type: none"> - ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านดนตรีไทย - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์ดนตรีไทย 				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	- โรงเรียนเผยแพร่ดนตรีไทยสู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์				
	4) ประสานและบูรณาการการทำงาน ร่วมกับหน่วยงานภายนอก				
	- มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย				
	5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี				
	- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี				
2.	ด้านนาฏศิลป์				
	2.1 ด้านการวางแผน				
	1) กำหนดวัตถุประสงค์				
	- เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ - เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้สูงขึ้น - เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนที่สนใจ - เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ด้านนาฏศิลป์)				
	2) กำหนดเป้าหมาย				
	เชิงปริมาณ - นักเรียนที่เรียนในรายวิชานาฏศิลป์ - นักเรียนในชมรมนาฏศิลป์ - นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านนาฏศิลป์ - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เชิงคุณภาพ - นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ - นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถด้านนาฏศิลป์ - นักเรียนมีความสุขพินิจและบุคลิกภาพที่ดี				
	3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้				
	- ตลอดปีงบประมาณ				
	4) กำหนดผู้รับผิดชอบ				
	- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ - ครูผู้สอนนาฏศิลป์				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตาม วัตถุประสงค์				
	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ - โครงการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์สู่ความเป็นเลิศ - กิจกรรมชมรมนาฏศิลป์ - กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (นาฏศิลป์) 				
	6) กำหนดงบประมาณที่ใช้				
	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย 50,000 บาท - โครงการพัฒนาทักษะดนตรีไทยสู่ความเป็นเลิศ 20,000 บาท - กิจกรรมชมรมดนตรีไทย 20,000 บาท - กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (ดนตรีไทย) 5,000 บาท 				
	7) กำหนดตัวชี้วัด				
	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้อย่างน้อย 1 ชนิด - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีไทยสูงขึ้น - นักเรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีไทย - นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - นักเรียนมีผลงานด้านดนตรีไทยการประกวดระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ - นักเรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย 				
	2.2 ด้านปฏิบัติตามแผน				
	1) การมอบหมายงาน				
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม 				
	2) การจัดสรรงบประมาณ				
	<ul style="list-style-type: none"> - เงินอุดหนุนรายหัว 5,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 58,000 บาท - เงินอื่นๆ 3000 บาท 				
	3) ระยะเวลาที่ปฏิบัติตามแผน				
	<ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน 				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด				
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ - ฝึกซ้อมพัฒนาทักษะของนักเรียน ช่วงเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน - จัดแสดงผลงานเมื่อจบภาคการศึกษา - เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ทั้งของหน่วยงานภายในและภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ - เข้าร่วมการแสดงผลงานเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ - เผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านวารสารของโรงเรียน เว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน Youtube, Facebook ฯลฯ 				
2.3 ด้านการประเมินผล					
	1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด				
	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความสามารถของนักเรียนชั้นเรียน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ - สังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน - เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ 				
	2) เครื่องมือการประเมินผล				
	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะของนักเรียน - แบบรายงานผลการเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ภาพถ่ายการร่วมกิจกรรมต่างๆ - แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน 				
	3) การจัดทำรายงานผล				
	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินโครงการ - จัดทำรูปเล่มรายงานผล 				
2.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ					
	1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์				
	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านนาฏศิลป์ชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการติดตามประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ 				
	1) ผลงานเกิดประโยชน์				
	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมนาฏศิลป์ 				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันนาฏศิลป์ได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน 				
	3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ				
	<ul style="list-style-type: none"> - ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านนาฏศิลป์ - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์นาฏศิลป์ - โรงเรียนเผยแพร่นาฏศิลป์สู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ 				
	4) ประสานและบูรณาการการทำงาน ร่วมกับหน่วยงานภายนอก				
	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์นาฏศิลป์ 				
	5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี				
	- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี				
3.	ด้านการแสดงพื้นบ้าน				
	3.1 ด้านการวางแผน				
	1) กำหนดวัตถุประสงค์				
	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม - เพื่อพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน 				
	2) กำหนดเป้าหมาย				
	เชิงปริมาณ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เชิงคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านโดยตรง - โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นท้องถิ่น 				
	3) กำหนดระยะเวลาที่ใช้				
	- ตลอดปีงบประมาณ				
	4) กำหนดผู้รับผิดชอบ				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ - ครูผู้สอนการแสดงพื้นบ้าน				
	5) กำหนดโครงการ/กิจกรรมตาม วัตถุประสงค์				
	- กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน) - โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น - โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น				
	6) กำหนดงบประมาณที่ใช้				
	- กิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม (การแสดงพื้นบ้าน) 70,000 บาท - โครงการทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น 40,000 บาท - โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 30,000 บาท				
	7) กำหนดตัวชี้วัด				
	--นักเรียนสามารถแสดงการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองได้ - นักเรียนสามารถบอกได้ถึงวัฒนธรรมที่น่าภูมิใจในท้องถิ่นตนเองได้ - นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - นักเรียนมีความสำนักรัก ในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน - นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดต่างๆ ในระดับต่างๆ - โรงเรียนเป็นหน่วยบริการความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง				
	3.2 ด้านปฏิบัติตามแผน				
	1) การมอบหมายงาน				
	- จัดทำคำสั่งปฏิบัติราชการประจำปีการศึกษา - จัดทำคำสั่งปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม				
	2) การจัดสรรงบประมาณ				
	- เงินอุดหนุนรายหัว 70,000 บาท - เงินรายได้สถานศึกษา 60,000 บาท - เงินอื่นๆ 10,000 บาท				
	3) ระยะเวลาที่ปฏิบัติตามแผน				
	- ขึ้นวางแผน : ตุลาคม - ขึ้นปฏิบัติตามแผน : ตุลาคม-กันยายน - ขึ้นประเมินผล : เดือนกันยายน				
	4) จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดซื้อครุภัณฑ์การแสดงพื้นบ้านที่จำเป็น - ซ่อมบำรุงเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงต่างๆ - ฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อแสดงในงานต่างๆ ในช่วงเวลาเช้าแถวหรือหลังเลิกเรียน - จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - จัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - จัดกิจกรรมทัศนศึกษาสำนักรักวัฒนธรรมท้องถิ่น - เผยแพร่การแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง 				
1.3 ด้านการประเมินผล					
1) การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด					
	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้จากการเข้าค่าย - สังเกตพฤติกรรม - ผลงานนักเรียน - ประเมินกิจกรรม - การทำใบงานทัศนศึกษาของนักเรียน - ประเมินแหล่งเรียนรู้ 				
2) เครื่องมือการประเมินผล					
	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่าย - ใบงานทัศนศึกษา - แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบสอบถามความพึงพอใจ - แบบสำรวจรายการแหล่งเรียนรู้ - แบบประเมินแหล่งเรียนรู้ - แฟ้มสะสมผลงาน 				
3) การจัดทำรายงานผล					
	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลการดำเนินโครงการ - จัดทำรูปเล่มรายงานผล 				
3.4 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ					
1) ผลงานเป็นที่ประจักษ์					
	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการแสดงพื้นบ้านชัดเจน - โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่มีการประเมินผล - โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ 				

ข้อที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอ แนะ เพิ่มเติม
		เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
	1)) ผลงานเกิดประโยชน์				
	- โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรมการแสดงพื้นบ้าน - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันการแสดงพื้นบ้านได้รับรางวัลระดับชุมชน จังหวัดและ ประเทศ - ผลงานนักเรียนมีพัฒนาการอย่างชัดเจน				
	3) ผลงานเป็นที่ยอมรับ				
	- ครู,นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้นำความรู้ด้านการแสดงพื้นบ้าน - โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน - โรงเรียนเผยแพร่การแสดงพื้นบ้านสู่สาธารณะโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์				
	4) ประสานและบูรณาการการทำงาน ร่วมกับหน่วยงานภายนอก				
	- มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก - ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก - ร่วมกับหน่วยงานภายนอกอนุรักษ์ดนตรีไทย				
	5) ดำเนินโครงการต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี				
	- ดำเนินการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี				

แบบประเมินความครบถ้วน

ของ (ร่าง) องค์กรคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความครบถ้วน มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประเมินครบถ้วนของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) องค์กรคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย

3. ความคิดเห็นของท่านในการตอบแบบประเมินครั้งนี้ มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบตรวจสอบแต่ละตอนที่กำหนด และกรุณาส่งคืนแบบประเมินนี้ ตามที่อยู่ดังแนบ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกมลวรรณ ม่วงสุข

นิสิตหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: kamomgift@gmail.com

Tel. 083-5417269

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

1. ชื่อ-สกุล.....

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

สาขาวิชา.....

3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....

4. สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการนี้ เมื่อท่านได้อ่านข้อความในแบบตรวจสอบแต่ละข้อแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางมีความครบถ้วนในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางมีความครบถ้วนในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม

-1 หมายถึง แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ไม่มีความครบถ้วน

ตัวอย่าง การตอบแบบประเมิน (เฉพาะข้อที่ 1)

ข้อที่	ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความครบถ้วน		
		ครบถ้วน (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ครบถ้วน (-1)
1.	ชื่อคู่มือ คู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย	✓		

หมายถึง ในข้อ 1. ท่านมีความเห็นว่า **ชื่อคู่มือ** : คู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ มีความครบถ้วน

ข้อ ที่	ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความครบถ้วน		
		ครบถ้วน (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ครบถ้วน (-1)
1.	ชื่อคู่มือ คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย			
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
2.	คำชี้แจง 2.1 คู่มือฉบับนี้เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 2.2 คู่มือฉบับนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ 2.3 คู่มือฉบับนี้นำเสนอแนวทางการบริหารงานตามแนวคิดของ Newby,Stepich,Lehman&Russell คือกระบวนการบริหารงาน PIE ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Implement) และการประเมินผล (Evaluation)			
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
3.	ความเป็นมาและความสำคัญ <ul style="list-style-type: none"> ศิลปวัฒนธรรม ถือเป็นรากเหง้าของประเทศ ที่จะทำให้ประเทศไทยยืนหยัดได้อย่างยั่งยืน ในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของหลายประเทศ ทำให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมไทยถูกละเลยคุณค่า การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทยไปสู่คนรุ่นใหม่ไม่มากเท่าที่ควร กระทรวงศึกษาได้มีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีการมอบรางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย แก่สถานศึกษาที่มีผลงานทางด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้าน เพื่อเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ คู่มือในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ มีคุณภาพตามที่กำหนด ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน เป็นต้น จากประโยชน์ข้างต้น จะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารด้านศิลปวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 			

ข้อ ที่	ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความครบถ้วน		
		ครบถ้วน (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ครบถ้วน (-1)
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
4.	วัตถุประสงค์			
	4.1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา			
	4.2 เพื่อเผยแพร่การบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย			
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
5.	คำจำกัดความ			
	5.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การวางแผน (Plan) การนำสู่การปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ด้านศิลปวัฒนธรรม			
	5.1.1 การวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์, เป้าหมาย, ผู้รับผิดชอบ, ระยะเวลา ดำเนินการ, งบประมาณที่ใช้ และการกำหนดกิจกรรม/โครงการด้านศิลปวัฒนธรรม			
	5.1.2 การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การมอบหมายงาน การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานจริง และการดำเนินการตามแผนที่วางไว้			
	5.1.3 การประเมินผล หมายถึง การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล การจัดทำรายงานผล			
	5.2 งานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย หมายถึง กิจกรรมที่ระบุไว้ตามตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ประกอบด้วย กิจกรรมด้านดนตรีไทย ด้านนาฏศิลป์ไทย และด้านการแสดงพื้นบ้าน ตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย			
	5.3 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง เกณฑ์รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 1. ผลงานเป็นที่ประจักษ์ 2. ผลงานเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศ 3. ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี 4.เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชนและบุคคลทั่วไป และ 5. ประสานงานและบูรณาการการทำงานอนุรักษ์มรดกไทยร่วมกัน			
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				

ข้อ ที่	ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความครบถ้วน		
		ครบถ้วน (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ครบถ้วน (-1)
6.	การบริหารงานด้านดนตรีไทย			
	6.1 วัตถุประสงค์ 6.2 เป้าหมาย 6.3 ผู้รับผิดชอบ 6.4 ระยะเวลาดำเนินการ 6.5 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย 6.6 งบประมาณที่ใช้	6.7 ขั้นตอนการดำเนินงาน 6.8 การประเมินผล 6.9 การรายงานผล 6.10 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ 6.11 รายละเอียดโครงการกิจกรรมด้านดนตรีไทย		
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
7.	การบริหารงานด้านนาฏศิลป์			
	7.1 วัตถุประสงค์ 7.2 เป้าหมาย 7.3 ผู้รับผิดชอบ 7.4 ระยะเวลาดำเนินการ 7.5 โครงการ/กิจกรรม ด้านดนตรีไทย	7.6 งบประมาณที่ใช้ 7.7 ขั้นตอนการดำเนินงาน 7.8 การประเมินผล 7.9 การรายงานผล 7.10 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ 7.11 รายละเอียดโครงการกิจกรรมด้านดนตรีไทย		
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
8.	การบริหารงานด้านการแสดงพื้นบ้าน			
	8.1 วัตถุประสงค์ 8.2 เป้าหมาย 8.3 ผู้รับผิดชอบ 8.4 ระยะเวลาดำเนินการ 8.5 โครงการ/กิจกรรมด้านการแสดงพื้นบ้าน	8.6 งบประมาณที่ใช้ 8.7 ขั้นตอนการดำเนินงาน 8.8 การประเมินผล 8.9 การรายงานผล 8.10 เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ 8.11 รายละเอียดโครงการกิจกรรมด้านการแสดงพื้นบ้าน		
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				

ข้อ ที่	ร่างองค์ประกอบคู่มือการบริหารงาน ด้านศิลปวัฒนธรรม สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล กระทรวงศึกษาธิการ	ระดับความครบถ้วน		
		ครบถ้วน (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ครบถ้วน (-1)
9.	เอกสารอ้างอิง			
	<ul style="list-style-type: none"> ● หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษาผลงานระดับดีเด่น รางวัล MOE AWARDS กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2559 ● เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา ● หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา ● วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ			
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
.....				
.....				
10.	ภาคผนวก			
	<ul style="list-style-type: none"> ● เกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขาอนุรักษ์มรดกไทย ● ตัวอย่างคำสั่งปฏิบัติงาน 			
ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง				
.....				
.....				

แบบประเมินคุณภาพ

คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประเมินครบถ้วนของคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ
 2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ สาขานุรักษ์มรดกไทย
 3. ความคิดเห็นของท่านในการตอบแบบประเมินครั้งนี้ มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบตรวจสอบแต่ละตอนที่กำหนด และกรุณาส่งคืนแบบประเมินนี้ ตามที่อยู่ดังแนบ
- ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกมลวรรณ ม่วงสุข
นิสิตหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail:kamomgift@gmail.com

Tel. 083-5417269

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

1. ชื่อ-สกุล.....

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

สาขาวิชา.....

3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....

4. สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคู่มือการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรม สาขานุรักษ์มรดกไทย ของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์รางวัลกระทรวงศึกษาธิการ ที่ส่งมาพร้อมกับแบบตรวจสอบฉบับนี้
เมื่อท่านได้อ่านข้อความในแบบตรวจสอบแต่ละข้อแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง องค์กรประกอบคู่มือมีคุณภาพระดับมากที่สุด

4 หมายถึง องค์กรประกอบคู่มือมีคุณภาพในระดับมาก

3 หมายถึง องค์กรประกอบคู่มือมีคุณภาพในระดับปานกลาง

2 หมายถึง องค์กรประกอบคู่มือมีคุณภาพในระดับน้อย

1 หมายถึง องค์กรประกอบคู่มือมีคุณภาพในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบประเมิน (เฉพาะข้อที่ 1)

ข้อ ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1.	คุณภาพด้านเนื้อหา					
	1.1 เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือตรงประเด็นกับเรื่อง ที่ศึกษา	✓				

หมายถึง ในข้อ 1.1 ท่านมีความเห็นว่า เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือตรงประเด็นกับเรื่อง
ที่ศึกษา มีคุณภาพมากที่สุด

ข้อ ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1.	คุณภาพด้านเนื้อหา					
	1.1 เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือตรงประเด็นกับ เรื่องที่ศึกษา					
	1.2 เนื้อหาในคู่มือสามารถนำไปอ้างอิงได้					
	1.3 การนำเสนอเนื้อหาเหมาะสมกับผู้ที่ศึกษา					
2.	คุณภาพด้านรูปแบบ					
	2.1 ตัวอักษร ที่อ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ					
	2.2 การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา					
	2.3 ลักษณะการจัดรูปเล่ม					
	2.4 การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน แยกเป็นหัวข้อชัดเจน					
3.	ด้านคุณภาพการนำไปใช้					
	3.1 การบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมสามารถนำไปใช้ จริงได้					
	3.2 ข้อมูลในคู่มือผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้					
	3.2 คู่มือเป็นประโยชน์ต่อการบริหารศิลปวัฒนธรรมใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาว กมลวรรณ ม่วงสุข เกิดเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2533 อยู่บ้านเลขที่ 44/4 หมู่ 13 ต.บางหัวเสือ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลายจาก โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และได้รับคัดเลือกให้เป็นประธานชมรมดนตรีไทย และได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านศิลปะระดับชาติ (โครงการศิลปะดีเด่น) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในปี พ.ศ. 2557 วุฒิการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง ครู ณ โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ จังหวัดสมุทรปราการ

